PSB / DSP
Received / Reçu

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, MARCH 18, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 12 **SESTDIENA, 1987. GADA 21. MARTS** **36. GADS** **SATURDAY, MARCH 21, 1987.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1.25 DOL.**

Godinot pulkveža O. Kalpaka un visu Latvijas brīvības cīnītāju piemiņu, Toronto Korporāciju Kopas prezidijs (uzņ. kreisā pusē) A. Laucis (Selonija), M. Lorbergs (Fr. Cursica) un I. Alksnis (Lettonia) nolika ziedus pie pirmā Latvijas ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa pieminekļa Toronto Jorkas kapos. Uzņ. labajā pusē: māc. A. Celms, kas vadīja svētbrīdi, Kanadas latviešu virsnieku apvienības priekšn. kapt. E. Ozoliņš un Dzelzkrusta kavalieru biedrības priekšn. ltn. E. Treilons, kas nolika ziedus viņu vadīto organizāciju uzdevumā.
Foto J. Galejs.

Jānis Frišvalds,
Daugavas Vanagu priekšnieks

Latviešu leģiona dienā

Laikā, kad okupētās Latvijas skolās mūsu tautas vēsturi vairs nemāca, kad latviešu valodas mācībām ierādīta, vairs tikai kāda stunda nedēļā, kad tauta tiek pārvērsta par otrās šķiras pilsoņiem un minoritāti savā tēvu tēvu zemē — ir vietā atgādināt pirmā lielākā nacionālā ideologa Kronvaldu Ata, no kuŗa dzimšanas aprīlī apritēs 150 gadi, teiktos vārdus par vēstures nozīmi: „Lai mūsu jaunā audze mācās saprast, kāpēc vēl mūsu laikos tautas pretiniekiem daudz vietās virsroka, kāpēc neesam vairāk pastrādājuši un kāpēc mūsu šur tur iesāktie darbi gaidītu sekmi nevarēja panākt." Tāpēc vietā tālākās raksta rindās pakavēties pie latvju kaŗavīru likteņgaitām — visnotaļ martā notikušo kauju sakarībā.

Šajā gadsimtā mūsu kaŗavīru likteņu gājumā marts četras reizes iezīmējis kā smagu un liktenīgu kauju laiks. 1916. g. tas bija latvju (veco) strēlnieku bataljonu uzbrukums Ķekavas frontē. 1919. g. — Latvijas valsts jauno bruņoto spēku uzbrukums un pavēlnieka plkv. Oskara Kalpaka nāve 6. dātumā pie Airītēm. 1944. g. — Latviešu leģiona abu divīziju vienību piedalīšanās atvaires kaujās Veļikajas krastos 1945. g. — leģiona 19. divīzijas līdzdalība Kurzemes cietokšņa 6. lielkaujā. Nevienā no miņētajiem notikumiem mūsējie nebija gājuši iekaŗot citas zemes un pakļaut citas tautas, bet gan aizstāvēt savas tautas dzīvību un intereses, vienalga, no kuŗas debess puses ienaidnieki nākuši. Nav viņu vaina, ja Pirmā un Otrā pasaules kaŗa norisēs tie bijuši spiesti valkāt svešas uniformas, bet viņu sirdis pukstējušas savai tautai.

Kā agrāk tēvzemē, tā tagad trimdā martā sen ieviesta kārtība, ka atceramies liktenīgā pagrieziena sākumu Latvijas atbrīvošanas kaŗā ar kalpakiešu un tā laika sabiedroto uzbrukumu Ventas krastos, kas pēc daudzām vēlākām daudz lielākām kaujām un uzvarām pēdīgi noveda pie Latvijas teritorijas atbrīvošanas no ārējiem ienaidniekiem. Šogad 6. janvārī palika 105 g. kopš plkv. O. Kalpaka dzimšanas. Maz atbrīvošanos kaŗa dalībnieku saskatam kā svarīgu darīt tuvākajā nākotnē, lai valdībai iedzīvinot jaunās maiņas tās būtu visiem pieņemamas. Nav noslēpums, ka valdības viedoklis kā arī komisijas ieteikumi nav gluži pa prātam tām aprindām, kas apgalvoja, ka Dr. J. Mengele atrodoties Kanadā.

Dr. J. Lukss

(Turpinājums 20. lp.)

Vai būs OSI Kanadā?

Šī gada 12. martā komisija, kas izmeklēja vai Kanadā atraduši patvērumu nacistu kaŗa noziedznieki, iesniedza savu izmeklējumu rezultātus parlamentam. Kopā ar šīs komisijas vadītāja J. Dešēna ieteikumiem tieslietu ministrija parlamentam paziņoja arī ministrijas viedokli par minētajiem ieteikumiem.

Otavā notika dažādas preses konferences, kā arī sanāksmes daudzkultūru un etnisko organizāciju vadītājiem, kas bija izrādījuši īpašu interesi komisijas darbības laikā. No apspiesto Eiropas tautu komitejas daudzkultūras ministrijas vadītajā sanāksmē Otavā piedalījās Dr. L. Lukss.

Tieslietu ministrs R. Hnatyshyn's paskaidroja, ka Dešēna vadītā komisija atradusi, ka kaŗa noziedznieku problēma Kanadā nav skatāma tādā apmērā kā to daži ir iztēlojuši. Tomēr, ja arī būtu tikai kaut viena persona, kas ierodoties Kanadā meklētu izvairīties no taisnīga soda, tad valdībai ir pienākums to nepieļaut.

Tāpat ministrs uzsvēra, ka valdība vadīsies no Kanadas juridiskiem standartiem turpmākā jebkādu kaŗa noziedznieku izmeklēšanā un tiesāšanā. Lai to varētu iespēt ir nepieciešami papildināt Kanadas kriminālkodeksu. Ja to panāktu tad noziegumus pret cilvēcību un kaŗa noziegumus varētu iztiesāt šeit pat Kanadā, Kanadas tiesu procesā. Protams iepriekšējo izmeklēšanu izdarītu pastāvošo institūciju t.i. tieslietu ministrijas un R.C.M.P. ietvaros. Jaunu organizāciju šai vajadzībai nedibinās. Ja atrastu kādu ļoti nopietnu kaŗa noziedznieku, kuŗa gadījums prasītu, lai meklētu pierādījumus ārpus Kanadas, tad šādu pierādījumu meklēšana notiktu saskaņā ar Kanadas pieņemtiem standartiem un pamatojoties uz komisijas ieteiktajiem noteikumiem.

Nākotnē tieslietu ministrs paredz, lai novērstu iespējamību, ka kaŗa noziedznieki varētu iegūt Kanadas pavalstniecību, ievēros stingrāku kārtību emigrantu skrīnēšanas procesā. Tādēļ pie pavalstniecības likuma tiktu izdarīti papildinājumi.

Attiecībā uz izraidīšanas vai deportēšanas iespējām ministrs paskaidroja, ka nekādu maiņu neparedz un ka Kanadā pieturēsies pie līdzšinējās kārtības.

Īsumā — Kanadā OSI līdzinieka nebūs. Kanadā šo kaŗa noziedznieku lietu, kas īpašām aprindām nav paredzams atļaut izvērst par raganu medībām kā tas diemžēl ir izveidojies Amerikā.

Sīkāk šo tematu apskatīsim piektdien Toronto Latviešu Centrā, kur paskaidrošu ko esam šajā lietā darījuši un ko

Dešēna komisijas atzinumi

Ziņojumu par šiem atzinumiem dos

Dr. Linards Lukss,

LNAK vicepriekšsēdis un politiskās nozares vadītājs

piektdien, 1987. gada 20. martā, pl. 19.30

LATVIEŠU CENTRĀ

Ieeja pret ziedojumiem, skolniekiem un LNJAK biedriem brīva.

RĪKO
LATVIEŠU CENTRA VALDE

Izvilkums no Latvijas Padomju Enciklopēdijas: „Budžus kolchozos neuzņēma, viņu saimniecības ekspropriēja, inventāru un lopus nododot kolchozu īpašumā. Ņemot vērā neatļaujīgās darba ļaužu prasības, daļu budžus un pretpadomju elementus uz laiku pārvietoja ārpus LPSR territorijas." V. Karaļuns

Šī ir vēsture, ko okupētajā Latvijā māca latviešu bērniem par 206.000 latviešu lauksaimniecību iznīcināšanu un 180.000 latviešu izsūtīšanu 1949. gadā uz Sibiriju.

Vai Tu vari klusēt?
Vai Tu vēl drīksti sadarboties ar Latvijas okupācijas varu un tās kalpiem?

DV TORONTO NODAĻA

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 21. MARTS, 12. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājumu likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var ieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Pavasari gaidot zīmējis Dadzis

P. Grods

Kuŗš viņus sodīs?

Uzvarētāju netiesā. Tam pat piedod pāridarījumus, cenšoties tos uzvelt pretiniekam, ar atzinumu, ka tikai viņš ir vainīgais un sodāmais. Šādā gaisotnē beidzās arī Otrs pasaules kaŗš, piedēvējot kaŗa noziedzības tikai vienai pusei. Šādā sakarībā un ar šādu nolūku tika organizēts un darbojās Starptautiskais tribūnāls Nirnbergā, lai rādītu pasaulei, ka kaŗa noziedzības bijušas tikai viena partneŗa pusē. Uzvarētājam vienmēr taisnība (!?). Padomju savienības, ASV un Anglijas valdību publicētā Maskavas deklarācija 1943.g. 2. novembrī paredzēja, ka vāciešiem jānes atbildība par savām izrīcībām un ka viņi sodāmi tajās zemēs, kuŗās noziegumi izdarīti un saskaņā ar šo zemju likumiem (skat. Latvijas PSR mazo enciklopēdiju).

Galvenos vācu kaŗa noziedzniekus tiesāja Starptautiskais kaŗa tribūnāls Nirnbergā 1945/46. g. par kaŗa noziedzniekiem tika atzītas personas, kas vainojamās agresīva kaŗa plānošanā, sagatavošanā un izraisīšanā, okupēto territoriju civīliedzīvotāju slepkavošanā, spīdzināšanā un aizdzīšanā verdzībā, kā arī kaŗa gūstekņu un ķīlnieku nogalināšanā un mocīšanā, sabiedriskā vai privātā īpašuma izlaupīšanā, pilsētu un ciemu sagraušanā un citos noziegumos (skat. Latvijas PSR mazo enciklopēdiju 39. lp.)

Šī komūnistu sarakstītā, viņu inspirēto ideju un propagandas gaisotnē tapusī enciklopēdija jau kopš gadiem pieejama Amerikas grāmatu veikalos un bibliotēkās. Lasītājam paliek iespaids, ka visa launuma pekle ir vienīgi kaŗa zaudētāja pusē, kaut patiesība un objektīva lietu skatīšana liecina arī kaut ko citu. Bet, kā jau minēts, uzvarētāju netiesā.

Kaŗš kā tāds nes sevī iznīcināšanas raksturu, pauž agresīvas tieksmes, vienalga, kādas un kuŗas valstis mestos šai briesmīgajā pasaules un cilvēces nelaimē. Iznīcināšanas kāre nav noturama tikai kaujas laukā. Tā it kā sazarojas un izpaužas norisēs un gadījumos, kam pat nav tieša sakara ar kaŗa darbību un cenšanos pēc uzvaras. Tā tas bija arī Otrā pasaules kaŗa laikā.

Tie, kas pēc kaŗa izbeigšanās organizēja Starptautisko kaŗa tribūnālu, lai tikai pretiniekam piedēvētu kaŗa noziedzības, paši nav vēlējušies nostāties spoguļa priekšā, lai pārdomātu un atzītu arī savas vainas. Te jāatceras un vēl šodien jāuzsveŗ, par cik mazvainīga gan bija Padomju savienība, būdama galvenā iniciātore un noteikumu izstrādātāja Nirnbergas tribūnāla darbībai. Kaŗa noziedznieku klasifikācija skaŗ arī pašu Padomju savienību, un tā tajā ierindojama ar okupēto territoriju iedzīvotāju aizdzīšanu verdzībā. Ko Padomju savienība izdarīja ar baltiešiem viņu territorijās un ko šis agresīvais milzis vēl šodien turpina ar kāpinātu sparu un neatlaidību?

Neesam aizmirsuši, ka vēl 1949. gadā, mūsu zemei jau vairākus gadus mokoties iebrukušās varas žņaugos, okupanti izdarīja plašas deportācijas, ar varu aizvedot verdzībā tūkstošus un atkal tūkstošus no trim Baltijas valstīm. Īstenojot šās noziedzības, Padomju savienība apzināti bija ignorējusi to, kas likts Nirnbergas tribūnāla rīcības pamatos. Bet neviena no šī tribūnāla līdzveidotājām valstīm aci nepamirkšķināja, skaidri zinot padomju noziedzības, kādas tā īstenoja Baltijas valstu territorijās.

Laiks ir steidzies. Sarkanais posts okupētajās Baltijas valstīs pieņēmies sīvumā. Katastrofāli sarūk šo valstu iedzimto iedzīvotāju skaits, ko mērķtiecīgi reducē Kremļa iesūtīti svešinieki no dažādiem padomju paradīzes novadiem. Šis posts skāris arī citas brīvās valstis un tautas, kuŗu patstāvību apdraud padomju agresīvās tieksmes un kas bez jebkāda likumīga ieganstа lūko nožņaugt citu tautu tiesības uz suverēnitāti.

Pirms vairāk nekā četrām dekadām organizētais Nirnbergas tribūnāls nosodīja Otrā pasaules kaŗa laikā pastrādātās noziedzības pret mieru un cilvēcību. Bet šodien esam liecinieki vēl briesmīgākām izrīcībām. Vai tās paliks nesodītas, un ja sodīs, kas būs soda izlēmējs un kāds tiks lietots soda mērs?

Visai pasaulei taču zināms, kas šodien notiek Afganistānā. Jau pagājuši septiņi gadi, kopš Padomju savienība bez skaidram cilvēka prātam aptveŗama ieganstа iebrukusi un slepkavo Afganistānas zemē, lai iznīcinātu tās brīvību un izveidotu Kremlim paklausīgu satelītu. Lai šo vardarbības soli īstenotu, padomju sarkanarmija šai brīvajā afganistāņu zemē izrīko neaprakstāmas necilvēcīgas orģijas, iznīcinot mierīgos iedzīvotājus, bērnus, afganistāņu īpašumus, ražu un it visu, kas vēl pauž afganistāņu tautas eksistenci un tiesības uz brīvību.

Sarkanais terrors atkārtojas katru brīdi, katru dienu. Brīvā pasaule sauc pēc visāda veida palīdzības afganistāņu tautai. Tāpat tā vēršas pret vienreizējās nelaimes nesējiem, aicinot pārtraukt varmācības afganistāņu zemē. Bet to atbilde ir noziedzīga klusēšana. Asins pirts nerimstas, un brīžiem šķiet, tā ar savu svelmi sāk nostāties blakus Otrā pasaules kaŗa laikā pastrādātām noziedzībām.

Vai pienāks soda diena arī tiem, kas posta afganistāņu zemi un izslepkavo tās tautu? Un kas organizēs tribūnālu šo noziedznieku sodīšanai? Nirnbergā tapušais vairs nelīdzēs, būs bezspēcīgs. Varbūt nepateicīgais uzdevums būs kādai izraudzītai pārstāvniecībai, kas nāktu no Apvienotajām Nācijām? Bet šai saimē taču ērta un nevainīga jūtas Padomju savienība. Kuŗš viņu sodīs? Varbūt atkal piemiegsies acis, apstāsies rokas un pagaisīs domas, lai to darītu. Vai bailēs un respekta izjūtā pret sarkano milzi viss atkal neieslīgs noziedzīgā aizmiršanā?

Lasītāju vēstules

PRIECĀJAS PAR AGRUMA VĒSTULI

Liels paldies Agrumu Pēterim par skaidri latviskas un divdesmitā gadu simteņa (reliģiju/reliģiskās) intelligences līmenim atbilstošas vēstules uzrakstīšanu, kādu to lasām LA sestā numura otrā lappusē.

Tāda vēstule jo sevišķi iepriecina laikā, kad ir parādījušies rakstītāji, kas par visu varu cenšas pārrakstīt Latvijas vēsturi Kaupo garā: kāda laime, ka vācieši nokristīja latviešus! Veselus septiņus gadu simteņus tikām pasargāti verdziskā drošībā!

Arturs Ameriks,
malā nostājies
trimdas latvietis ASV

PĀRBIJIES LĪDZ NESAPRŠANAI

Toronto kādi cīņu varoņi bija uztraukušies, kāpēc pērn Romā plīvoja Latvijas nacionālais karogs.

Kā redzams, šiem varoņiem nav nekādas saprašanas par Latvijas atbrīvošanas vēsturi, kaut viņi plātās ar vēstures zināšanām. Latvijas valsts atbrīvotāji — cīņu varoņi nekad tādas muļķības neparādīja, bet priecājās, kad katrā baznīcā, katrā sētā, katrā skolā plīvoja Latvijas nacionālais karogs.

Mums visiem ir viena mēle, viena dvēsele, viena zeme mūsu..., tāpēc cīnīsimies pret tiem, kas uz mums visiem met netīrus dubļus, bet ne pret kristīgo ticību. Paldies Dievam, ka mums Montrealā ir saticība un miers.

P. Kreipāns,
Montrealā

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Mīlestības pavediens

Arnis Skujiņš DIVAINS CILVĒKS, romāns, Gaujas apgāds 1986, 181 lp. brošēta, autora vāka zīmējums

Latviešu literātūras cienītāji ir nobažījušies, ka gados vecāki trimdas latviešu rakstnieki pamazām pārtrauc rakstīšanu un trūkst jaunu autoru. Teodors Zeltiņš jau sen paslēpis spalvas kātu kādā vientuļā galda atvilknē, Gunars Jankovskis neveselības dēļ pārtraucis rakstīšanu, Anšlavs Eglītis jaunus darbus vairs nesola, Jānis Klīdzējs arī solījies rakstīšanu pārtraukt, vismaz pagaidām. Sarucis kā grāmatu pārdevēju, tā lasītāju skaits, bet Latviešu rakstnieku apvienība iecerējusi izdot grāmatas jaunajiem autoriem, izmantojot citādas grāmatu piegādes metodes.

Grāmatas izdod arī jauniem autoriem, kas nereti gados nav vairs jauni, bet ir jau pensionāri. Tāds ir Austrālijas rakstnieks Arnis Skujiņš, kam pagājušā rudenī iznāca pirmā grāmata.

Viņš dzimis 1920. gadā Kalsnavā mācītāja ģimenē. Pēc Baznīcas ģimnazijas beigšanas studējis architektūru Latvijas univerisitātē no 1938.—1944. gadam. Rakstījis feļetonus Jēkabpils Vēstnesī. Izglītības ministrija godalgoja viņa stāstu Kāda vasara. Īsi pirms padomju okupācijas godalgotos stāstus iespieda grāmatā. No Vācijas izceļojis uz Austrāliju, kur pirmajā gadā racis kanālizācijas grāvjus, pēc tam bijis zīmētājs, bet pēc pārstudēšanas strādājis par architektu. Rakstījis feļetonus un citus rakstus latviešu periodikā.

Feļetonista dāvanas Arnis Skujiņš parāda jau savās grāmatas pirmajās lappusēs. Kad Austrālijas Latviešu literārās kopas izziņotās sacensības jaundarbus izvērtē rakstnieku panelis, kāds norāda, ka paneļus sit mājām ar naglām pie sienām. Rakstnieks kritizē citus ieteikumus, arī latviešu uzvārdu galotnes sievietēm, ko vienu otru reizi latviešu sabiedrība pārrunājusi agrāk. Autora humors manāms arī rakstnieku dienu sarīkojumā, kad pēc krietnas sagatavošanās lasītājs padzērās no ūdens glāzes un lēni, svētā nopietnībā iesāka: Stāsts par tukšo šķūni. Lasa autors. Šķūnī nekā nebija. Bet tas tikai grāmatas ievads.

Autors pieskaitāms latviešu leģionāru paaudzei. Grāmatas saturs šai paaudzei pamodina vecas atmiņas par pašu jaunības laikiem. Notēloti ir skolas un studiju gadi, iesaukšana leģionā, atkāpšanās Pomerānijā, vērojumi Rīgā un Krustpils apkārtnē un daudz kas cits, kas saistās ar jaunības gadiem. Visam cauri iet pirmās mīlestības pavediens, ko autors atceras lidojuma laikā no Austrālijas uz Rīgu. Pēc tam grāmatā aprakstīti piedzīvojumi Rīgā un tās apkārtnē.

Vērojami autora feļetonista dotumi ar bagātīgu vārdu krājumu un spēcīgām vārdu dzirkstīm vai asprātīgām glezniņām. Grāmata interesanta, tomēr saturs lasītājam liekas samākslots. Sagadījušies tik daudzi notikumi, ka tas reālā dzīvē nemaz nevarētu notikt. Lidojumā no Austrālijas romāna varonis atrod savu mazmeitu, kas gan atklājas tikai grāmatas beigu posmā. Varoņa pirmā mīlestība no Rīgas aizbraukusi ekskursijā uz ārzemēm, bet mazmeita brauc pie savas mātes uz atvaļinājuma vietu. Meklējot savu iecerēto, pat milicis rakstniekam ir draudzīgs. Arī meitenes māsa atrodas īstā brīdī vajadzīgā vietā. Kaut arī šis sagrupējums mākslīgs, grāmatas saturs lasītāju saista.

Lidojuma laikā varonis atceras savas gaitas latviešu leģionā, cīņas Pomerānijā un notikumus pēc tam. Apmetoties vācu mājās, viņam patīk sieviešu uzmanība, bet viņš labāk guļ uz grīdas nekā uzklātajā gultā.

Romāna temats ir zudušā pirmā mīlestība, kas kara darbības laikā pajukusi. Autors grāmatas atsevišķā lapā atzīmējis: ,,Ja mīlestības pavediens šajā stāstījumā nebūtu patiess (grāmatā iespiests — patiess), tad šis romāns nebūtu rakstīts.'' Toreiz pajuka daudzas pirmās mīlestības un cilvēki izšķīrās uz mūžu. Iesaukšana leģionā vai citās vienībās noritēja ātri, iesauktos aizsūtīja uz īsu apmācību, pēc tam uz fronti. Romantikai toreiz varēja atlicināt maz laika. Autors grāmatā tomēr parāda uzticību pirmajai mīlestībai. Abi toreizējie partneŗi apprecējušies, abiem ģimenes, kaut katram savā pasaules pusē. Atkal sagadījies, ka vīrs no Austrālijas nevar Latvijā satikt savu iemīļoto meiteni, bet sieva Austrālijā nevar sagaidīt savu pirmo vīru, kas paredzējis viesoties pie bijušās sievas. Grāmatas galvenais saturs ir Austrālijas latvieša Dimzes cenšanās atrast un satikt savu jaunības mīlestību Mariju un viņa piedzīvojumi Rīgas apkārtnē.

Skujiņš lieto dažus īpatnējus izteicienus un neparastus vārdus. ,,Tad bija laiks palūkot, kas ēdams paņemts līdz. Atvīņot izolēto pudeli ar karstu kafiju'' (50). ,,Drīz melna nakts gaŗlaikoti sijāja smalko lietu jumstiņos'' (50). ,,Viņus laulāja pusnakts tumšajā šķūnī'' (50). ,,Viņš ir latvietis ar galvu uz pleciem. Tā galva nav nó koka — tajā ir smadzenes'' (95). ,,Aizķēries aiz dzelzceļa sliežu pārmijas? Ko nu stāsti. Tad jau drīzāk sapinies brūtes čabrakos'' (115). Kukurznis (56). Mazāk izprotams teikums : ,,Man būs jāstāsta par braucienu; to nevarēšu arī jūs nepieminot'' (46).

Netrūkst arī gramatisko kļūdu, sevišķi pieturas zīmes pie paplašinātiem divdabjiem. Pat autora biografijā uz pēdējā vāka norādīts ,,viņam jārok kanalizācijas grāvjus''.

Neņemot vērā šos iebildumus, grāmata tomēr labi padevusies. Autoram ir atjautība, vārdu bagātība un padevušies izteicieni, kaut arī vietām var manīt dažas feļetonu klišejas.

Romānu turpinājumos iespieda žurnāls Treji Vārti, bet darba beigas grāmatā ir pārstrādātas. **V. Irbe**

IVONNA VĀRE
FOTOGRAFIJAS
Izstādes atklāšana piektdien. 1987.g. 27. martā pl. 19.00
LATVIEŠU CENTRA TORONTO MĀKSLAS GALERIJĀ
Galerija atvērta: 28. un 29. martā. no pl. 11.00-20.00
3.apr. no pl. 15.00-20.00, 4. un 5. apr. no pl. 11.00-20.00
Ielūgumus neizsūtīs. Visi laipni aicināti.
CENTRA MĀKSLAS KOMITEJA
Funded by Multiculturalism Canada

Augsta atzinība latviešu zinātniekam

Gvelfas universitāte pensijā aizgājušam profesoram Dr. E. Reinbergam pagājušā gadā par nopelniem graudaugu pētniecības darbā piešķīrusi Professor Emeritus titulu.

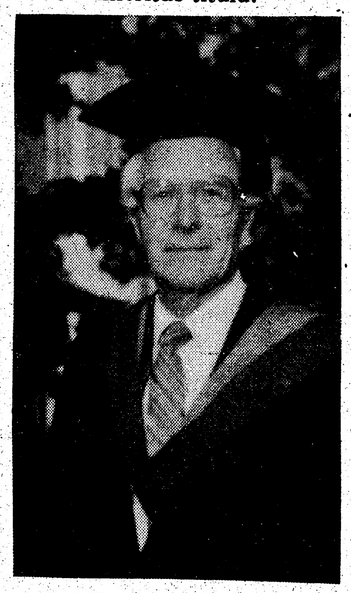

Dr. E. Reinbergs dzimis 1920.g. 1. martā Vecauces Kaulatiņos, kur pavada arī savu bērnību. Vēlākos gados šī tēva saimniecība kļūst par paraugsaimniecību sēklu audzēšanā. Liekas, ka tas ir pamudinājis vēlāk jauno zinātnieku pievērsties pētniecības darbam jaunu graudaugu šķirņu attīstīšanā.

Pirmo zinātnisko gradu Dr. E. Reinbergs iegūst Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā, kuŗu beidz 1944. gadā ar agronoma gradu. Desmit gadus vēlāk iegūst M.S.A. gradu Toronto universitātes Gvelfas lauksaimniecības kolledžā. Pēc tam saistās pastāvīgā darbā kolledžā par lektoru pie augkopības katēdras un blakus tam strādā pie jaunu miežu un auzu šķirņu audzēšanas. 1957.gadā Manitobas universitātē Dr. E. Reinbergs iegūst Ph.D. gradu kaitogenetikā (Cytogenetics). Pēc tam viņš strādā par ,,assistant professor'' Gvelfas universitātē un 1969. gadā tiek paaugstināts par pilnu štata profesoru pie augkopības katēdras, un ar 1972.g. ir katēdras vadītāja vietnieks.

Dr. E. Reinbergs vairāk nekā 30 gadus nostrādā Gvelfas universitātē pirms pensionēšanās, un viņa vārds parādās neskaitāmos pētījumu darbos un vairāk nekā 75 publikācijās.

Uzņemts izdevumā American Men and Women of Science ar nr. 0096049 un ievēlēts zinātnieku biedrībā Sigma Xi. 1982.g. saņem izcilus zinātnieka (Distinguished Researcher) apbalvojumu no lauksaimniecības fakultātes Gvelfas universitātē.

Izaudzējis 6 jaunas vasaras miežu šķirnes, 4 ziemas miežu, 3 auzu un 3 triticale šķirnes. Atzīstot viņa nopelnus šajā laukā, Kanadas sēklrūpnieku apvienība 1966.g. viņu ievēl par ,,Man of the year''. 1978.g. Kanadas alus darītāju (Master Brewers) apvienībā un 1980.g. Kanadas sēklu audzētāju apvienībā ievēlēts par mūža goda biedru. PBLA K.F. viņam piešķir goda diplomu par sasniegumiem šķirņu selekcijā.

Dr. E. Reinbergs 1977.g. saņem Grindlija medaļu no Kanadas profesionālo agronomu biedrības ,,par izciliem paliekamiem nopelniem Kanadas lauksaimniecībā'' sakarā ar jaunas revolūcionāras metodes atrašanu, pēc kuŗas jaunu miežu šķirņu izaudzēšanas laiku var saīsināt no 12 uz 6 gadiem. Ir biedrs vairākās profesionālās organizācijās un kā palīgredaktors darbojies Kanadas agronomu biedrības zinātniskā žurnālā Canadian Journal of Plant Science.

Dr. E. Reinbergs ir viens no nedaudziem, kas ar zinātniskiem referātiem piedalījies visās 5 starptautiskās miežu ģenetikas konferencēs Holandē, Vācijā, U.S.A., Skotijā un pēdējā, 1986. gadā, Japānā.

Vairākus gadus Dr. E.Reinbergs bijis Sv. Jāņa draudzes padomes loceklis un kopš 1975.g. draudzes uzticības persona. 1972.gadā ievēlēts par Baznīcas Virsvaldes revidentu, kopš 1978.g. LELBAs pārvaldes sekretārs un Ontario inkorporētās mūsu baznīcas trimdā The Ev. Luth. Church of Latvia in Exile prezidija loceklis.

Dr.E.Reinbergs ir arī PBLA Kultūras Fonda valdes loceklis un technisko zinātņu nozares vadītājs. Pieder pie korporācijas Latvia saimes.

J. Koncis

Trimdas latviešu dzīves pārskats lietuviešu žurnālā

Latviešiem labi pazīstamais lietuviešu kartografs un publicists Algirdas Gustaitis ir vairākkārt publicējis rakstus latviešu periodikā, sevišķi žurnālā Treji Vārti, par lietuviešu kultūras dzīvi trimdā. Būdams sirsnīgs latviešu tautas draugs, viņš izseko arī latviešu trimdas dzīvei un sasniegumiem, sevišķi vēsturē un literātūrā, sniegdams par saviem vērojumiem pārskatus trimdas lietuviešu laikrakstos un žurnālos.

Čikagas lielajā lietuviešu politikas un kultūras žurnālā Naujoji Viltis (Jaunās cerības) 1986. gada 19. numurā ievietots plašāks Gustaiša raksts: ,,Kaip tvarkosi ir veikia Latviai išeivijoje'' (Kā izrīkojušies un ko veikuši latviešu iecelotāji). Plašais 10 lp. raksts balstās uz viņa intervijām ar vienu no žurnāla Treji Vārti redakcijas locekļiem Julietu Rumbergu, viņa personisko draugu rakstnieku Anšlavu Eglīti un vēstures profesoru Dr. Edgaru Andersonu, kā arī uz Andersona publikāciju Harvarda universitātes izdotajā Encyclopedia of American Ethnic Groups, ko lieto visā pasaulē, lai iepazītos ar ASV etnisko grupu darbību.

Autors pamatīgi izsekojis latviešu emigrācijas vēsturei un sevišķu uzmanību pievērsis latviešu kultūras sasniegumiem līdz pat 1986. gadam. Ir pamanāmas dažas kļūdiņas, kas, jādomā, radušās Gustaitim savelkot kopā lielo informācijas daudzumu, bet cittautietim jau no tā neizglābties. Gustaitis sirsnīgi priecājas par katru latviešu un igauņu sasniegumu, jo tas palīdz kopējai baltiešu lietai un vairo respektu pret mums visiem. Būtu labi, ja arī mēs pievērstu lielāku uzmanību lietuviešu un igauņu sasniegumiem. **R.**

Latviešu leģiona atcere
sestdien, 21. martā, plkst. 19 DV namā
125 BROADVIEW AVE, TORONTO
Staņislavs Leimanis — Atceres runa
Dzidra Egle un Viesturs Brants — Dziesmas un dueti
Brigita Alka — Klavieŗu pavadījumi
Hugo Miķelsons — Dzejas un sarīkojuma vadība
Ieeja $7.-, ieskaitot azaidu. ***Pilna bufete***
Saviesīga dzīve
AICINA
DV TORONTO NODAĻAS VALDE

Vilis Hāzners

Gaŗas ēnas pār Latviju

PĀRSKATS PAR NOTIKUMIEM LATVIJĀ 1986. GADA OTRĀ PUSGADĀ

(Turpinājums)

1986. gadā vairākkārt mūsu mākslinieki viesojās arī ārpus Latvijas, kas pēdējos gados arvien vairāk notiek ne tikvien pašās Pad. savienības republikās, bet arī krievu satelītu zemēs, arī pat citās rietumzemēs. Kā parasts, vienmēr Latvija sūta savus reprezentablākos spēkus, un tie arī gūst izcilus novērtējumus. Piemēram, 4. sept. Čechoslovakijā lieliskas atsauksmes savās gleznu izstādēs guva Indulis Zariņš, pirms tam augustā mūsu baletdejotāji Zita Errsa un Aivars Leimanis Berlīnē un Potsdamā, kā arī citās vietās, visur gūstot lielākās atzinības.

Pirmo reizi uz Austrumeiropu ar saviem dzeju lasījumiem tika arī Vizma Belževica un vēl citi.

Latvijas Mākslas akadēmija vēl arvien uztur augstā līmenī t.s. Rīgas mākslas skolu. Latvijas valsts mākslas akadēmijas rektors tagad ir Valdis Dišlers.

Silaraups nav apžēlots

Cilvēka tiesību biļetens „USSR News Brief" ziņo, ka tikai pirms nedaudz dienām rietumus sasniegusi vēsts par 26 g. vecā Romāna Silaraupa notiesāšanu Rīgā pagājušā gada oktobrī. Silaraupu apsūdzēja pretpadomju aģitācijā un propagandā — tas ir Latvijas PSR krimināIkodeksa 65. pants. Viņu apcietināja 1986. gada 19. martā. Augstākā tiesa Rīgā Romānam Silaraupam piespriedusi 5 gadus ieslodzījumā stingrā režīma soda nometnē ar sekojošiem diviem gadiem nometinājumā.

Cilvēka tiesību biļetens USSR News Brief atzīmē, ka Silaraups esot pieprasījis, lai tiekot oficiāli atsaukts tā dēvētais Molotova-Ribentropa pakts. Uz šīs 1939. gada 23. augustā parakstītās vienošanās pamata nacionālsociālistiskā Vācija un staļiniskā Padomju savienība sadalīja Eiropu ietekmes sfairās. Molotova-Ribentropa pakts praktiski pieļāva Baltijas valstu — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas okupāciju, aneksiju un iekļaušanu Padomju savienības sastāvā. Biļetens USSR News Brief uzsveŗ, ka Romāna Silaraupa vārds līdz šim neesot parādījies PSRS Augstākās padomes prezidija apžēloto politieslodzīto sarakstā.

Radio Free Europe
Radio Liberty

Izglītība

Partijas oficiozs Cīņa 30. jūlijā publicēja jauno LPSR *Tautas Izglītības Likumu*. Tas ir gaŗš dokuments, ietverts 14 nodaļās (vai, kā komūnisti tulko — „sadaļās") kopā aptveŗot 93 pantus, saturot sīkus norādījumus, kā likums pildāms, un pierāda, cik tam liela nozīme pārkrievināšanas politikā.

Likums jau daudzkārt iztirzāts arī rietumos dzīvojošo latviešu izglītības darbinieku vidū, bet, šķiet, visvairāk par to atklāti arī runā un to nosoda okupētajā Latvijā. Visvairāk laiku šī likuma iztirzītājiem ir veltījuši laikraksti Literātūra un Māksla un Padomju Jaunatne savā 30. sept. numurā, uzsveŗot mazvērtībā nostādīto latviešu valodu un krievu valodas domināciju katrā sarunu vietā.

Par valsts valodu paliek arvien vairāk krievu valoda un Latvijas republikā vairs sen jau maizi vai pat pastmarku nevarot nopirkt latviešu valodā. Krievu valoda ir oficiāla sarunu un sarakstes valoda arī visās valsts iestādēs, un krievu iedzīvotāju pārsvars par latviešiem pilsētās tīri apzinīgi latviešu valodu ignorē, kaut varbūt arī to prastu.

Izglītības laukā latviešu valoda ir pilnīgā pabērna lomā, un lielākais drauds latviešu tautai tās sistēmatiskā pārtautošanā!

Sports

Sporta dzīvē Latvijas sportisti arvien piedalās Pad. savienības komandu sastāvā (kā krievi!) daudzās ārzemju sacensībās. Arī pašās Latvijas komandās liels vairums dalībnieku ir krievu tautības, atskaitot pavisam mazus izņēmumus.

Lielākais notikums tomēr Latvijas sporta dzīvē bija pagājušā gada pēdējās dienās, kad Siguldā atklāja jauno kamaniņu un bobsleja trasi; šai sporta veidā Latvijas sportisti gūst arvien teicamus panākumus gan pašas Pad. savienības, gan starptautiskās sacensībās.

Laikraksts Padomju Jaunatne šo notikumu atstāstījis savā 30. dec. numurā šādi:

28. decembrī Siguldā tika oficiāli atklāta mūsu zemes pirmā kamaniņu sporta un bobsleja trase ar mākslīgo ledu.

Tieši pusdienas laikā pie būves, kas paceļas 90 metru augstumā, bija sapulcējušies daudzi viesi: sporta draugi un trases celtnieki. Pēc tam, kad Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks L. Bartkevičs pārgrieza sarkano lenti trases finišā, pirmā pa 13 trases virāžām traucās lejup olimpiskā čempione V. Zozuļa — republikas kamaniņu braucēju jaunatnes izlases trenere, kas uz trases atklāšanu bija ieradusies kopā ar saviem audzēkņiem. Pēc viņas pa kilometru garo distanci četrvietīgās bobsleja kamanas meistarīgi novadīja olimpisko spēļu medaļas ieguvējs Z. Ekmanis.

Siguldas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja M. Kirtovska pasniedza sālsmaizi vadošajiem PSRS bobslejistiem, kas šeit gatavojas pasaules čempionātam. Sportisti sirsnīgi pateicās celtniekiem ar Siguldas PMK priekšnieku J. Čivču priekšgalā. Trases veidotāji to vieni no pirmajiem arī izmēģināja, nobraukdami pa to «pasažieru «bobos»» ...

Tā ir skaista Jaungada velte kamaniņu sporta un bobsleja pionieriem mūsu zemē — Latvijas sportistiem. Pirmā Siguldas trases kārta stājusies darba ierindā — jau janvārī šeit notiks PSRS kausa izcīņas sacensības bobslejā.

LATINFORM

Šī jaunā trase noteikti prieku sagādā šī sporta pionierim Latvijā — tagadējam filadelfietim Mārim Ozolam...

Rīgas jaunumi

Rīgas pilsētas padomes sesija notika 19. augustā, lai izskatītu un lemtu par XXVII kongresa prasībām. Sesijā konstatēja, ka līdz 2000. gadam nav nekādas izredzes sasniegt prasību, lai katram iedzīvotājam būtu savs labi iekārtots dzīvoklis. Rīgas pilsētas padomes priekšsēdis A. Rubiks savā runā mēģināja uzstādīt minimālo programmu šo vajadzību apmierināšanai. Esot jāsāk strādāt ar jaunām metodēm, fabrikās un rūpnīcās jāpāriet uz 2 — 3 maiņu darbu, jāpaaugstina ražojumu kvalitāte un visiem darbiniekiem vairāk kā jebkad jāparāda profesionāla domāšana. Pārrunāja daudzu jautājumu atrisināšanu, kā to prasa partijas XXVII kongress. Bet vai un kā tas tiks veikts — atbilde sesijā netika rasta.

Toties, kā Rīgas laikraksti ziņo, pilsētā ir savi jaunumi. Piemēram, aizvadītajā piecgadē Rīgā atvērts vairāk nekā 160 jaunu kafejnīcu, nelielu restorānu, bezalkoholisku dzērienu bāru un picēriju (kaut kas jauns!), pie kam Vecrīgas restaurācijas darbi arvien vairāk turpinoties.

Rīgas zooloģiskais dārzs arvien ieņemot redzamu vietu Padomju savienībā. Dzīvnieku kollekcijā esot jau 2500 eksemplāru, kuŗiem augustā vēl pievienojās mazie pērtiķīši, kas atgādinot vāveres, tāpēc tiekot saukti par vāverveidīgajiem saimiriem. Tie naktīs guļot cieši ieķērušies koku zaros. Tie atvesti no Kobes. Viņu dzimtene esot Dienvidamerikas ziemeļi, mitro tropu meži. Tos tagad barošot apelsīnu un banānu vietā ar tomātiem. Viņi esot jau Rīgā iedzīvojušies, stāsta zooloģiskā dārza direktore krieviete (kātad citādi!) L. Matajeva.

Ārzemju viesi Rīgā

Rīga arvien vairāk un vairāk top par dažādu nozīmīgu Padomju savienības un starptautisku organizāciju sanāksmju un kongresu vietu, tāpat to arvien biežāk apmeklē dažādas ārzemju delegācijas un viesi. Tā šī gada augustā Rīgā bija viesos Arģentīnas žurnālisti, ASV arodbiedrību aktīvisti un Meksikas sociālistu delegācija. Tie, kā vienmēr, Rīgā tika uzņemti draudzīgi, rādot un stāstot par Latvijas dažādiem sasniegumiem un tautas „laimīgo dzīvi".

Toties visnozīmīgākie viesi Rīgā bija t.s. Šatakvas kopas institūta un citi ASV valstsvīri, politiskie un sabiedriskie, kultūras un citu nozaŗu darbinieki, lai kopā ar Krievijas, tāpat dažādu nozaŗu darbiniekiem, pārrunātu resp. diskutētu ASV un PSRS dažādas attiecības. No ASV bija ieradušies ap 300 dažādo institūciju pārstāvju, starp kuŗiem bija arī 7 latvieši.

Šo sanāksmi organizēja īpaši Padomju savienības Valsts drošības komitejas (Čekas) iestādījumi, kā to liecina arī, ka šo diskusiju sanāksmi, kuŗā piedalījās ar (pēc kopējas vienošanās) ap 3000 latviešu un krievu, atklāja Latvijas un ārzemju draudzības un kultūras sakaru biedrības prezidija priekšsēdis Ž. Zakenfelds.

Par sanāksmi ir daudz rakstīts mūsu un ASV laikrakstos, tāpēc būtu lieki pakavēties pie šiem notikumiem. Vienīgi atļaušos dažas piezīmes. Rīkotājiem Rīgā (sanāksmes notika no 16. līdz 19. septembrim Jūrmalā — Dzintaru koncerta zālē) pārsteigumu sagādāja latviešu piedalīšanās, jo tas nebija gaidīts un izraisīja daudz pārrunu un aktīvitāšu no čekas puses. Par šiem negaidītajiem cieminiem nekā nezināja arī tauta, jo pirms sanāksmes par to nekas netika runāts. Vienīgi Latvijas iedzīvotājiem likās dīvaini, ka vairākas dienas pirms sanāksmes Rīgas TV un radio visai daudz runāja par laimīgu dzīvi Latvijā, tās piederību pie Padomju savienības un komūnistiskās partijas izcilajiem veikumiem latviešu tautas labā. Tajā pašā laikā gan Amerikas Balss un Radio Europa — Brīvība pastāvīgi raidīja ziņas par šo gaidāmo notikumu, bet raidījumi tautu Latvijā traucējumu pēc nesasniedza.

Rīgas laikraksti sāka tikai rakstīt šai sanāksmei sākoties, pie kam Padomju Jaunatnes slejās samērā skopas ziņas parādījās vienīgi sanāksmes laikā, t.i. no 16. līdz 20. septembrim, un laikraksts Cīņa tāpat rakstīja vienīgi minētajās dienās, gan šo konferenci vēl pieminot 25. sept. un daudz vēlāk vēlreiz kādā intervijā ar Latvijas „ārlietu ministra vietnieku" Nikolāju Neilandu Vīnē notikušajā Helsinku konferences notikumu laikā (kuŗā arī piedalījās Neilands).

Visi šie raksti bija tikai vienpusīgi, un tajos „starp sēnalām nevienu graudu" atrast nevarēja.

No pirmajiem konferences atreferējumiem un Rīgas tā paša laika TV raidījumiem vienīgi tauta dabūja zināt par šo notikumu, dzirdēja arī ASV valdības pārstāvja Džeka Maltoka runu par Latvijas inkorporācijas neatzīšanu, tāpat latviešu tautai draudzīgo delegātu Džona Vallacha un Marka Palmera runas.

Galvenais, ka konferencē arī piedalījās septiņi latvieši no ASV.

Viss tas sacēla lielu satraukumu Latvijas iedzīvotājos, jo tiem informācijas par latviešu trimdas organizāciju darbību bija bezgala trūcīgas, lai neteiktu, tikpat kā nekādas. Šāds negaidīts notikums Latvijā radīja lielu uztraukumu. Raḍās daudzi cilvēki, kas gribēja kaut ko tuvāk uzzināt par Dzintariem un par latviešiem, kas tur bija ieradušies no ASV. Kaut kādi no darba atbrīvojušies latvieši devās uz Dzintariem un tur, čekas negaidīti, pēdējai radīja daudz problēmu, latviešu izcelsmes delegātiem daudz nepatikšanu un arī darba. Kā vietējie latviešu nacionāli domājošie ļaudis teica — Jūrmalā radās vētra.

Čekas neģēlības, bezkaunības, terrors un daudz kas cits nāca pār latviešu cieminu galvām un, ieskaitot brīdinājumus viņu drošības jautājumiem, prasīja no tiem lielu nervu un izturības pārbaudi. Kā viss tas beidzās, arī mēs zinām no tā laika laikrakstu atreferējumiem.

Jāpiezīmē, ka tomēr gandrīz visi ASV laikraksti nezināja, vai negribēja zināt, ka Jūrmala atrodas Latvijā un ka Latvija arvien vēl ir neatkarīga valsts.

Šķiet, vienīgi divi laikraksti savos rakstos minēja, ka Jūrmala ir Latvijā, nevis USSR. Tie bija The Washington Times un Ņujorkas Daily News. Tas, ka telegrammu nodošanā uz ASV no Rīgas krievi lietojuši vārdus USSR, šo laikrakstu nostāju neattaisno, jo rakstus ievietoja šajā kontinentā un te redakcijām bija jāzina Latvijas politiskais stāvoklis. Chicago Tribune redaktors pat 20 gadus neatkarības laikos dzīvoja Rīgā!

Arī vairāku nopietnu ASV institūciju pārstāvji konferences laikā izrādīja pārāk daudz nezināšanu par Latvijas stāvokli. Tas pierāda, ka mūsu centrālām organizācijām rietumos vēl darāms milzu darbs informācijas laukā. Arī latviešu ļaužu novērtējums, kuŗiem bija iespēja ieskatīties Dzintaru konferences darbā, liecina, ka viņi cerējuši sagaidīt daudz ko vairāk no pašas konferences, it sevišķi latviešu tautības dalībniekiem. Arī Matloka ierosinājums runāt par Latvijas okupācijas neatzīšanu palika bez vajadzīgā atbalsta.

(Turpinājums sekos)

Rakstnieku pēcpusdiena intimā gaisotnē

Svētdien, 8. marta pēcpusdienā, Toronto Latviešu Kultūras Centra vidējā zālē notika Rakstnieku pēcpusdiena intimā gaisontē. Parasto krēslu rindu vietā klāti galdi, rotāti svecēm. Intimo gaisotni veicināja arī smaržojoša kafijas tase un glāze vīna.

Sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts, tā ka vēlīniem nācējiem nebija vairs vietas pie galdiem.

Pēc A. Lekseres apsveikuma vārdiem sarīkojuma vadību pārņēma Indra Gubiņa, ievadot pēcpusdienu ar savu dzejoli. Dzejoļa izskaņa — ,,Nav jau svešiniekam daļas, vai būsim nākotnē mēs. Vienpašiem, pašiem mums glabāt tos graudus no pagātnes'', deva ielogu, vadmotīvu visai pēcpusdienas norisei. Indra Gubiņa sniedza par ikvienu dalībnieku īsu informāciju, izsakot īpašu gandarījumu, ka viņu vidū ir vairākas mūsu visjaunākās paaudzes dzejnieces.

Pirmā savus dzejoļus lasīja Māra Gulēna, Toronto universitātes studente. Pazīstam viņu kā Toronto skolas Valodiņa skolotāju, kur viņa māca literātūru un dziedāšanu. Māras Gulēnas dzejas parādījušās Montrealas Ziņotājā, un ar saviem lasījumiem viņa piedalījusies raktnieku cēlienos Toronto, Montrealā un Floridā. Viņas rakstu LNJAK izdevumā Stanga latviešu sabiedrība vēl nav paspējusi izvērtēt.

Lauma Cenne no Otavas ir vēl 13. klases vidusskolniece, iecerējusi studēt bioloģiju un ķīmiju. Interešu loks tai ir plašs. Īpašs talants Laumai Cennei ir mūzika — viņa spēlē klavieres, flautu, fagoti, čellu un kokli. Pazīstam viņu arī kā bijušo Saulaines bērnu vasaras nometnes vadītāju. Otavā mācījusi arī latviešu valodu jaukto laulību bērniem. Mācījusies Beverīnas vasaras skolā, kur Beverīnas Zobenā bija lasāmi viņas pirmie dzejoļi. Vēlāk Laumas Cennes dzejoļi parādījušies arī periodikā: Latvijā Amerikā, Laikā, Trejos Vārtos u.c. Savus darbus lasījusi Jaunatnes dziesmu svētkos Montrealā un Latviešu vispārējos dziesmu svētkos Toronto.

Gleznotāja un skolotāja Maija Meirāne-Šlesere bija mērojusi tālu ceļu no Bostonas. Arī A. Meirāne ir samērā jauna ienācēja latviešu svešuma rakstniecībā. To ievadīja atsevišķu dzejoļu parādīšanās periodikā. Maiju Šleseri raksturo bagāta latviešu valoda. Top grāmata Dūmistaba. Indra Gubiņa atzīmē, ka šajā darbā Maija Meirāne raugās senatnē ar tagadnes acīm, kaut arī dūmi tajā sūri kož.

Torontiete Lolita Gulbe ienākusi latviešu rakstniecībā lēnām, soli pa solītim, bet neatlaidīgi. Viņas pirmais dzejoļu krājums bija Jāiztur, otrs — Varbūt es esmu mežs — bija jauns kāpiens uz augšu. Indra Gubiņa konstatē: ,,Toronto ir laba augsne, kur var ^ugt un izaugt.''

Aina Zemdega, runājot Indras Gubiņas vārdiem, ienāca mūsu rakstniecībā kā spoža pērle ar darbiem Toreiz, Lubes dzirnavās un Varšava neaizmieg. Ainas Zemdegas dzejoļu krājums Cirsmā ieguva Zinaīdas Lazdas balvu. Viņai iznākušas divas prozas grāmatas un četras dzejoļu grāmatas. Sagatavošanā ir piektā grāmata — Pie aizslēgtiem vārtiem. Rakstnieces darbus raksturo spēcīgs zemteksts.

Latviešu literātūrā labi pazīstamā Irma Grebzde, divdesmit sešu prozas grāmatu autore, kuŗas pirmā stāstu grāmata jau parādījusies neatkarīgā Latvijā, interesantā un humora dzirkstīm piebārstītā stāstījumā pieskārās tematam — Kā rakstnieks raksta.

Ikvienam ir savs veids. Dažs, kā to dara Irma Grebzde, vispirms iznēsā sevī iecerēto vielu un tikai vēlāk raksta. Citi rakstāmo sadrumstalo un vēlāk sakausē šīs drumstalas gatavā darbā. Daži raksta ar roku, citi izmanto rakstāmo mašīnu vai pat vispirms ierunā rakstāmo skaņu lentē. Rakstīt var par visu, kaut vai par galda kāju.

Savā stāstījumā rakstniece pieskārās arī Kārlim Skalbem un ar ģeniālu atmiņu apveltītajam rakstniekam Pēterim Ērmanim.

Pulkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojums TLB Sestdienas skolā. Skolēni un vecāki dzied skolas himnu.
Foto J. Ligers

Pulkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojumā TLB Sestdienas skolā runāja kalpakietis K. Tannis (labā pusē) un LNAK pārstāvis Dr. G. Siliņš (kr. pusē). Jaunākās klases audzēkņi: no kr. Žubīte Zichmane, Krista Upeslāce, Aleksandrs Ķeniņš, Miķelis Vasarājs un Pauls Siksna.
Foto J. Ligers.

Irmas Grebzdes stāstījums bija tik saistošs un dzīvs, ka klausītāji būtu labprāt klausījušies iecienīto rakstnieci divreiz ilgāk.

A. Leksere pateicās rakstnieku pēcpusdienas dalībniecēm, pasniedzot ziedus. Sirsnīgus vārdus viešņām teica un apbalvoja ar ziedu veltēm Preses kopas valdes priekšsēde Inta Purva. **Ž. Zentiņš**

LONDONA

● Londonas ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais pankūku launags 28. februārī Senior Community Centrā bija pulcinājis kuplu skaitu dalībnieku. Ap jauki dekorētiem galdiem skanēja viesu jautrās balsis.

Pēc Lūcijas Caukas vadītā svētbrīža visi vienojās kopējā galda lūgšanā.

Tad sākās mielošanās pie dažādu šķirņu pankūkām ar daždažādām piedevām. Sarīkojuma noslēgumā Kārlis Senkevičs rādīja slīdītes, atsaucot atmiņā sākuma gadus Londonā — ,,Kad mēs vēl jauni bijām.''

Visi šķīrās patīkamā noskaņā.

● Londonas ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā Ticības celsmes stunda par temu Māci man ticēt, Kungs, Lūcijas Caukas vadībā notika 1. martā Senior Community Centrā.

Septītais latviešu salidojums Tobago salā

Kopš ilgāka laika tautiešiem atkal radusies iespēja pavadīt kopīgi divas nedēļas tropu paradīzē Tobago salā no 16. — 29. jūnijam. Izlidojumi notiek vienā laikā no Ņujorkas, Toronto un Miami. Pa ceļam apstājoties Barbadosas un Antigvas salās, ceļotāji 3 dienas pavadīs Port of Speinā, Trinidadā, lepnajā Holiday Inn viesnīcā, pēc tam pārējo laiku Bruņurupuču viesnīcā pie Lielā Kurzemes līča Tobago salā. Programmā paredzēta rinda ekskursiju uz skaistām un vēsturiski nozīmīgām vietām, lekcijas, vietējo iezīvotāju dziesmu un deju vakari, Jāņu vakars un svinīgs dievkalpojums Sv. Dāvida baznīcā pie hērcoga Jēkaba forta, kā arī lielas izstādes apmeklēšana,kur nozīmīga vieta senajiem kurzemniekiem. Latviešu ceļotāju gaitām sekos vietējie laikraksti, radiofoni un televīzija.

Icili draudzīgo saišu dēļ starp vietējiem iedzīvotājiem un latviešiem viss brauciens mums maksās tikai daļu no normālās cenas. Cenās ieskaitīti visi lidojumi, dzīve viesnīcās, brokastis un pusdienas, pārcelšanās izdevumi no vienas vietas uz otru, nodokļi, dzeramnaudas un divas ekskursijas Trinidadā un Tobago. Šīs cenas būs spēkā vairs tikai nākošās divas nedēļas. Brauciens vieniniekam no Ņujorkas izmaksās 1659.- dol., no Miami 1642.- dol. un no Toronto 1720.- dol. ASV, diviem dzīvojot vienā istabā — katram no Ņujorkas 1415.- dol., no Miami 1398.- dol. un no Toronto 1476.- dol., bet trim dzīvojot vienā istabā no Ņujorkas 1332.- dol., no Miami 1315.- dol. un no Toronto 1393.- dol. Brauciens piesakāms Dr. Edgaram Andersonam, 2571 Booksin Avenue, San Jose, CA 95125, USA, tel. 408-264-3176, 408-277-2614, pie viena iemaksājot 100.- dol. Pārējā samaksa izdarāma līdz 1. maijam. **R.**

---

1. daļā — Jāņa ev. I nodaļas lasījums ar mācītāja Egila Grīšļa paskaidrojumiem pēc viņa grāmatas Uz ērgļa spārniem. Mācītāja Artura Dūmiņa apcere Par dzīves jēgu un vērtību.

2. daļā — Augusta Žigura ticības liecinājums.

Nākošā Ticības celsmes stunda par temu ,,Kristus ir augšāmcēlies'' notiks 5. aprīlī Senior Community Centrā, pl. 11 no rīta.

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet **LATVIJU AMERIKĀ** uz

vienu gadu	— Kanadā	$46.00,	ASV	$46.00
6 mēnešiem	"	$24.00	"	$24.00
3 mēnešiem	"	$14.00	"	$14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents _ pagarinājums _

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Vēl viena grāmata Latviešu karavīra serijā

DV CV paplašinātā prezidija sēde notika 23. februārī Straumēnos. Piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, prezidija locekļi S. Lindiņš un A. Lindens un Latviešu Leģiona archīva referents I. Kažociņš. Sēdi atklājot, J. Frišvalds aicināja ar klusums brīdi pieminēt starplaikā mirušos DV darbiniekus: Latvijas lietvedi Francijā Kārli Bērendu kādreizējo DV CV locekli un DV Austrālijas zemes valdes darbinieku Valentīnu Rolavu, DV Adelaides (Austrālijā) nodaļas ilggadējo priekšsēdi Miķeli Miezi un DVF Mančestras nodaļas darbinieku Antonu Pumpišu.

Sakarā ar izdarīto rakstveida aptauju CV locekļu starpā, prezidijs nolēma pārcelt šā gada centrālās valdes sēdi no Zviedrijas uz Minsteri Vācijā. Sēdes sākumu nolika piektdien, 31. jūlijā ar turpinājumu nākamā dienā. DV darbinieku apspriede būs 5. augusta pēcpusdienā un DV draudzības saiets — 6. augusta pēcpusdienā.

DV priekšnieks informēja par PBLA lēmumu izsludināt šo gadu par Aša Kronvalda gadu un savukārt aicināja visas DV zemes un nodaļas atsaukties uz šo aicinājumu un rīkot Aša Kronvalda 150 gadu piemiņas sarīkojumus. I. Kažociņš aizrādīja, ka Latviešu skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonda krājumos vēl ir liels skaits Artūra Baumaņa grāmatu „Pa Kronvalda Ata pēdām", kuŗas var pieprasīt grāmatnīcās un fonda pārstāvjiem.

Iznākusi ilgi gaidītā grāmata par Latviešu Leģionu angļu valodā. To sarakstījis plkv. Artūrs Silgailis un izdevis Džeims Benders (James Bender) Kalifornijā. Grāmata ir bagātīgi illustrēta un izdota saskaņā ar Bendera apgāda labākajām tradicijām. Autors izteicis pateicību DV organizācijai par materiālo atbalstu grāmatas izdošanai. Grāmatas saturs ir būtiski tas pats kas autora sarakstītajā un Imantas apgāda izdotajā latviešu izdevumā. Kauju apraksti nedaudz saīsināti, lai nenogurdinātu lasītāju ar maznozīmīgām detaļām. Sīkāki apskatīti leģiona formēšanas noteikumi. Autors centies būt pēc iespējas lietišķīgs un šajā izdevumā izlabojis arī dažas latviešu izdevumā ieviesušās kļūdas.

Janvāŗa sākumā iznākušas Latvijas okupantu vajāto brīvības cīnītāju pamarkas. Meklējot piemērotu latvisku apzīmējumu uz pasta sūtījumiem līmējamiem informācijas lipekļiem, serijas izdevēji ieteic lietot vārdu „pamarka", tāda, kas nav īsta marka. Šā gada serijā godināti pieci cīnītāji: Gunārs Astra, Gunārs Freimanis, Lidija Lasmane-Doroņina, Jānis Rožkalns un Žanis Skudra. Pamarkas ir izskatīgi zīmētas, divās krāsās un satur īsu tekstu angļu valodā. Tās ir ļoti noderīgas Latvijas un latviešu likteņa atgādināšanai.

Pašlaik sagatavošanā ir jauns izdevums informācijas brošūrai „Latvia and Latvians". Brošūrai sagatavo jaunu tekstu, ko paredz labāk illustrēt. Prezidijs pārrunāja arī DV priekšnieka ierosinājumu par vēl viena sējuma izdošanu „Latviešu karavīrs..." serijā. Sējums būtu domāts latviešu karavīru godidāšanai, kas cīnījušies, apbalvoti un krituši par Latvijas patstāvību, sākot ar vecajiem latviešu strēlniekiem. Izdarītā aptaujā saņemtas pozitīvas atbildes, tādēļ priekšlikumu pārrunās tālāk DV CV sēdē. DV Mēnešraksta redakcijā pieaicināts Alfreds Puķīte un žurnāla korrektrise turpmāk būs Skaidrīte Pūpēde. Vanadzes sagatavo informācijas lapiņas un brošūras ar vīriešu un sieviešu tautastērpu zīmējumiem un aprakstiem, lai veicinātu pareizu tautastērpu gatavošanu un valkāšanu.

DV priekšnieks informēja, ka DV stipendiāti — trīs studenti, kas novietoti latviešu ģimenēs ASV — ir labi iedzīvojušies un sekmīgi studē. DV CV jaunatnes nozares vadītājs Māris Graudiņš paredz lasīt referātus Zviedrijas un Vācijas DV nodaļās. 5. globālo DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis O. Baltputnis ziņo, ka globālās dienas Vācijā 1986. gadā devušas atlikumu, kas nodots Bērzainei. DV Rietumvācijas valdes kultūras nozares referents E. Retigs izsaka pateicību DV organizācijai par ieskaņojumiem neredzīgo kopas skaņu lenšu bibliotēkai. Pagājušā gadā DV organizācijas devums sastādījis 94.75% no kopējā devuma. Bibliotēka papildināta ar 105 ieskaņojumiem.

DV vanadžu priekšniece Austra Liepiņa vēlreiz uzsvēra, ka viņa nākamās DV vanadžu priekšnieces vēlēšanās vairs nekandidēs. Ir pienācis laiks, kad šos pienākumus uzņemas gados jaunāka vanadze.

Prezidija loceklis Alfons Lindens paredzējis privātu ceļojumu uz Austrāliju kopā ar savu dzīvesbiedri. Viņš DV CV uzdevumā piedalīsies arī DV Austrālijas zemes DV dienās Adelaidē.

Iks.

● Uz Černobilas atomreaktora katastrofas vietu un tālākā apkārtnē arvien vēl tiek sūtīts darba spēks no okupētās Latvijas pilsētām un laukiem katastrofas seku novēršanai — zemes rakšanas darbos, mazgāšanas un dažādu transportu norīkojumos. Pienākusi kārta mūsu mežu speciālistu sūtīšanai.

Černobilas nāvīgie izstarojumi skāruši arī Ukrainas darba — soda nometnes. Cik lielā mērā, varasvīri klusē.

NO OSI IN CANADA

Dear Fellow Canadians:

On December 12, 1986, *The Globe and Mail* reported that it had "learned" that the "Deschênes commission looking into the presence of Nazi war criminals in Canada is expected to recommend the establishment of a permanent Nazi-hunting unit similar to the one in the United States."

Since it began in 1979, the American Office of Special Investigations (OSI) has singled out East Europeans in its preceedings, almost always using evidence supplied by the Soviet secret police, the KGB.

OSI has accused these people of war crimes.

OSI has used civil courts to take away citizenship, extradite, and deport defendants to the Soviet Union for breaking immigration laws, instead of proving they committed war crimes.

The methods and procedures used by OSI have bred anger and confrontation between ethnic communitites in the U.S.A. We believe the same will happen in Canada if an OSI were set up here.

We ask for your support. Tell your Member of Parliament about your concern or send the attached letter.

Estonian Central Council in Canada
Latvian National Federation in Canada
Lithuanian Canadian Community
Slovenian National Council
Ukrainian Canadian Committee

The Honourable Ray Hnatyshyn, MP
Minister of Justice
Room 135, East Block
House of Commons
Ottawa, Ontario
K1A 0A6

Dear Minister:

Canada does not need an Office of Special Investigations.

To set up such a selective agency in Canada would be to import the witch-hunting McCarthyite mentality that OSI has produced in the U.S.A.

All alleged war criminals, whatever their origins, should be tried in Canada under Canadian criminal laws.

Yours sincerely,

Name (please print) _____

Address (please print) _____

_____

Signature _____

LĪGO DZIESMAS
DIVĀS VALODĀS

Pasūtinot līdz aprīlim ā US$6. +1. sūtīšanai. Vēlāk US$8. +1. sūtīš. The Sound of Latvian Music, P. O. Box 575, Kalamazoo, MI 49005

Vanagu Kārlis

Marta mēneša sērsnās

Sērsnu mēnesis, jebšu marts, romiešu pirmajā kalendārā bija gada pirmais mēnesis. Tikai Jūlijs Cēzars, pārkārtojot kalendāru (46. g. pr. Kr.), pastūma janvāri un februāri uz gada sākumu. Marta nosaukums godina kaŗa dievu Marsu. Latviešu ļaudīm marts atblāzmo mūsu valsts neatkarības 1919.—20. g. kaŗa pašaizliedzīgās, asiņainās brīvības cīņas, ko simbolizē mūsu pirmā kaŗaspēka — plkv. O. Kalpaka bataljona tradicionālā gadskārtējā pieminēšana martā. Ik gadus 6. marta nedēļā atkal un atkal mūsu dzīves ziņā par jaunu un dziļāk ieviešas vārdi, kas bija iekalti kaujas laukā kritušā pulkveža piemineklī viņa nāves vietā pie Airītēm: ,,Pieminiet — tēvu zemes brīvība pirkta dārgām asinīm!''

Arī šogad trimdas zemju latvieši, cildinot martā kalpakiešus, kopā ar tiem godina itin visus mūsu cīnītājus — kaŗavīrus un varonīgos leģionārus, kas gāja mirt, lai latvju tauta dzīvotu. Apliecinot, ka viņu upuri dzīvi mūsu sirdīs, gūsim spēkus izturībai cīņai par latvju tautas mūžību! Savās skolās un tautiskajos saietos marta mēnesī iedzīvināsim tautas varoņu kultu, kas ir viens no Kronvalda Aša daudzinātajiem pieciem tēvzemes mīlestības avotiem, kas audzē jauno paaudzi krietniem darbiem ,,brangumā un staltumā'' (A. Kronvalds). ,,Neviena brīvība nav saziedota, sadejota, sakoklēta, sasaukta patētiskās runās, ne saraudāta, ne nopirkta!

Dievs brīvību nedāvina, tai ir nežēlīgi barga cena — asiņu un upuru cena!'' (māc, K. Kronis). Pārdomāsim dziļāk šos kvēlos vārdus arī šī gada sērsnīgajā martā!

* * *

Priecīga ziņa: jūlijā mūs jau piekto reizi, atkal apciemos Austrālijas sābru mirdzošā Saules josta. Šoreiz ar ,,bagātā Čapiņa dēla Jāņa precību uzvedumu'', pēc J. Janševska Dzimtenes. Atvadās no ASV un Kanadas Saules josta dosies uz Pasaules brīvo latviešu 3. dziesmu dienām Minsterē. Cildena ir viņu tautiskā kalpošana latviešiem svešumā!

* * *

Vēl arvien nav atskaites, kādus svarīgus nacionālpolitiskus un cīņas stratēģijas lēmumus pieņēmusi PBLA valde savā kopsēdē dienvidos no ekvātora, Austrālijā, kas pirms miljoniem gadu atdalījās no pārējās pasaules. Laikam taču yakka, yakka (austrāliešu slangs: smags darbs!) tika paveikts, ja vajag laika atelpai. Viss, ko PBLA valdes loceklis G.Meierovics preses intervijā pateicis, bija ka ceļš izmaksājis ,,samērā dārgi'' un ka Austrālija ,,atrodas ārkārtīgi tālu''!

Ja tik vien nolemts, ka 1987. g. izsludinās par Kronvalda gadu un ka cīņa par Latviju jākāpina, — nekādas pārpūlēšanās jau nebūs bijis. ,,Mūsu politiskais darbs visos kontinentos ieslīgst šablonos! Dodiet jaunas idejas tēvzemes brīvības labā!'' (Andrejs Eglītis).

* * *

Pasaules notikums šoruden būs Indianapolē, kur no 7.—23. augustam notiks Pan-American (PaxI) sporta sacensības. 38 valstu 6500 sportisti un apmeklētāju masas no malu malām, tāpat saziņdienesta vīri no puspasaules ar rietumhēmisfairas krāsainību, straujumu un drāmu iešķils gunis šajā klusajā ASV vidienes centrā. Šim politisko rosmju ziņā skandējošajam latviešu pagastam trimdas kopība uzticējusi tieši pēc gada, 1988. g. augustā, sarīkot ASV latviešu dziesmu svētkus.

Maz ticams, ka vietējie baltieši (trūkst dzīvas sadarbības) līdz augustam paspēs ko sagudrot, kā šo vienreizēji plašo notikumu izmantot mūsu brīvības cīņas ,,Krievi, laukā no Baltijas valstīm'', populārizēšanai. ,,Mēs esam šeit kļuvuši par sava veida svētdienas latviešiem, bez atdevības patriotisma seguma!'' (Indra Gubiņa). — Mēs te, no ,,Lettonia'' labāk vēlamies cantare (dziedāt), bailar (dejot) un quisiera dormit confortablemente (ērti gulēt), ne despertarse (mosties), lai luchar (cīnītos)!. To visu pirms braukšanas uz Pax I Indianapolē, spāniski var iemācīties no latvju-spāņu illustrētas vārdnīcas (J. Zītara apgāds, Kalifornijā, 8 dolari)! Yo soy un lettonico! Hasta la vista! — Es esmu latvietis! Uz redzēšanos! — Adios!

* * *

Šinī zemē lielas prāvošanās notiek par diskrimināciju, kad kādam pāri nodarīts viņa dzimuma, vecuma vai kauču paskata dēļ! Kad pag. rudenī ASV 8 latviešu vidusskolās beidzās ALA rīkotie pārbaudījumi un 16 apbalvoto vidū bija 15 meiteņu un tikai 1 zēns, sabiedrība pārsteigta taujāja: ,,Kur palikuši zēni?'' Bet kad PBLA dārgajā Sabiedrisko zinātņu institūtā Minsterē 75 proc. par trimdas vadītājiem izmācāmo studentu vidū ir meitiešu, neviens nejautā: Kur palikuši puisieši?

Vai tāda noklusēšana nav diskriminācija kritikā? Īpaši, ja par sabiedriskā darba vadītājiem vairāk gaidām vīriešu kārtas līdumniekus. To tā mācījāmies arī savu draudžu bībeles stundās, ka ,,sieva nedrīkst mācīt vīru un to valdīt, bet viņai būs turēties klusu; arī sapulcēs sievai jābūt klusu...'' (Sv. Pāvuls Timotiešiem). Tad vai tā arī nav esošo SZI audzēkņu diskriminācija, kad PBLA runasvīri presē pauda, ka ,,turpmāk Institūtā jāuzņem gados vecāki'' un nobriedušāki stipendiāti?

Ja tas tā bija jāpasaka, tad tam taču bija arī kāds pamats, bet kālab to sabiedrībai neizskaidro? Tanī pašā laikā ALA valde Portlandē nolēma, ka ,,sabiedrisko darbinieku audzināšanas semināri'' rīkojami visos latviešu centros. Bet kā novērsīs, ja arī tur tiks jautāts: Kur palikuši puisieši?

* * *

Ka trejmeitiņu pilsētā Vīnē sarūpētais atsaucīgo latviešu jaunatnes pulks tur pamests savvaļā, bet rotu komandieŗiem to norāda vēl arvien sabiedrībā ielidinātās vilšanās balsis, kas rada nepatiku cīņas štāba galotnēm. Jauni pārmetumi: ASV delegācijas rīkotajā 3. novembŗa preses konferencē mums nav bijusi sagatavota nekāda konkrēta informācija, ko pasniegt presei. Atskaitot demonstrācijas laiku, pārējais atstāts pašplūsmei, bez sistēmatiskas jauniešu iesaistīšanas. Vadība nebija parūpējusies par vadāmo praktisku instruēšanu.

Pat Toronto Latviešu Namā, Vīni atceroties, jaunietes sūkstējās, ka tur savākto jaunatni gan varēts potenciāli labāk izmantot mūsu lietai. Ja nu sāksim meklēt ,,atbildīgos'', jezgošana vien sanāks... Stipendiātiem bija aizmirst pateikt, ka tiem jāvairās vadību ,,pret spalvu glaudīt un neļaut tai no savas slavas baudīt'' (prof. K. Strauberga antika).

* * *

ASV 1988. g. budžets sabalansēts uz 1,022 triljons dālderu. Latviešu cilvēks namaz nezina, cik tādam triljonam nulles! Divpadsmit gan! Lai 1 triljonu dolaru gada laikā izdotu, ik dienas būtu jātiek vaļā no 2,7 miljoniem! Ja gribētu tikt no sava triljona uzreizi vaļā, tad katram cilvēkam, zīdaiņus ieskaitot, kas šobrīd uz zemes lodes, nāktos iedot 250 dolarus!

* * *

Dievticīgajam ASV budžeta direktoram misteram Milleram īsti bībelisks izklāsts: Ja Kristus piedzimšanas dienā kādam būtu bijis 1 triljons dolaru un tas no savas naudas lādes katru dienu izdotu 1 milj. dolaru, tad tam naudas kasē vēl šodien būtu atlikām dālderu nākamajiem 750 gadiem! Jātic vien ir, tas viss aplēsts ar pasaulīgajiem datoriem. Aplēsts arī, ka to triljonu ASV valsts budžetā sarūpēsim mēs šeit, Amerikā!

* * *

Kaut dabā pavasari vēl nemanām, vienam otram jau radies tāds tramīgāks prāts. Ne jau pavasaŗa šalku iedirbē, bet nemieru dīda nākošais ALA kongress 1. maijā Čikagā. Lai nu tanī vienreiz iešķiltu karstākas debates par ALA cīņas un kultūras darbu. Protams, ka tad laikus jānoorganizējas, jātrenējas taktikā un ietekmīgā retorikā! Sagatavošanās kongresam noritēs gan pa aizkulisēm, gan plašākā vai šaurākā atklātībā. Vismaz mūsu liberāļi, tāpat tiltu metēji uz svešās varas ķipariņiem tēvzemē neslēpj, ka marta pēdējās nedēļas nogalē tie sasatiksies Katskiļos, lai 12 darba stundās, kustinot smadzenes, vienotos, kā ASV trimdas latviešiem iepotēt ,,uzskatu dažādības spēka zēles''!

Sīkākas izziņas ar prieku sniedz arī šīs ,,studiju grupas'' spēka vīrs Girts Zeidenbergs, kam iepriekšējos ALA kongresos pavisam neveicās ar iekļūšanu vadības lokā. Apkaļķojušiem vecīšiem laikam kaut kā nepatika, ka Girts no nacionālas stājas korporanta īsā laikā bija uzdienējies par mūsu sociķu partijas viceprezidentu. Katskiļos viceprezidentam būs uzdevums pārliecināt jaunā viļņa kūlējus, ka LSDSP tagad (taktikas dēļ!) ir trimdas latviešu patriotiskā un visrosīgākā nacionālā organizācija.

Pavērosim vien, kas ar viņu biedrosies ,,neatkarīgo liberāļu ideju'' ieperināšanai mūsu miermīlīgajā sabiedrībā. Vienīgi tiem, kas paši neairē, ir laiks sašūpot ALA vadības laivu, maz bēdājoties, ka šāda šūpošana traucē mūsu kopējo ceļojumu pretī mērķim...

* * *

Nupat ar Blaumaņa klāsisko duetu ,,Ai, Josef, Josef mein, ich bin dein'', pavisam vairs neiet gludi. Padsavienībā dzīvo vairāk nekā 2 milj. padomju žīdu, no kuŗiem ap 380.000 vēlas atstāt sarkano Paradīzi. Laikā no 1968—1986. g. ap 265.000 jau emigrējuši (vienā pašā 1979. g. 51.300, citos gados emigrantu skaits skaudri ierobežots, pag. gadā pat nesasniedza 1000).

Tagad, izvērtējot Gorbačova projecēto ,,atkusni'', sākušās plašas un spēcīgas akcijas par žīdu izlaišanu no Padomijas, ko ,,cilvēciskas cieņas'' dēļ (ne jau balsis zvejojot!) atbalsta ievērojami ASV kongresmeņi. Ka ,,cilvēciskās cieņas'' dēļ viņiem vajadzētu iestāties arī par baltiešu un ukraiņu emigrācijas atvieglošanu no padomju sporta tiem, kuŗiem tur nav cilvēciskas dzīves (disidentiem), par to gan mūsu kongresmeņi nemaz nav ieinteresēti.

Kļūdās tie, kas domā, ka, PSRS atveŗot slūžas žīdu izceļošanai, Zāras no Krievijas varēs atsteigties pie Josifiem Amerikā. Pret to sīksti tagad nostājies pats Izraēlas ministru prezidents Jicaks Šamirs, kas noteikti lūdzis ASV valdību apturēt žīdu ieceļošanu ASV pēc bēgļu statusa, kas tiem paveŗ brīvu ieceļošanu. Padomijas žīdi esot novirzāmi uz savu tēvzemi Izraēlu. Šamirs lūdz Rēgena administrāciju Krievzemes žīdu ieceļošanu ASV kārtot pēc vispārējiem ieceļošanas vīzu noteikumiem.

Tā kā komūnisti izlaiž žīdus, kam ir Izraēlas ieceļošanas vīza, tā padarot viņus par Izraēlas pavalstniekiem, viņi vairs nav nedz bēgļi, nedz cilvēki bez tēvijas. Nabaga Izraēlas valdība: ASV žīdu organizācijas ir pret Izraēlas ministru prezidenta rīcību; ja ''žīdu bēgļus'' nelaidīs Amerikā, maskavieši ierobežos to izceļošanu.

Nabaga ASV kongresmeņi, tiem jāatbalsta turienes žīdu organizācijas, ne Šamīrs, kas tā vēlas savus tautas brāļus pulcināt Izredzētā zemē. Kongresmeņu iegansts, ka Padomijas žīdu ieceļošana ASV pēc bēgļu statusa atvieglojuma tādēļ, ka ASV brīvības princips visos laikos bijis, ka ikviens var brīvi izvēlēties pats savu mājvietu. Sholem aleichum!

* * *

Cik lieliski ir noslīpēti sakari starp čekas stumdītajiem pakalpiņiem — literātiem tēvzemē pāri lielajam dīķim ar mūsu Gorkija ielai pakalpīgajiem dzejdaŗiem, to atkal uzzinām no Rīgas komūnistu ąvīzes pārsteidzošās atklāsmes. Kad čeka caur ,,Kultūrsakaru komiteju un PSRS ārzemju draudzības biedrību savienību'' uz mūsu pusi bija atkomandējusi uzpūst kultūras elpu svešatnes latviešiem sociālisma bundziniekus J. Petersu un E. Heubergu, biedriem Rīgā ausis svila ziņkārē, kā nu šiem kumpeļiem klājas reakcionāro un šovinistisko, savas tautas nodevēju, trimdas latviešu lauvu bedrē.

Informācija iegūta pa acīm redzamu jau agrāk ieziepētu ceļu: vispirms (laikam taču pa paradumiem) no Rīgas piezvanīts uz Paloalto Laimonim Siliņam (Siliņš ziņo: Jūsējo viesošanās šeit bija notikums!) Nākošajā dienā pavisam agrīnā rīta stundā Rīga ceļ Čikagā augšā Krāslavieti. Krāslavieša reports: Viss bija ļoti labi, sanākuši 30 cilvēku, arī no Kalamazū, daudz jaunatnes. Veltai Tomai vēl cerīgākas ziņas: Toronto čekas kultūras sūtņus saradušies uzklausīt 70 trimdinieku.

Kādas slepenības dēļ čomiņi noklusē, kam tie zvanījuši un ziņojumu prasījuši Ņujorkā un Vašingtonā, kur tāpat notikusi Petersa un Co uzstāšanās. Bet gan jau mūsu ņujorkieši un vašingtonieši paši zina, kuŗiem tādi sakari pa drāti ar Gorkija ielas kultūrštābu un komūnistiskajām redakcijām. Viss iet kā smērēts čekas plāna nostiprināšanā: trimdā jānoorganizē sakari, lai kaŗa gadījumā īstenu latviešu durvis arī nakts laikā būtu atvērtas pirmajiem padomju izpletņu lēcējiem. Vai tiešām esam paspējuši jau aizmirst šo pirms gadiem publicēto čekas norādi? Tas nu gan būtu bēdīgi...

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

TORONTO ZIŅAS

Sv. Andreja draudzes bazārā Toronto. Foto J. Liģers.

● TLB sestdienas skolas plkv. Kalpaka atceres aktu 7. martā skolas telpās ar lūgšanu ievadīja māc. J. Šmits. Skolas pārzine E. Pētersone aicināja ar klusuma brīdi godināt Kalpaka piemiņu un kalpakiešus un nodziedāt Dievs, svētī Latviju. Par pulkvedi Kalpaku un viņa laikmetu pastāstīja Dr. Guntis Siliņš, šīs skolas 12. izlaiduma audzēknis. Ar viņu iepazīstināja skolotāja Sandra Brastiņa. Visi kopīgi nodziedāja Es karā aiziedams. Par Kalpaka un viņa vīru cīņām pastāstīja kalpakietis Kārlis Tannis. Viņš teica, ka visā brīvajā pasaulē vairs palikuši tikai 11 kalpakieši. Priekšnesumos skolas 2. klases audzēkņi skaitīja tautasdziesmas par karavīriem. 8. klases deklamēja Ed. Virzas Pulkveža atgriešanās. Tad atkal kopīgi nodziedāja Div' dūjiņas gaisā skrēja, klavierpavadījumu spēlējot Dacei Cielavai.

Skola sekojusi arī kanadiešu tradicijām. Tā Valentīna dienas gadījumā skolas ēdamzāle bija dekorēta baloniem un sirsniņām, kur vecāku komiteja bija sagādājusi bērniem cienastu. 3. maijā skola gatavojas Ģimenes dienai.

● Čiešanu laika un Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums, kopējs visām draudzēm, 11. marta vakarā Sv. Andreja baznīcā pulcināja 180 dievlūdzēju. Dievkalpojumā piedalījās archibīskaps A. Lūsis un visu triju latviešu luterāņu draudžu mācītāji. Spredikī teica viesis mācītājs J. Jurgis no Anglijas, ērģelnieks bija Aldis Liepiņš. Dievkalpojumu kuplināja kamerkoris Dzirksts ar diriģenti Vizmu Maksiņu. Archibīskaps teica beigu vārdus un svētīja draudzi. Māc. J. Jurģis bija vadījis arī Klusā laika pārdomu vakarus, tos 8. martā ievadot ar dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā, kur dziedāja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā ar ērģelnieci E. Timermani. Šie vakari turpinājās līdz 10. martam un pa visiem trim vakariem tajos piedalījās ap 250 apmeklētāju.

● Veco ļaužu aprūpes māja Kristus Dārzs saņēmis jaunas septiņas gultas tiem iemītniekiem, kam vajadzīga pastiprināta aprūpe. Pavisam saņemtas 27 šādas valdības subsidētas gultas pastriprinātai aprūpei. No jauna mītnē pieņemti četri latvieši un divi kanadieši. Pašlaik brīvas palikušas tikai divas gultas. Maijā paredzētas mītnes pavasaŗa uzpošanas talkas tās apkārtnes izdaiļošanai. Gaidīti talcinieki no draudzēm un organizācijām, tāpat individueli talcinieki. Paredzētas arī līdzekļu vākšanas pusdienas par labu Kristus Dārzam.

● DV Toronto nodaļas valdes sēde notika 10. martā.

Valdes priekšsēdis Z. Akots iepazīstināja klātesošos ar jaunievēlēto valdes locekli Kārli Štelmani. 1987. gada pilnsapulcē ievēlētā valde darbosies sekojošā sastāvā: Valdes priekšsēdis Z. Akots, priekšsēža vietn. L. Ozols, sekretārs un jaunatnes nozares vadītājs H. Miķelsons, kasiere A. Selga, biedrzinis J. Treimanis, sarīkojuma nozares vadītājs A. Vītols sen., ārējās informācijas nozares vadītājs V. Cinis, sporta nozares vadītājs H. Jakobsons, aprūpes nozares vadītājs un mantzinis R. Pētersons, speciālo uzdevumu valdes loceklis V. Vīčs, palīgs aprūpē un speciālos uzdevumos K. Štelmanis. Revīzijas komisijā darbosies A. Putniņš, S. Leimanis, A. Korms, bet ideoloģijas jautājumos referents M. Lorbergs. DV Nama komitejā darbosies V. Vīčs, L. Ozols, K. Štelmanis un A. Selga. Toronto nodaļu A/S Latviešu Nams, pārstāvēs R. Pētersons. Grafiskos darbus veiks E. Ērvalds. LNAK Padomē — V. Vīčs, 18. Novembra rīcības komitejā - A. Korms. Skolu, Skautu un Gaidu vienības — H. Miķelsons, Baltiešu veterāņu Līgā — V. Vīčs, S. Leimanis. Pārstāvji Kristus dārzā A. Selga un K. Štelmanis. Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komitejā — Z. Akots, V. Brasliņš, A. Krūmiņš. Iekšējās informācijas darbinieki V. Sidare un H. Miķelsons. DV Kluba referātu kārtotājs J. Tērauds. Kluba kasiere A. Reinberga.

DV Toronto nodaļas vanadžu valdē darbosies 2 jaunas locekles — Gaida Velme un Ilma Vidnere. Valdes amati sadalās šādi: Kopas vadītāja A. Jakobsone, vadītājas vietniece A. Korma, kasiere A. Selga, kasieres palīdze G. Velme, sekretāre M. Zvirgzgrauda, sarīkojuma nozarē — S. Ozola un S. Butāne, saimnieces palīdze M. Inta, mantzine V. Bebre, mantzines palīdze Z. Simanovska, aprūpe I. Vidnere.

29. martā DV Namā notiks Kanadas latviešu meistarsacīkstes novusā. Valde atvēlēja līdz 500.- dol. nacionālpolītiskam darbam.

● Saulaines vakariņas notika Sv. Jāņa baznīcas sarīkojuma zālē 5. martā, pulcinot vairāk nekā 150 bērnu nometnes atbalstītāju. Saulaines pārvaldes priekšsēdis A. Brencis, nosaucot vārdos, godināja redzamākos talciniekus, kas gadu tecējumā palīdzējuši veidot Saulaini, it sevišķi vasaras bērnu nometni, tādu, kādu mēs to tagad pazīstam. Pirms vakariņām galda lūgšanu teica draudzes mācītājs F. Kristbergs, viesus pie galdiem apkalpoja draudzes jaunā audze — Saulaines bērnu nometnes darbinieki. Sekoja jauniešu programma. Latviešu ģimnazijas audzēkne, spēlējot akordeonu, atskaņoja pazīstamas melodijas. Pamatskolas 4. klases audzēknis Dāvids Reynolds deklamēja tautasdziesmas, bet pamatskolas 7. klases audzēknis Konrāds Ozols dziedāja 4 tautasdziesmas sava klases biedra Miķeļa Rundāna klavierpavadījumā. Programmas izpildītāji saņēma ilgus aplausus un ziedu veltes.

Bagātīga bija labvēļu ziedotā loterija. Arī numurēto ieejas programmu īpašnieki saņēma balvas. Viesu labsajūtu pavairoja Ed. Pētersona atjautīgi vadītā vakara norise un K. Lesiņa humoreskas lasījums. Vakariņas, pēc kārtas 12., šajā vasarā dos labu materiālu atbalstu Saulaines bērnu nometnes sākumam.

● 4. aprīlī Baltiešu Veterānu Līga rīko salidojumu saviem senajiem cīņu biedriem un to piederīgiem. Tas notiks Lietuviešu namā, 1573 Bloor St.W. Reģistrēšanās pl. 12.00 dienā ar $10.- dalības maksu no personas. Cenā ieskaitītas pusdienas. Viesis runātājs būs senātors Dr. Haidašs.

Darbīgā DV Kesvikas nodaļa

DV Kesvikas nodaļas gada sapulce bija pulcinājusi 21 dalībnieku, gandrīz pusi no 50 biedru lielā kopskaita, kuŗā ir 23 vanagi, 18 vanadzes un 9 jaunieši dažādos vecumos, Sapulci sveica nodaļas valdes priekšsēdis J. Melderis, izsakot pateicību visiem nodaļas darba veicinātājiem. Šis darbs izpaudās amatpersonu ziņojumos, kas rādīja, ka nodaļa ar mazo biedru skaitu rosīgi darbojusies. Rīkoti izbraukumi, arī slēpošana Bērzainē, divi lielāki sarīkojumi, aktīvitātes izpaudušās šaušanas sportā un citur. Īpaša vērība veltīta jauniešu centienu un grūtībās nonākušo tautiešu atbalstīšanā. Vanadžu kopas vadītāja Smaida Meldere piedalījusies arī vanadžu kopsēdēs. Kesvikas vanadzes bijušas palīdzīgas arī dziesmu svētkos Toronto un citos kopējos pasākumos. Par nodaļas kases stāvokli ziņoja kasieris E. Emsiņš, ka iekrājušies līdzekļi ap 3000 dolaru.

Par nodaļas priekšnieku ievēlēja līdzšinējo J. Melderi. Pārējais valdes sastāvs pēc amatu sadalījuma ir šāds: priekšnieka vietnieks E. Ērvalds, sekretārs Ž. Adams, kasieris E. Emsiņš, biedrzine Andra Lukovska, sporta daļas vadītājs E. Lukovskis, sarīkojumu daļas vadītājs A. Pērkons, saimnieks un mantzinis J. Skuja, aprūpes daļas vadītāja Z. Skuja, kas ir arī vanadžu kopas vadītājas Smaidas Melderes vietniece. Vanadžu kopas sekretāre Maija Skuja, aprūpes daļas vadītāja Olga Bodniece un saimniecības — V. Ērvalde. Revīzijas komisijas priekšsēdis M.Skuja, sekretārs A. Kalve un loceklis Valdis Skuja. Par DV Kesvikas nodaļas delegātu Kanadas vanagu delegātu sapulcei izraudzīts Auseklis Pērkons, vanadžu delegātes Sm. Meldere un O. Bodniece. (vs)

Koncertapvienība gaida atbalstītājus

Plaši izplānoti Latviešu Koncertapvienības Toronto koncerti nākotnē. Pēdējā šās sezonas koncertā 2. aprīlī piedalīsies mecosoprāns Olga Grikņe ar pianistu Pēteri Zariņu pie klavierēm.

29. sezonu 20. oktobrī atklās mecosoprāns Melita Mičule ar pianisti Irisu Purenu pie klavierēm. Mēnesi vēlāk, 24. novembrī, iecerēts Birutas Lindas Alles čello koncerts Ule Šeberga pavadījumā. Ievērojams būs latviešu kamermūzikas koncerts brāčista Artura Jansona vadībā 1988. g. 19. janvārī. Sezonas beidzamais koncerts 5. aprīlī ar baritona Paula Berkholda un pianista Pēteŗa Zariņa piedalīšanos.

Visi koncerti notiks Jane-Malett zālē, Lawrence Centrā, plkst. 20. Nākošās sezonas abonementu kartes būs jau saņemamas O. Grikņes koncertā 2. aprīlī. Sezonas karšu cenas (4 koncertiem), $40.-, pensionāriem $35.-, studentiem $23.-. Vēlāk šīs kartes būs saņemamas pie Latviešu koncertapvien. valdes locekļiem. Pasta dārdzības dēļ informācijas skrejlapas neizsūtīs, bet tās būs saņemamas visos latviešu sabiedrības centros un veikalos.

...Ons.

Radio raidījumi Latviešu Balss, CHIN AM skala 1540 pl. 22.30

Nākošais raidījums 21. martā.

Pirmdienu vakari
Centrā

Pirmdien, 6. aprīlī, pl. 19.30

PBLA Minsteres sabiedriski zinātniskais institūts.
Referenti Dr. L. Lukss un Ūve Hodgins

Futbola
sezonas atklāšanas balle
sestdien, 28. martā, pl. 19 DV namā Toronto.
Piedalās aktieris H. Miķelsons
Pilna bufete, vakariņas. Loterija un citi pārsteigumi.
Deju mūzika — J. Girgensons
jauniešiem — Rita Girgensone
VISUS IELŪDZ
DV SPORTA KLUBS

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(55. turpinājums)

Tā arvien vēl nebija apklususi, neskaitāmās balsīs izplatījumā izelsojot to pašu vien: kur tu esi — saplosītās tautas locekļiem meklējot citam citu. Šī balss nebija apklususi, to tikai bija pārkliedzis kara troksnis un baiļu ietekmētā bēgšanas lēkme. Tā arvien vēl skan katrā bēgļa iemītā pēdā uz svešās zemes vai izmisušas mātes balsī, meklējot pazudušo bērnu.

Mazā avīze aicināt aicināja: uzticies! meklē!

Līdztekus mazajam laikrakstam bija nodibinājies latviešu Aprūpes birojs, vācot ziņas un izklīdušo tautiešu adreses. Vēl Heidenheimā bija nodibinājies Savstarpējais Sarkanais Krusts ar līdzīgu uzdevumu. Šīm iestādēm bija daudz pateicīgo, caur kuŗu pūlēm apraudātos un domās apraktos atrada dzīvus. Protams, ne vienmēr gaidītās ziņas iepriecināja. Daudziem lolotās cerības pārtrūka lielā nežēlībā. Izziņas darbs prasīja daudz laika un pacietības, un visgrūtākais uzdevums bija, atņemot katras cerības, piederīgajiem ziņot par kritušo. Tās tad bija daudzkārtējas dvēselīgi pārdzīvojamas bēres, ko pārdzīvoja līdz arī pašaizliedzīgie izpalīgi.

Tā šai nenoteiktajā laikā ar maz izņēmumiem daudzas parādības atkārtojās vēl un vēl. Varbūt nekad agrāk nav tik daudz rakstīts nenosūtītu vēstuļu kā šai sajukušajā laikā. Katrs kādam rakstīja: mātei, tēvam, bērnam, vīram, dzimtenei, tautai un visbeidzot — pats savām pārdomām. Rakstīja nekurienei, sūdzot savu bēdu, jo vēl arvien nebija drošas adreses. Bet domu ceļi ir trausli, mākoņu kamoli irst.

Pārāk bieži Andas domas bija piešvīkājušas zilo padebesi, nesaņemot gaidīto atbildi. Bija grūti atbildēt pašai sev, kāpēc līdz šim viņa nebija izmantojusi ne laikrakstu, ne Aprūpes biroju. Vai tās bija neapzinātas bailes, slēpjoties maldīgās cerībās, vai arī vienkārša kautrība neļāva līdz šim rakstīt? Bet šai dīvainajā naktī Anda rakstīja pāris īsus Jecim domātus teikumus, ielocīja aploksnē un kā lielās zobu sāpēs vilka burtu pēc burta — Aprūpes biroja adresi. Pēc padarītā Anda jutās kā mazticīgā un nodevēja, būdama pārliecībā, ka viņas ticības spēks vien palīdzēs draugam pārciest briesmas un pat nāvi. Un tā šī nakts sarūk rēgainu pārdomu pilna.

*

Klingendorfā mājvietu bija atradis mācītājs Krasts un miesta tuvākā apkārtnē arī vairākas citas latviešu ģimenes, un pirms neilga laika, it kā caurbraucot, arī Andas senā paziņa — Liene Zemzare, arvien vēl meklēdama savu pazudušo bērnu.

Ar Teklas Zupānes palīdzību izdevās no Frau Musat izkaulēt īrēšanai mazo dārza namiņu, kas pelēcīgs snauda ābeļdārzā. Tā gluži negaidot mazā dārza mājiņa kļuva par mazu latviešu centru, kur diezgan bieži dažas dienas uzturējās caurbraucēji vai pārnakšņotāji. Īsu laiku paliekot vienā vietā, daudzi gājēji ir krustojuši viens otra ceļus, bez patapas iegaumēt to paskatu vai vārdus. Klīstot no vietas uz vietu, tie sastaptajiem pārstāstīja savas klizmas, lai ietu atkal tālāk, katrs sava nemiera dzenāts.

Protams, ka sastopoties galvenie jautājumi bija: „vai nesatiki? — vai neredzēji? —", jo savietis arvien vēl meklēja savieti.

„Vai nesatiki?" — ar smeldzīgām, savāda izsalkuma un slāpju pilnām gaidām izskanēja šis jautājums, mierinot pašam sevi: šodien nebija. Varbūt rīt kāds atnāks un pateiks, kur esi... Varbūt vēstule iekritīs pastkastē, lai pateiktu... Pēc šiem sekoja nebeidzamas runas par mājām un atgriešanos. Un meklētāja ceļš veda tālāk...

Ne vienmēr cilvēku mutes atnestās ziņas iepriecināja, daudziem pārtrūka cerības savā nežēlībā. Jauniņā Zuzīte bija zaudējusi tēvu, paliekot pasaulē gluži viena.

Vīrus visvairāk interesēja frontes ziņas un tās stāvoklis. Lai gan Hitlers izmisīgi solīja brīnuma ieroci, frontei ik dienas sašaurinoties, aizstāvamais zemes gabals kļuva mazāks un mazāks. Vāciešiem nepārtraukti atkāpjoties, latvieši palika gluži vieni cīnīties pret kolosālo pārspēku. Tā bija viņu māja, viņu dzīve, laupītājam stāvot uz viņu mājas sliekšņa. Tās bija viņu no mājām izmestās ģimenes, kas tagad klīda pa lielceļiem bez mājvietas. Un bēgļi klausījās uz vīru izmisīgajām cīņām, paši pievienodamies arvien lielākam bāreņu pulkam. Ka fronte irst, to zināja un saprata ikviens, zināja un saprata, ka Kurzemes vairs nav, dzimtenes nav. Un pār tiem, kas tur palikuši gul nāves ēnā, gul pelēka nedzīve. Zināja arī, ka Kurzemes vīri nepadevās. Cik bija atlikuši dzīvi, tie aizgāja mežā. Par viņu gaitām un dzīvību bailēs drebēja to ģimenes, kā arī ik tautietis dzimtenē un ārpus tās.

Pamazām mazais dārza namiņš sāka runāt gandrīz latviski ar kādu no mājām līdzi paņemtu prievīti vai citu niecīņu, atgādinot un pieminot savu piederību ar kādu grāmatu , bet visvairāk ar savu laikrakstu. Rūd. Brākmanis bija uzzīmējis miniatūru Latvijas karti, izgriežot tai rožu kokā ērkšķu ielogu, Jānis Siliņš no mežā atrastajām lidmašīnu alumīnija daļām izzāģēja vairodziņu. Šie simboli aizkustinoši atgādināja sevi, atrazdamies pie sienas, runājot skaidru valodu.

Ar caurbraucēju atstātajām zīmēm mazais namiņš kļuva tīri piemīlīgs — tajā elpoja Latvija...

*

Maija rīta agrumā Tekla Zupāne modināja Andu:

— Mētras jaunkundze, nāciet, skataities! —

Caur logu bija vērojams tuvējais mežiņš. Varēja manīt, ka tur notiek kaut kas neparasts. No visām mājām pa ceļiem steidzās ļaudis, citi atgriezās ar nastām. Manīja pat braucējus ar rokas ratiņiem.

— Stefīte pagājās palūrēt, — stāstīja Zupāne. — Uz ceļa starp kokiem esot sabrauktas kara kulbas. Vietējie krauj somās un maisos pārtiku — konservus, cukuru un kas nu tur ir. Meitene pārnesa skārdeni gaļas konservu. Ielūdzu jūs pusdienās.

Braucēji paši aizklīduši katrs uz savu malu.

— Tad jau — pasāka Anda, — tad jau tas bez vārdiem apstiprinās — Kurzeme ir kritusi, vācu armijas atliekas izklīst pa savas dzimtenes laukiem.

— Palūk! — rādīja Zupāne, tur, pāri laukam, uz zarainas bozes balstīdamies, kāds kliboja. Ienākot pagalmā, tas sveicināja ar katolisko:

— „Grüss Gott! — ! — Frau Mussatt? —" balss drebēšanā bija jaužams pārnācēja iekšējais pārdzīvojums.

— Elsīī?! —

— Frank! Frank!! — no mājas iznākusī saimniece pieplaka pārnācēja krūtīm, — kamēr tas saguma turpat mājas durvju priekšā uz soliņa. Skumjo tikšanās drāmu vēroja arī pārējie mājas iedzīvotāji, klusai asarai pārripojot vaigam. Šī vecīgā vīra atgriešanās visvairāk apstiprināja Kurzemes krišanu.

— Nu, kā tur? — uz priekšu panāciņš, prasīja ducīgs vīrs.

— Kā? — letti... tie letti, tie nenoturēja fronti. Kurland, skaista zeme — vecais zaldāts raudāja. — Kas tā par zemi, kas par mājām!... Fīrers solīja zemi... visiem... Fīrers...

— Še tev! — īsi nošķaudījās Vērdiņš.

— Solīja zemi... letti, tie letti!... arvien vēl sūkstījās zaldāts.

— Nebūs jau melojis tavs Fīrers, — papildināja Nātra. — Katru kritušo kādā bedrē ..bāza, virs zemes jau neatstāja.

— Ak zemi, tev zemi — ta s Fīrers! — sesks tāds!

— Jā, jā! kur tie letti, — vīru valodu un niknumu nesaprazdams, pusraudus atkārtoja vācietis.

— Ar lāpstu! — draudīgām roku kustībām novicinājās Vērdiņš, kamēr vācietis arvien vēl murmulēja savā izloksnē: zeme... Fīrers... letti nenoturēja...

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

25.

Ai Ventiņ, Abaviņ,
Līdz' balciņus vizināt,
Šogadiņ namu taisīt,
Citu gad' istabiņ'.
30697 Zlēku Vp.

Es redzēju vecomāti
Daugavā zvejojot,
Sudrabiņa laiviņā,
Zelta irklis rociņā.
30745 Praulienas Md.

Es iebraucu Daugavā
Ar dzeltenu kļava lapu;
Pašā upes vidiņā
Nogrimst lapa dibenā.
30736 Krustpils D.

Nuoseņaji laivu taisu
No smolkim dēlišim;
Muote audja zeiģeleiti
Nu lieņu šķizneņom.
52088 Jāņmuižas D.

Ai lielā Vēja māte,
Met jel mieru vakarā:
Daža laba dvēselīte
Uz ūdens līgojās.
30693 Blomes Vlk.

*

To sacīja bāleliņis,
To bāliņa līgaviņa:
Papriekš tautas mediem dzirda,
Pēc gaudāmi asarāmi.
48992 Lēdmanes Rg.

Es mīlēju tautiešam
Medutiņa saldumiņu;
Kad aizgāju, tad paliku
Apenīša lūgtumiņu.
26844 Liepkalnes Md.

Asariņu upe tek
Gar muosiņas namdurvīm;
Soka buoliņš pīdams:
Nav muosiņai loba dzeive.
48838 Liepnas Abr.

Ar visiem laba biju,
Ar visiem saderēju;
Ar to vienu nesaderu,
Kas nocēla vaiņadziņu.
26825 Alūksnē

Kaut zemīte pasavērtos,
Es palīstu apakšā!
Es negribu to redzēt:
Cits mīl manu arājiņu.
26860 Zālītes B.

*

Dziedat, meitas, ko gaidāt,
Vai jūs savu dienu gaidat?
Atnāks diena, aizvedīs,
Paliks dziesma nedziedāta.
161 Krimuldas Rg.

Ļauna diena priecājās,
Kad raudāt vien raudātu;
Raud' tu pate ļauna diena,
Es staigāju dziedādama.
118 Lazdonas Md.

Aiz kū lela līlējūs,
Aiz kū plota platījūs?
Aiz gudruo tāva dālā,
Aiz lobuo kumeliņa.
48701 Rudzētu D.

Tu, saulīte, spoži lēci,
Kam tik spoži netecēji!
Kam, brālīti, sievu ņēmi,
Kad ražani nedzīvoji!
26919 Remtes Tk.

Es tev saku, tautu dēls,
Nerāj mani bez vainiņas:
Ne man tēva ne māmiņas,
Es tavā ēniņāi.
26818 Rāvas Lpj.

Raganu medības arī Anglijā un Austrālijā

Pirmā 17 kaŗa noziedznieku liste apliecina, ka arī Anglijā var tikt uzsākta vajāšana pret apvainotiem patriotiem, kas nesavtīgi kalpojuši Latvijas valsts un tautas labā. Var sagaidīt jaunas listes.

Mūsu pienākums ir bez kavēšanās organizēt atbalstu vajātiem, kas tiek nepatiesi apvainoti.

Britu valdības ministrs jau tagad runā par sarakstā minēto pavalstniecības papīru caurskatīšanu, kaut arī atzīts, ka pierādījumu nav.

Tā sauktie ,,noziegumi'' kopēti gandrīz vārdu pa vārdam no čekas 1963. gada publikācijas,,Daugavas vanagi — Who are they?'' Piemēram nr. 14 uz listes pierakstītais ,,noziegums'' ir tikai dienests 15. latviešu SS divīzijā...

Jau uzsākta aģitācija, lai britu parlaments grozītu likumus pēc Holcmanes ASV emigrācijas likuma papildinājuma parauga, kas padarītu par nosodamu darba pienākumu pildīšanu pat latviešu iestāžu uzdevumā, ja vien dienests ir bijis vācu okupācijas laikā.

Holcmanes papildinājuma rezultātā visiem vīzu pieprasītājiem jāatbild ar ,,jā'' vai ,,nē''.

Vai sekojošais paragrāfs attiecas uz viņiem: —

,,Who ordered, incited,assisted, or otherwise participates in the persecution of any person because of race, religion, national origin, or political opinion under the control, direct or indirect, of the Nazi Government of Germany, or of the government of any area occupied by, or allied with, the Nazi Government of Germany.''

Ironija ir, ka pēc Hitlera un Staļina līguma noslēgšanas pati padomju savienība bija Vācijas sabiedrotā.

Sarīkojumu Kalendārs

21. martā (sestd.) pl. 19.00 DV namā Latviešu leģiona atcere.

22. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē A. Gailīša referāts — Daiļdārzniecība dārzā un uz palodzes.

25. martā pl. 18.30 Skolu fonda gada sapulce Latviešu namā.

26. martā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru apvienības sanāksmē teātŗa kopas priekšnesumi.

28. martā pl. 14 Walmer Road baptistu baznīcā kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Runās mācītājs Jānis Šmits. Visi mīļi gaidīti.

28. martā pl. 19 Daugavas vanagu namā DV sporta kluba sezonas atklāšanas balle.

29. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.30 lielajā zālē — Plašāka jauniešu mūzikālo talantu pēcpusdiena.

4. un 5. aprīlī DV namā DV delegātu sapulces.

4. aprīlī (sestd.) plkst. 19.00 Latviešu Centrā DV vīru koŗa 20 gadu jubilejas sarīkojums.

5. aprīlī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Dr. Juŗa Benjamiņa filmas izrāde — Ekspedīcija uz Antarktiku.

6. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Centra referāti par PBLA Minsteres sabiedriski zinātnisko institūtu. (skat. sludinājumu).

11. aprīlī pl. 19 Sv. Andŗeja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

12. aprīlī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē A. Zutis stāstīs par slavenajām Oberammergauas ciešanu laika spēlēm. Bavārijā skatos un skaņās.

24. aprīlī (piektdien) pl. 20.00 DVTK. M. Zīverta: ,,Riebeklis'', ,,Sievasmāte un ,,Divkauja'', Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Dr., Willowdale.

25.aprīlī (sestdien) pl. 16.00 DVTK M. Zīverta lugu atkārtojums — turpat.

3. maijā (svētd.) pl. 17.00 Latviešu Namā DV sieviešu koŗa Zīle koncerts.

9. maijā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

SAULAINE

20. jūnijā Jāņi Saulainē. Saulainē mums labi klājas.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

2. aprīlī pl. 20, ceturtdien, Jane Mallett Teatre — Olga Griķe, mecosoprāns no Vankuveras.

Nodibināts DVF tiesību konts

DVF delegātu pilnsapulce nolemj pie DVF valdes atvērt **DVF tiesību kontu** ar nolūku rast līdzekļus :

— *Latviešu aizstāvībai* (piem. advokātu un tiesu izdevumu segšanai).

— *Pastāvošu pilsoņu tiesību stiprināšanai un aizsardzībai,* piem.

(a) griešanās pie britu vadošām aprindām un parlamenta locekļiem;

(b) sadarbība ar cittautu organizācijām;

(c) mūsu pārstāvību darbības atbalstīšana šajā virzienā;

(d) opozīcija izdošanai uz citu valsti.

— *Latvijas tautas likteņa un centienu izskaidrošanai.*

(piem. Publikācijas presei un britu sabiedrībai).

Līdzekļu rašanai tiek lūgti ziedojumi no biedriem un nodaļām un izdarāmas iemaksas budžeta kārtībā. Par DVF tiesību konta līdzekļu izmantošanas kārtību lemj DVF valde; revīziju izdara DVF revīzijas komisija.

* * *

Šī rezolūcija pieņemta 7./8. martā pilnsapulcē ar visām balsīm.

DVF delegātu pilnsapulce pieņēma grozītu 1987. gada budžetu, kuŗā paredzēta **£20,000 ,,Sēklas nauda''** DVF Tiesību kontam. **A. L-ns.**

Rīkojums.

Saskaņā ar ministru kabineta šg. 31. augusta pieņemtajiem ar 1988. gada likumu par kārtību dzīvība valsti, Ministru kabinets savā š. g. 31. jūlija sēdē nolēma izsūtīt no Latvijas Padomju Sociālistiskas Republikas teritorijas un, nosūtīt uz Padomju Sociālistisko Republiku Savienību bijušo Latvijas kara ministra ģenerāļa Jāņa Baloža kopā ar viņa ģimenes locekļiem.

Rīkojums stājas spēkā 31. jūlijā 1940. gadā.

Rīgā, 31. jūlijā 1940. g.

Vilis Lācis,
ministru prezidenta v. i.

Sakaru komiteja no okupētās Latvijas izsūtījusi un vietējās šūniņas gatavojas rādīt Viļa Lāča filmu Zvejnieka dēls.— Neaizmirsīsim, ka tas bija Vilis Lācis, kas parakstīja 1940.g. 31. jūlijā rīkojumu par mūsu brīvības cīņu vadoņa ģenerāļa Jāņa Baloža deportāciju.

VANKUVERA

● Vankuveras latviešu ev.lut. draudzes gada sapulcē 17. janvārī par draudzes priekšnieku nākošajiem divi gadiem no jauna ievēlēja V. Strautu, bet valdē Zigriду Leimani un A. Pūpolu. Revīzijas komisijā darbosies Milda Reinholda, N. Driķītis un Guna Volmere. Sapulce arī nolēma paaugstināt draudzes nodevu par $10.- gadā no personas. Tā tagad būs $90.- vieniniekam/cei, $130.- precētam pārim un $30.- skolniekiem gadā.

Speciālā Ziemsvētku ziedojumā draudzes locekļi saziedoja $485.-, ,,Indijas krustbērniem'' 1986.g. saziedoti $180 un Palīdzībai baznīcai Latvijā pag. gada 18. novembrī ziedojumos ienākuši $330.- Draudzes budžetu 1987. gada sapulce apstiprināja $18.700.00 apmērā.

*

Vankuveras Latviešu biedrības gadskārtējā biedru sapulce notika 11. janvārī. Biedrības valdē šim darbības gadam no jauna ievēlēja līdzšinējo priekšnieku A. Pūpolu, priekšn. vietnieku Z. Kalniņu, sekretāru A. Arnicānu, kasieri A. Vēveri, biedrzini Hertu Ozolu un sarīkojumu daļas vadītāju J. Paeglīti.

Biedrības priekšnieks A. Pūpols ziņoja, ka biedrības vadībai bijusi laba sadarbība ar vietējām latviešu organizācijām. Viņš pats piedalījies daudzkultūru organizācijas sapulcēs un kopā ar DV Britu Kolumbijas nodaļas priekšnieku aktīvi darbojies Melnās lentes dienas organizācijā. Ziemas svētku sezonā kopā ar biedrības kasieri A. Vēveri izgreznoja un uzstādīja ,,latvisku'' Ziemas svētku eglīti Plaza of Nations laukumā Vankuverā. **J. R.**

Austrālijā jau sācies ....

Federālās valdības tieslietu ministrs Bauens (Bowen) 24. februārī federālajā parlamentā sniedza paskaidrojumu par valdības lēmumiem t.s. Menzija komisijas ziņojuma lietā attieksmē uz vācu laika kaŗa noziedzniekiem, kas it kā varētu būt Austrālijā.

Bauens teica, ka pie kopvalsts prokurātūras nodibinās atsevišķu biroju adv. Grīnveja vadībā šādu apvainojumu izmeklēšanai. Viņš domāja, ka, apvainojumu pierādīšanas gadījumā, vainīgos varētu izdot ārvalstij, kas tos pieprasa, bet ne tādā gadījumā, ja šajā ārvalstī būtu ,,ievērojami atšķirīga tiesību sistēma'' no Austrālijas. Šādos gadījumos vainīgos vajadzētu tiesāt Austrālijā, šim nolūkam izdarot grozījumus, likumā par kaŗa noziegumiem. Bauens uzsvēra, ka par tiesāšanu varētu būt runa tikai ,,nopietnos'' gadījumos, *piemēram, ja kāda persona piedalījusies* slepkavībās, cilvēku deportācijās vai mocīšanās, jeb bijusi kādas policijas vienības sastāvā, kas tādus noziegumus veikusi. Viņš uzsvēra, ka runa katrā gadījumā ir par individuālām personām, bet ka izmeklēšanas procesā nedrīkst mest ēnu uz veselām tautību grupām.

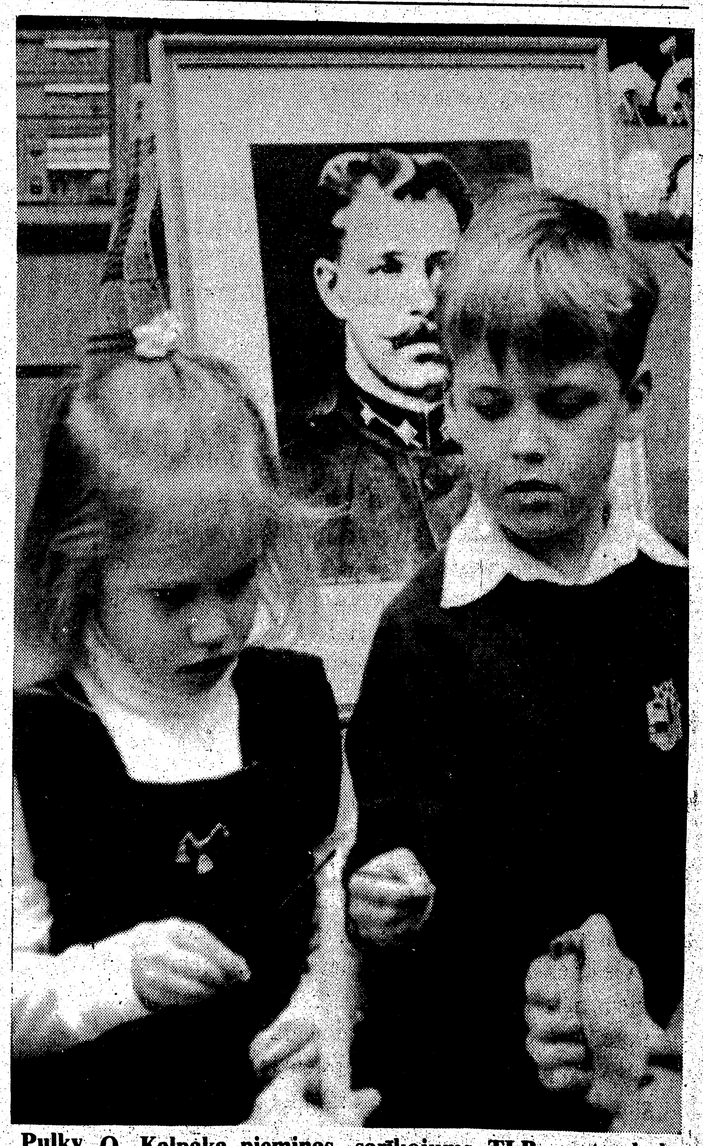

Pulkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojums TLB. sest. skola. Attēlā pirmskolas audzekņi Krista Upeslāce un Aleksandrs Ķeniņš. **Foto.J. Liģers**

GAIDAS UN SKAUTI

Brīvības dižskauta atšķiru ieguvuši:

Pauls Cālītis
Pēteris Gaide

Arvien modri, skauti brāļi,
Vaļā sirds un vaļā acs.
Ceļi tuvi, ceļi tāli
Skrien pa priekšu saules rats.

RAIBĀ NEDĒĻA

Tieslietu ministrs centās mazināt Dešēna ieteikumu nozīmi

TIKAI 39.95 DOLARI

Mēs jau ziņojām, ka 12. martā Otavas federālā parlamenta sesijā tieslietu ministrs R. Hnatišins (Hon. Hnatyshyn) Kanadas likumdevējiem deva valdības atbildi par Dešena izmeklēšanas komisijas ieteikumiem kara noziedznieku lietā.

Kā zināms tad valdība izšķīrās 1985. g. 7. februārī radīt tiesneša Dešēna kara noziedznieku izmeklēšanas komisiju pēc tam kad naci mednieka Simona Vīzentāla Losandželosas biroja pārstāvis Kanadā Sols Litmans laikrakstā New York Times sniegtā intervijā bija apgalvojis, ka nacistu sadists — tā dēvētais Nāves eņģelis Dr. Mengele esot mēģinājis dabūt Kanadas residenta tiesības un tādēļ droši vien atrodoties Kanadā.

Vēlāk šis S. Litmaņa apgalvojums izrādījās pilnīgi nepamatots, jo Dr. Mengele nebija savu kāju Kanadā spēris. Šis tukšais apgalvojums tomēr pamudināja G. Malrūnija valdību radīt tiesneša Dešēna izmeklēšanas komisiju par kaŗa noziedznieku atrašanos Kanadā un to sodīšanu.

S. Litmaņa un citu žīdu organizāciju informācija par Kanadā patvērumu atradušiem nacistu kaŗa noziedzniekiem aizvadītos divos gados brīžiem jau sasnieguši 6000 galvu robežu.

Tiesnesim Dešēnam vajadzēja 2 gadu ilgu darbu un 4 milj. nodokļu maksātāju naudas lai līdz 1986. g. 30. dec. varētu ziņot valdībai, ka kaŗa noziedznieku lieta ir pārspīlēta. Kopā ar Pad. savienības sūtniecības Otavā iesniegtām listēm aizdomās turēto skaits nav tūkstošos, bet varētu runāt par 100 vai konkreti tikai par 10 līdz 20 individiem par kuriem esot zināmi pierādījumi.

Kā zināms tad Kanada līdz šim izraidījusi tikai vienu meklēto kaŗa noziedznieku — rietumvācieti Helmuţu Rauku, kas kaŗa laikā kalpojis kādā nacistu soda izpildīšanas vienībā Lietuvā. Rauka Rietumvācijā mira tiesas spriedumu nesagaidījis.

Dešena grāmata $39.95

Tieslietu ministrs R. Hnatišins (Hon. Hnatyshyn) pagājušā nedeļā sarunās ar etnisko organizāciju pārstāvjiem mēģināja mazināt Dešēna komisijas atzinumu īstenošanas sekas. Viņš atgādināja, ka neesot paredzēta amerikāņu iestādījuma OSI līdzīgas nacistu mednieku vienības radīšana Kanadā. Aizdomās turētos kaŗa noziedzniekus, ja pierādījumi būšot pietiekami, tiesāšot tepat Kanadā pēc Kanādas likumiem, kuŗos gan būšot nepieciešami daži grozījumi. Pilsoņu tiesību atņemšana un deportācija uz Padomju savienību tomēr nav izslēgta.

Šajā laikrakstā atrodams īss Dr. L. Luksa, jo viņš LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga uzdevumā 12. martā piedalījās tieslietu ministra sasauktā informācijas sanāksmē.

Žēl, ka Dr. L. Lukss laika trūkuma dēļ nespēja laikraksta slejās ziņot par savu pieredzi Otavā plašāk. To viņš paredzējis darīt piektd. 20. martā Toronto Centrā un droši vien vēlāk runās Latviešu Namā, DV Namā, Kristus Dārzā, Hamiltonā, Kičenerā, Sadberijā.

Neņemsim pārāk ļaunā, jo mēs zinam, ka Dr. L. Lukss tāpat kā T. Kronbergs jau gadiem ilgi lielu daļu no savas personiskās dzīves upurē sabiedriskam darbam — mūsu kopējiem mērķiem.

Šajā laikraksta numurā atradīsit LNAK aicinājumu nosūtīt protesta vēstuli tieslietu ministrim OSI iestadījuma radīšanas jautājumā. Lūgums šo formu nosūtīt. Pastmarka nav jāliek. Lai gan tieslietu ministrs apgalvojis, ka OSI Kanadā nav paredzams radīt, tad tomēr mēs zinām, ka Malrūnija valdība savas domas ir mainījus. Lai mūsu protesta balsis būtu izteiktas un atrastos Otavā.

Tiesneša Dešēna komisijas atzinumi un prātojumi aptver 1000 lpp. biezu grāmatu un tā maksā tikai 39.95 dol. Findings of Deshene Commision var pieprasīt Canadian Government Publishing Centre, Ottawa, vai zvanot (613) 997—2560.

BĪSTAMAIS VĪRS

Par jauno politbiroja locekli un Gorbačova uzticības vīru Aleksandru Jakovļevu mēs vēl daudz dzirdēsim.

Otrā pasaules kaŗa laikā viņu smagi ievainoja Ziemeļu frontē. Ievainojama dēļ viņu atbrīvoja no dienesta un viņš devās uz Maskavu studēt vēsturi un politiku. Stūdijas turpināt doktora gradu iegūšanai viņu aizsūtīja uz ASV Kolumbijas universitāti. Atgriezies Maskavā viņš centrālkomitejā iepazinās ar Gorbačovu. Pie varas tajā laikā bija Brežņevs, kas necieta jaunos turkus savā tuvumā. Jakovļevu nosūtīja sūtņa amatā uz Otavu, kur viņš no 1973. g. palika līdz 1983. g. Otavā viņš ieguva daudz draugus parlamentā un senatā.

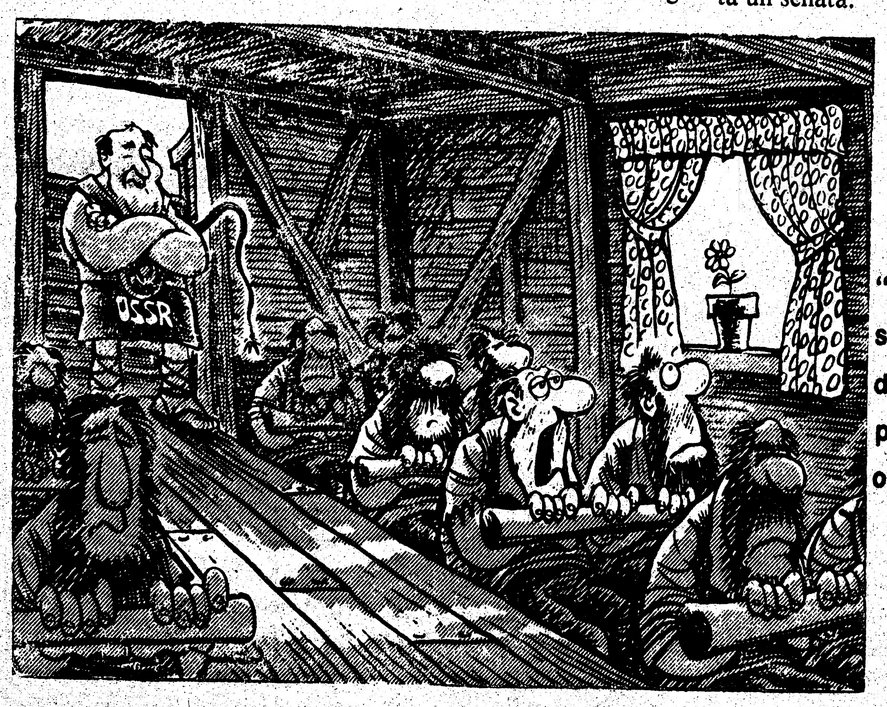

"I think it has something to do with a new policy of openness . . ."

Demanjuks sarkanarmijas apliecībā

Kad Gorbačovs pārņēma varu Jakovļevu aicināja atpakaļ uz Maskavu par Pasaules saimniecības un starptautisko attiecību institūta vadītāju. Drīz vien viņš bija atpakaļ Centrālkomitejā un aizsteidzās priekšā arī Gorbačova ārlietu padomdevējiem bij. sūtnim Vašingtonā Dobriņinam, dabūjot vietu politbirojā. Jakovļevu uzskata par tagadējo propagandas šefu. Gaidītās rietumnieciskās nostājas vietā J. Jakovļevs ir izteikts un naidīgs ASV kritizētājs. Viņš uzskata amerikāņus par iedomīgiem muļķiem, kas ar militāru varu grib uzspiest pasaulei savu gribu.

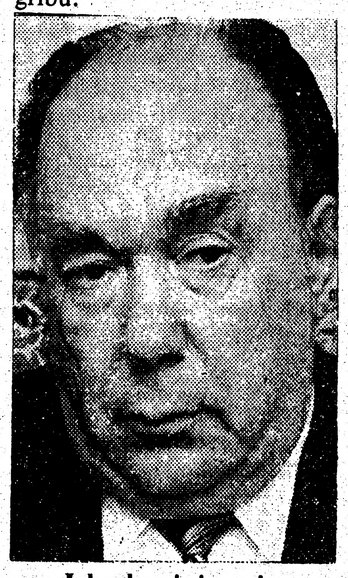

Jakovļevs ir jaunais propagandas šefs

JĀŅA BRIESMĪGĀ BILDE

Tā kā šonedeļ esam sākuši runāt par dažāda kalibra burlakiem, tad jāpiemin arī Jeruzālemē tiesātais ukrainis Ivans Demanjuks, ko apsūdz turpat 1 milj. žīdu spīdzināšanā un sadedzināšanā Treblinkas koncentrācijas nometnē Polijā.

Apsūdzētais gan apgalvo, ka notikusi pārskatīšanās, jo minētā laikā viņš atradies nacistu kaŗa gūstekņu nometnē, kur badā par maizes kukuli būtu atdevis savu labo roku un tēvu un māti piedevām.

Liecinieku izteicieni ir bijuši pretrunīgi, bet daži atsaucoties uz viņiem rādītu 1942. g. Demņjuka foto uzņēmumu apgalvo, ka tiesā sēž tas pats Ivans Demanjuks. Šo „lietišķo" pierādījumu tiesai piegādāja žīdu miljonārs Armands Hamers, tas to dabūja Kremlī pag. gada rudenī.

Demanjuks šodien Jeruzalemē

Uzņēmumā redzamais ir Demanjuks, bet bilde ņemta no Demanjuka sarkanarmijas kaŗa klausības apliecības. Pat televīzijā „nacistu apliecībā" varēja redzēt rakstītu Demanjuka vārdu krievu valodā un krievu alfabētā.

Cietumā Demanjuka kamerā uz vairākām nedeļām ievietoja izvēles kriminālkomisāru Kaplānu, kas tekoši runā ukrainiski. Demanjuks arī viņam stāstījis, ka KGB izmantojusi viņa sarkanarmijas apliecības bildi viltotiem dokumentiem lai pierādītu, ka viņš ir žīdu meklētais sadists Jānis Briesmīgais.

MĪLESTĪBAS DĒĻ ...

Mēs jau ziņojām par ASV notiesāto spiegu Jonatanu Polardu, kas nodevis Izraēlai svarīgus valsts aizsardzības noslēpumus. Polardam piesprieda mūža cietumsodu. Polarda gadījums ir radījis napatīkamu gaisotni citkārt draudzīgās ASV un Izraēlas attiecībās.

Izraēlas aizsardzības ministrs Rabīns pagājušā nedeļā kategoriski noraidīja apgalvojumu, ka par Polarda aktivitāti zinājušas augstākās Izraēlas autoritātes.

Ir tomēr zināms, ka Polardu diriģējis bij. Izraēlas slepenā dienesta Mosad aģents Eitans, kas tagad iecelts par kāda liela uzņēmuma direktoru.

Jeruzālemes presē parādījušās ziņas, ka valdība izdevusi 80,000 dol. Polārda aizstāvēšanas izdevumu segšanai un apsolījusies gādāt arī par viņa ģimeni.

Kāda labā spārna organizācija Izraēlā sākusi ziedojumu vākšanu Polārdam norādot: „Polardu mums vajadzētu apbrīnot, jo visu ko viņš Amerikā darījis — viņš darījis neaptverami lielās mīlestības dēļ iepretīm Izraēlai."

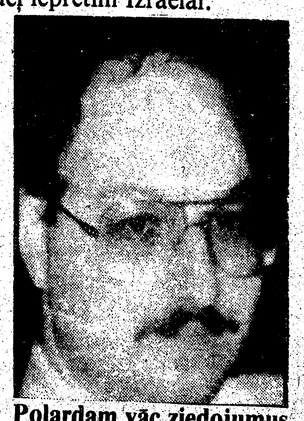

Polardam vāc ziedojumus Izraēlā

Aleksis Kalniņš

Baltu filologa piezīmes

Instrumentālis un vokātīvs

Netrūkst pārpratumu, nereti vērojama *neziņa,* reizēm *patvaļa* arī locījumu mācībā. Bieži vien neapzināmies, ka zināmi noriseņi (verbi) kopojas gan ar ģenitīvu, gan akuzātīvu[1] – pēc runātāja resp. rakstītāja izvēles — citi tikai ar ģenitīvu, piemēram, *vajadzēt, (ņe)trūkst,* (*tāpat* iztrūkt, pietrūkt), nav, nebija (no *nebūt*) — apzīmējot kaut kā trūkumu[2]. Citos gadījumos lietājam datīvu pareizā akuzātīva vietā, piemēram, sacīdami, ka ,,man (pareizi: *mani*) tas un tas interesē vai neinteresē''. Daudzkārt pat neesam droši par to, kur lietājams lokātīvs, piemēram, šādā teikumā: ,,Manā uztverē (= *pēc manas uztveres, manuprāt*) šī glezna visai raksturīga tās radītājam''. Tādas neziņas un nezināšanas mulsināti, atrodas pat skolotāji un citi, kas apgalvo, ka *instrumentālis un arī vokātīvs mums neesot vajadzīgi!* Lūk, instrumentālim vienskaitlī esot tā pati galotne kas akuzātīvam, bet daudzskaitlī tas sakritis ar datīvu. Un vokātīvs daudzskaitlī neatšķiroties no nominātīva, vienskaitlī bieži arī ne. Tāda latviešu valodas iekšējās likumības nezināšana top jau par *patvaļu*, kad instrumentāli un vokātīvu nelietā pat *latviešu valodas mācības konspektos,* neliekoties zinis par mūsu valodnieku pētījumiem, sen pazīstamām viņu atziņām! Parādās pat raksti angļu valodā (tātad tie domāti arī *cittautiešiem* vai *cittautiešu sacerēti!*), kuŗu autori domājas pierādām, ka instrumentālis lieks mūsdienu latviešu valodas mācībā.[3] Un šādiem autoriem latvieši nodevuši tūkstošiem dolaru latviešu valodas mācības sarakstīšanai!...

Ne tikai skolotājiem, kas māca latviešu valodu — itin visiem mums jāiegaumē, ka latviešu valodā *nepieciešami* visi septiņi locījumi: nominātīvs, ģenitīvs, datīvs, akuzātīvs, *instrumentālis*, lokātīvs un *vokātīvs!* Visi tie mantojums no senseniem laikiem, *visi joprojām lietājami dzīvajā latviešu valodā!* Tikai tais valodās locījumu skaits sarūk, kur to izteikšanai viscaur nepieciešami prievārdi (prepozicijas) — zudušo galotņu aizstāšanai...

INSTRUMENTĀLIS

1) Ir tiesa, ka instrumentālim tagadējā valodā vienskaitlī palaikam (parasti) tā pati galotne kas akuzātīvam, bet daudzskaitlī tā pati kas datīvam. Piemēram: cilvēku, brāli, sirdi, tirgu (vienskaitļa akuzātīvs): **ar** cilvēku, **ar** brāli, **ar** sirdi, **ar** tirgu (vienskaitļa instrumentālis); cilvēkiem, brāļiem, sirdīm, tirgiem (daudzskaitļa datīvs); **ar** cilvēkiem, **ar** brāļiem, **ar** sirdīm, **ar** tirgiem (daudzskaitļa instrumentālis).

Tomēr —, pirmkārt, jau minētie piemēri rāda, ka instrumentāļa priekšā var nostāties prievārds **ar.** Zināms, ne vienmēr: daudzskaitļa instrumentāļa priekšā tas sastopams retāk nekā vienskaitļa instrumentāļa priekšā. Ļoti maldās tie, kas apgalvo, ka prievārds ,,ar'' kopojoties ar akuzātīvu! ,,ar'' kopojas *tikai* ar instrumentāli! — Otrkārt, tautas valodā vēl tagad šur un tur Latvijā (dienvidrietumu Kursā, t.i., *Īstajā* dienvidrietumu Kurzemē) pazīst veco daudzskaitļa instrumentāļa galotni **-is,** gan blakus tagadējai galotnei -iem, piemēram, ,,ar *ziedis*'' blakus ,,(ar) ziediem''. Šī vecā galotne -is (no a-celmu vārdiem) gan vairs nav lietājama literārajā jeb rakstu valodā, bet labi mums pazīstama tautasdziesmās un tādos teicienos kā ,,būt *vienis prātis*'', ko darīt ,,*labis prātis*'' (=labprāt). *Vecā vienskaitļa instrumentāļa* formas (ar zudušu galotni) ir saskatāmas tādos vispār pazīstamos teicienos kā ,,*vecum* vecs'', ,,*pilnum* pilns'', ,,*zilum* zils'', kur ,,vecum, pilnum, zilum'' pastiprina tās pašas saknes kādeņa (vecs, pilns, zils) nozīmi. Tāpat vecā vienskaitļa instrumentāļa formas ir gan saskatāmas šādos teicienos: ,,ne *mazum* lepns'', ,,*milzum* bagāts'', ,,*brīnum* labs'' u.t.t. Šādi un tamlīdzīgi teicieni taču bagātina mūsu valodu, kas svešumā bieži zaudējusi ne vien savu skaidrumu, bet arī formu bagātumu... Visi arī joprojām runājam, ka tur un tur jāierodas *laiku* (=laikus, t.i., nenokavējoties). Sakām pat, ka vēlams tur un tur ierasties *labi laiku* jeb ,,*laikāk*'' (t.i., labāk mazliet agrāk par noteikto laiku). Šis ,,laik**u**'' ir tāda pati veca vienskaitļa instrumentāļa forma kā arī, piemēram, ,,*labprāt*'', ,,*augšpēdu*'', ,,*nopakaļu*'' — formas, kuŗas visas sastopamas mūsdienu latviešu valodā. — Aiz visiem prievārdiem varam lietāt formas ,,*manim, tevim, sevim*''; piemēram: ,,nāc **ar** man**im**'', ,,**iešu pie** tev**im**'', ,,viņš allaž turas **par** sev**im**''.[4]

Visi šie piemēri mums gaiši liecina, ka arī *formāli* instrumentālis nav nīcin iznīcis, lai arī tam nav vairs īpašu galotņu.

Bet — kas mācījies citas valodas, kā, piemēram, latīņu un sengrieķu, tā arī modernās — tas zinās, ka tanīs bieži diviem vai pat trim locījumiem tā pati galotne. Piemēram, latīņu valodā sakritis galotnes ziņā daudzskaitļa datīvs ar daudzskaitļa ablātīvu, daudzskaitļa nominātīvs ar vokātīvu un (nekatras dzimtes vārdiem arī ar) akuzātīvu. Daudzās valodās, *arī modernajās,* kur vēl paglābusies nekatra dzimte, nominātīvs sakritis ar akuzātīvu un vokātīvu kā nekatras dzimtes vienskaitlī, tā arī daudzskaitlī. Piemēra dēļ minēsim vācu un krievu valodu. Un tomēr nevienam *nopietnam* valodniekam — ne senos, nedz mūsu laikos — nav nācis *tālab* prātā ,,pazudināt'' kādu locījumu! Proti, kāda locījuma nepieciešamību nosaka galvenokārt tas, vai tam piemīt sava *īpaša nozīme, īpaša funkcija! Nozīme, kuŗas nav pārējiem locījumiem!* Mūsu instrumentāļa *daudzpusīgais* izlietājums, turklāt tā visraksturīgākās pazīmes, ar kuŗām tas atšķiŗas no pārējiem sešiem locījumiem — ir labākā atbilde uz jautājumu, vai šis locījums *dzīvs* vēl šobaltdien!

2) Kāda tad nu ir instrumentāļa visraksturīgākā nozīme? *Instrumentālī nostājas tas jēdziens, ar kuŗu kopā teikuma priekšmets izdara zināmu darbību, kuŗš ir teikuma priekšmeta pavadonis.*

a) Šo visraksturīgāko nozīmi izteic t.s. *pavadoņa instrumentālis* līdz ar tā paveidiem: *vietas jeb izplatījuma, laika* un *līdzekļa instrumentāli.* Par teikuma priekšmeta pavadoni, zināmu darbību veicot, var būt kāda *persona, vispār kāds dzīvs radījums,* kāds *priekšmets.* Senāk (tā vēl tagad, piemēram, tautasdziesmās) šo pavadoņa nozīmi izteica instrumentālis bez prievārda ,,ar'', piemēram: ,,Vista tekā uz stallīti *deviņiem cālīšiem*''. — ,,Es uzaugu pie māmiņas ,,*deviņiem bāliņiem*''.—,,Kur... tecēji liepas *slotu* padusē?'' Mūslaiku valodā te lietā instrumentāļa priekšā ,,**ar**'': ,,Māte *ar bērniem* devās uz rotaļlaukumu''. — ,,Mēs atbraucējus sagaidījām *ar ziediem*''. — ,,Pretī nāca vecs vīrs *ar nastu* uz muguras''. —

b) Arī *vietu jeb izplatījumu* varam iedomāties par teikuma priekšmeta pavadoni, veicot kādu darbību. Senāk te iztikām ar instrumentāli vien, bez prepozicijas: ,,Gāju *ceļu* (= pa ceļu) dziedādama''; ,,... *gaisu* (= pa gaisu) tecēdama''.— ,,Irbei spārni nodiluši, *biezu mežu* (= pa biezu mežu) lodājot''. — ,,Tās noskrēja *augstis mežis* (= pa, pār augstiem mežiem). Mūslaiku latviešu valodā te lietājams prievārds ,,**pa**'' ar instrumentāli, piemēram, ,,eju **pa**'' ceļu, skrienu **pa** gaisu'' u.t.t.

c) Arī *laiku* iespējams uzskatīt par teikuma priekšmeta pavadoni, izdarot kādu darbību (laika instrumentālis): ,,Kas guļ *dienām*, skraida *naktīm?*'' (mīkla). — ,,Nedzird vairs līgojam kā *citām vasarām*''. — ,,*Brīžiem* lops, *brīžiem* — kamols'' (mīkla). — ,,gudrie (brāļi) steidzas uz mežu *mazu gaismiņu*'' (tagad palaikam: **ar** mazu gaismiņu). —,,*Ar gaismiņu* Rīgā tiku, *ar saulīti* Vāczemē''.

d) Teikuma priekšmeta pavadonis var izrādīties par tā veicamās darbības *līdzekli, palīgu* (līdzekļa instrumentālis): ,,*Ar puķīti* laivu īru''. — Skaties *abām acīm,* klausies *abām ausīm*!'' (sakāmvārds). — ,,Ej *kājām,* tas veselīgi!'' Līdzekļa instrumentālim vienskaitlī parasti piebiedrojas prievārds ,,ar'', daudzskaitlī tas bieži lietājams bez ,,ar''.

e) Bez pieminētās pavadoņa nozīmes instrumentālim piemīt vēl citas; šeit minēšu dažas no tām. *Īpašības instrumentālis* apzīmē *pastāvīgu* kādas personas, cita dzīva radījuma vai priekšmeta īpašību: ,,Vecais tēvs *sirmu galvu* nelaiž bērnus baznīcā''. — ,,Visas viņas (ir) *vienu skaistumu*''. ,,Pūce *platu galvu,* tumsai iestājoties, atmostas no dienas snaudas''. — ,,... kroni kala *deviņiem žuburiem*''. — ,,Viņam nāca pretī jaunava *brūnām acīm*''. — Arī šodien man nāca pretī vīrs *ar kupri*''.

f) Joprojām latviešu valodu bagātina arī t.s. *dalāmais instrumentālis*, kas jo bieži lietājams: Putni laižas *bariem*''. — ,,Te koki aug *rindām*''. — ,,*Simtiem* jāj, *simtiem* brauc''.

g) Pie *komparātīva* nostājas instrumentālī tas vārds, kas apzīmē *mēru,* kādā priekšmeti cits citu pārspēj: ,,Viņš par mani *visu galvu* gaŗāks, *mazulietu* (=mazliet) lielāks, *labu tiesu, drusku* (instrumentālis no vārda ,,druska'') mazāks''.

Minētie instrumentāļa lietāšanas gadījumi, cerams, rādījuši, ka šis zīmīgais locījums, — kaut mūsdienu latviešu valodā palicis bez īpašas galotnes, kaut ne arvien sajusts par instrumentāli, — tomēr bieži jo bieži lietājams. Tas ne vien neaizstājams ar savām raksturīgajām nozīmēm, savu funkciju, bet padara arī *mūsu izteiksmi daudzpusīgāku, līdz ar to bagātāku, daiļāku!* —

VOKĀTĪVS

Kā instrumentālis, tā arī vokātīvs ir *nepieciešams, neaizstājams!* Tas mums ir *uzrunas locījums!* Daudzskaitlī sakrizdams ar nominātīvu, vienskaitlī tas bieži saglabājis īpašu formu.

Īpašu vienskaitļa vokātīva formu parasti darina tikai no dzīvu radījumu nosaukumiem, sevišķi personu vārdiem. —Runājot par lietvārdiem ar **-s, -š** vienskaitļa nominātīvā un **-am** vienskaitļa datīvā (a-celmiem), jāsaka, ka īpašu vokātīva formu darina no vārdiem ar **-iņš, -nieks, -ējs, -ājs, -tājs** un no *visiem īpašvārdiem,* piemēram: kaimiņš — kaimiņ! zemnieks — zemniek! kalējs — kalēj! arājs — arāji! skolotājs — skolotāj! Klāvs — Klāv! Kaspars — Kaspar! Krūmiņš — Krūmiņ! Smiltnieks — Smiltniek! Arājs — Arāj! Zvanītājs — Zvanītāj!

Īpašvārdu starpā izņēmums ir vārda *Dievs* vokātīvs — tas saskan ar nominātīvu: *Dievs!* No personu vārdiem kā izņēmumi minami šie, kam arī vokātīva nozīmē lietā nominātīvu: *kungs! dēls! draugs!* — Lietvārdiem ar vienskaitļa nominātīva galotni **-is** un vienskaitļa datīva galotni **-im** (-am) — ja-celmiem — ir allaž īpaša vokātīva forma: brālis — brāli! tautietis — tautiet! Jānis — Jāni! Pēteris — Pēter! Strautmalis — Strautmal! — Vārdiem, kas vienskaitļa nominātīvā beidzas ar **-a** vai **-e** (ā- un ē- celmiem), vokātīva nozīmē lietā gan īpašu bezgalotnes formu, gan arī nominātīvu, piemēram: sieva — siev! māsa — mās! māte — māt! meita — meit! krustmeita — krustmeit! meitiņa — meitiņ! pelīte — pelīt![5] Anna — Anna! Milda — Milda! Ilze — Ilze! (arī Ilz!) Līdija — Līdij! Margrieta —Margriet! Marija — Marij! Skaidrīte — Skaidrīt![5]

Trīs- un vairākzilbju vārdos parastāka īpaša vokātīva forma. — Sieviešu dzimtes vārdiem ar **-s** vienskaitļa nominātīvā un **-ij** vienskaitļa datīvā (i- celmiem) nav parasta īpaša vokātīva forma, t.i., vokātīva nozīmē lietā nominātīvu, piemēram: avs — avs! sirds — sirds! — Vārdiem ar **-us** vienskaitļa nominātīvā un **-um** vienskaitļa datīvā (vīriešu dzimtes u- celmiem) mēdz būt īpaša vokātīva forma īpašvārdiem, piemēram, Mikus — Miku! — Tādos vārdos kā akmens, rudens, mēness (debesu spīdeklis), debess, zoss (līdzskaņu celmos) vokātīva nozīmē lietā palaikam nominātīvu; īpaša vokātīva forma gadās, *personificējot* to priekšmetu resp. jēgumu (jēdzienu), ko apzīmē šie vārdi, piemēram: vecais akmen!, ai bagāto ruden! —

Kāds vārds arī jābilst par *kādeņu (adjektīvu)* vienskaitļu vokātīvu[6]. Vokātīvā kādeņiem vienmēr noteiktā galotne. Ja kādenis apzīmē kādu lietvārdu, kam nav īpašas vokātīva formas, vokātīva nozīmē lietā kādeņa nominātīvu, piemēram, *mīļais draugs! labais dēls! labā draudzene! daiļā Anna!* Ja, turpretim, kādeņa apzīmētajam lietvārdam ir īpaša vokātīva forma, kādenis var nostāties vai nu nominātīvā, vai arī akuzātīvā, piemēram, *mīļā meit!* jeb *mīļo meit! krietnais kaimiņ!* jeb *krietno kaimiņ!*

VĒRES

[1] Ar *ģenitīvu un akuzātīvu* biedrojas, piemēram, tādi noriseņi, kas izsaka tiekšanos pēc kāda mērķa: lūgt, prasīt, gribēt, saukt, kārot, gaidīt, taujāt, meklēt u.c.: ,,Bērns prasa maizes *riecienu*'' (arī: maizes *rieciena*). — ,,Māte ar ilgām gaidīja *dēlu*'' (arī: *dēla).* Skat. V. Bērziņas-Baltiņas ,,Latviešu valodas gramatikas'' 359. !

[2] Piemēram labi der Jāņa Širmaņa 24. grāmata ,,Roze un dadzīši'', kuŗā pareizi lietāti šie noriseņi *ar ģenitīvu* (nevis ar nom. vai akuz., kā bieži aplam lietā!) Minēsim kādus piemērus! ,,*kāpņu* nav'' (23. lp.); ,,bultu *galu* tur nav (52. lp.); ,,tagad *dēlīša* vairs nav (81. lp.); ,,jums *saimnieces* vajaga'' (24. lp.); ,,Anitai *riekstu* drīz pietrūkst'' (38.lp.); ,,*pacietības* netrūkst'' (47 lp.).

[3] Skat. ,,Mūsu valodas'' (žurnāla latviešu valodas kopšanai) 3./4. burtnīcas chronikas daļā 49. lp.! Tur pieminēts *Fenela* (,,T.G. Fennell'') raksts ,,Is There an Instrumental Case in Latvian?''

[4] Protams, varam arī teikt: ,,iešu *pie tevis*''.

[5] Ja lietvārds beidzas nominātīvā ar **iņa, -īte,** tad vokātīvam *allaž* īpaša forma, piemēram, Lienīte — Lienīt! meitiņa — meitiņ! Skaidrīte— Skaidrīt!

[6] *Daudzskaitlī* vokātīva nozīmē lietā nominātīvu, piemēram, *labie* draugi! *mīļie* kaimiņi! *daiļās* Annas!

Trešā baznīca Ņujorkas draudzei

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē 15. februārī, aukstākajā šīs ziemas dienā bija ieradušies 125 draudzes locekļi no pieciem draudzes novadiem, pārstāvot 2319 draudzes locekļus.

Draudzes priekšnieks V. Zālīte savā ziņojumā norādīja, ka šogad pagājuši 90 gadi kopš Ņujorkā noticis pirmais latviešu dievkalpojums. Mācītājam Richardam Zariņam atzīmēti 40 gadu darbība draudzē un Ņujorkas draudzes bērnu nometnei Katskilos 30 pastāvēšanas gadi. Gada pārskati bija sagatavoti uz 32 lapām. Kristīto bērnu skaits bijis 22, lielākais kopš 1973. gada, par pieciem locekļiem pieaudzis neiesvētīto (jauniešu) draudzes locekļu skaits, Ziemsvētku skolu sarīkojumā ieradušies vairāk bērnu kā iepriekšējos gados. Draudzes bilance pieaugusi par 160,000 dolariem vai 9.2% uz 1.9 miljoniem dolaru vai pa 900 dolariem uz katru draudzes locekli. Draudze ir mūža biedrs Amerikas latviešu apvienībā, tā kopbaznīcai devusi 13,580 dolarus (maksājumi LELBAi, Rītdienas fondam, Austrumu apgabala kasei un amerikāņu sinodei). Draudze sastāv amerikāņu sinodē 40 gadus un sūta uz sanāksmēm savus delegātus. Draudze nosūtījusi 155 amerikāņu luterāņu draudzēm vēstījumu par 14. jūnija deportācijām, aicinot lūgt par baznīcu Latvijā. Sinode pieņēma rezolūciju, ko publicēja savā gada grāmatā.

Māc. R. Zariņš īsā ziņojumā aizrādīja, ka gadi iet uz priekš, bet vecums ķā nenāk, tā nenāk. Ņujorkas draudzes otrs mācītājs, prāvests A. Ozols superlativos norādīja uz Ņujorkas draudzes sasniegumiem. Tā ir vislielākā latviešu draudze brīvajā pasaulē ar 2319 locekļiem, tai ir vislielākais budžets 217,900 dol., vislielākā bilance, gandrīz 1,9 miljoni, visvairāk dievkalpojumu — 205, kas notikuši piecās dievkalpojumu vietās, nometnē un kapsētās. Draudzei ir visvairāk mācītāju — trīs, piecas dāmu komitejas. Tai visvairāk skolu, skolotāju un skolnieku ASV (ar piezīmi, ka kādā Kanadas draudzē skaits varētu būt lielāks). Amerikas latviešu apvienības rīkotajās sekmju sacensībās Ņujorkas skolu audzēkņi saņēmuši visvairāk atzinības. Pamatskolā no desmit godalgām četras, vidusskolā no desmit bijuši seši godalgotie. Divi no mācītājiem draudzē kalpo 40 un 35 gadus.

Tomēr neviens no runātājiem nepieminēja, ka draudzes īpašumā ir visvairāk baznīcu. Jonkeru baznīca nopirkta 1964. gadā, gadu vēlāk draudze uzcēla baznīcu Longailendā. Šī gada sapulcē Ņudžersijas novads paziņoja, ka arī tas gatavojas celt baznīcu. Šī gada janvārī Visvaldis Dzenis novadam bija dāvinājis apbūves gabalu 160,000 dolaru vērtībā. Pirms sapulces daļa draudzes locekļu to apmeklēja un izvērtēja. Longailendas būvnieks A. Trautmanis norādīja, ka apbūves gabala slīpums ir labs; tas varētu novadīt ūdeni vēlamā virzienā, gabals ir piemērots sabiedridskai ēkai. Tā kā šis apgabals nozīmēts dzīvokļu mājām, tad jāsāk būvēt ar baznīcu. Novada vecākais A. Bļodnieks ziņoja, ka novads radies 1963. gadā, desmit gadus vēlāk nodibināts īpašuma iegādes fonds, kur sazīmēti 150,000 dol. Ar V. Dzeņa dāvinājumu iegādes plāns strauji sācis darboties, kaut darba vēl daudz līdz baznīcas, zāles un skolu telpu izveidošanai. Līdz pilnīga plāna izstrādāšanai varētu būt arī citi priekšlikumi.

Pēc kasiera V. Zīmuļa pārskata draudzei ir īpašumi un inventārs par 1,08 miljoniem dolaru, bet 800,000 dolaru ir naudā vai nozīmēta fondos. Budžetu pieņēma 217,900 dolaru apmērā, bet nolēma paaugstināt nodevas no 85 uz 100 dolariem gadā, bet pensionāriem puscena. Pagājušo gadu draudzē 756 cilvēki maksājuši pilnu nodevu, 802 bijuši pensionāri, kam šogad nāks klāt vēl 47, bet 125 ir atsvabināti. Jaunajā budžetā jaunākajam mācītājam algas pielikums ir 10%, pārējiem mācītājiem un darbiniekiem 4%. Atsevišķi pieņēma draudzes lauku īpašuma budžetu Katskilos 100,000 dolaru apmērā, tā tad draudzes budžets par šo summu palielinās.

K. Rūtiņš ierosināja nodibināt komisiju, kas pētītu draudzes nākotni nākamajos desmit gados.

Pārrunās piedalījās H. Kļaviņa, V. Gobiņš, M. Ziediņa, V. Irbe, V. Dzenis, A. Trautmanis, G. Ivanovs un citi.

U. Klauss ziņoja par ALA apgādā darbu. Apgāds pagājušajā gadā izdevis 4, bet šogad paredzējis izdot septiņas jaunas grāmatas. Šogad PBLA rīkos loteriju visas pasaules apjomā, cerot iegūt ap 100,000 dolarus. Galvenais laimests stipendija studentam vai ceļojums apkārt pasaulei 12,000 vērtībā. Otrais laimests ceļojums 3,000 dolaru vērtībā.

Kā izskaidrojami Ņujorkas draudzes panākumi, ar ko lepojās gada sanāksmē? Tā ir bijusi vienota. Kad dažās pilsētās veidojās tik daudz draudzes, cik bija mācītāju, tad Ņujorkas draudzē māc. R. Zariņš pēc savas atnākšanas un draudzes pieaugšanas draudzi spēja saturēt vienkopus un pieaicināja mācītājus no citurienes, kur darbojas novadu komitejas ar novadu vecākiem. Katrs novads dod savu pārstāvi draudzes valdē, darbojas arī dāmu komitejas katrā novadā. Visu koordinā draudzes valde, pārrauga revīzijas komisija. Kā valdē, tā novadu komitejās darbojušies čakli darbinieki. Daudzos gadījumos bijusi laba saprašanās ar mācītājiem, bet dažos gadījumos radušās arī domstarpības ar kādu no mācītājiem.

Bez īpašumiem draudzei vēl ir dažādi fondi un kases. Daži no fondiem ir aktīvi, ka piemēram, Palīdzības fonds. Par Uzticības fondu norēķinos atzīmētas tikai ieņemtās un izdotās summas. Bet daži ir neaktīvi, pārskatos nav atzīmēti vai atzīme, ka izdevumu nav bijuši. Tāds ir Baznīcas iegādes fonds (vispārējā secinājumā) ar 12,390 dolariem, Draudzes nama iegādes fonds ar 169,000 dolariem, Ziemeļu novada pastorāta fonds, Ņudžersijas novada nekustama īpašuma fonds, kas sācis atkal darboties, Ziemeļu novada fonds speciāliem mērķiem, Latviešu mūziķu fonds, Biroja iekārtas fonds. Tie sastāda kopā nepilnus 415,000 dolarus.

Sapulcē bija manāma draudzes locekļu pasīva piedalīšanās vēlēšanās. — Parasti bija tikai draudzes valdes vai novadu ieteiktie kandidāti, revīzijas komisijas ieteica līdzšinējos kandidātus jau vairākus gadus, tikai ALA delegātu sarakstam pievienoja vienu kandidātu no sapulces. Ir iespaids, ka draudzei ir darītāji, tikai valdei tie jāsameklē. Skaitļi tomēr rāda, ka draudzes darbs bijis sekmīgs.

Ņudžersijas novada dāmu komiteja pacienāja sapulces dalībniekus ar maizītēm, kūkām un kafiju. **V. Irbe**

Tad nu ikvienu, kas mani apliecinās cilvēku priekšā, to ir es apliecināšu sava Tēva priekšā, kas ir debesīs. (Mat. 10:32).

Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

22. martā pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis: Vai esat akli? (Jāņa ev. 9:1—41). Būs arī uzruna bērniem. Dziedās draudzes ansamblis (dir. Brigita Alka). Bībeles stunda pl. 10. Jauniešu grupa pl. 10. Svētdienas skola pl. 10.30. Iesvētes klase pl. 12.30.

29. martā pl. 11 dievkalpojums, atzīmējot gaidu kustības 65 g. jubileju. Piedalīsies gaidas no Toronto un Hamiltonas. Dziedās Hamiltonas gaidu ansamblis. Sprediķis: Dieva Gara vadībā (Vēst. Rom. 8:1—14). Jauniešu grupa pl. 10. Svētdienas skola pl. 10.30. Iesvētes klase pl. 12.30.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kanceleja: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties,

22. martā pl. 11 dievkalpojums.

29. martā pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma mācītāja Ādolfa Čopa referāts: „Saruna starp ticību un neticību".

5. aprīlī pl. 9:30 dievkalpojums angļu valodā, plkst. 15 dievkalpojums

11. aprīlī pl. 19 draudzes koŗa gadskārtējais *koncerts.*

12. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums, dievgalds.

16. aprīlī pl. 19:30 Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums, dievgalds.

17. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums, dievgalds, koris.

19. aprīlī pl. 6 Kristus Augšāmcelšanās svētki, koris. Pēc dievkalpojuma draudzes kopīgas brokastis.

Pl. 9:30 dievkalpojums angļu valodā

26. aprīlī pl. 11 dievkalpojums

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

22. martā pl. 13 Ciešanu laika dievkalpojums. Pl. 14.30 draudzes dāmu komitejas pēcpusdiena ar teātŗa izrādi.

29. martā pl. 13.00 Ciešanu laika dievkalpojums.

5. aprīlī pl. 13 Ciešanu laika dievkalpojums.

12. aprīlī pl. 13 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

17. aprīlī pl. 18 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

19. aprīlī pl. 6.00 no rīta Augšāmcelšanās saullēkta dievkalpojums.

26. aprīlī pl. 13 Baltās svētdienas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

22. martā pl. 16 draudzes 30. gadasvētku dievkalpojums, koris, dziesmu lapiņas. Pl. 17.30 draudzes vakars.

29. martā pl. 10.30 Bērnu dievk., svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

5. aprīlī pl. 10.30 Bērnu dievk., svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (Igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

22. martā pl. 11 dievkalpojums. Dāmu komitejas pilnsapulce.

29. martā pl. 11 dievkalpojums — mācītājs E. Lange.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti
32 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

OLGA NEIMANIS,
dzimusi Caune

dzimusi 1890. gada 12. martā Liepājā,
mirusi 1987. gada 14. martā Toronto.

Gan mīlestībā klusi,
Par Tevi as'ras birst,
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst...

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita, znots, mazdēls, mazmazmeitiņa un brāļa dēls ar ģimeni ASV

Ne tikai sniega un sala vaina

Apgādes chaoss Padomju savienībā

Neparasti lielais sniega daudzums un bargais sals radīja chaosu vairākās Padomju savienības saimnieciskās nozarēs. Arī infrastruktūrā, sevišķi transporta un enerģijas piegādē, ik dienas notiek lieli traucējumi. Murmanskas rajonā vairākās vietās gandrīz pilnīgi pārtrūkusi elektroenerģijas un siltuma piegāde, apstājies arī transports.

Padomju naftas un zemes gāzes produkcija atrodas galvenokārt pastāvīga sala reģionos un pēdējā laikā nokļuvusi lielās klimatiskās un tehniskās grūtībās.

Saskaņā ar Londonas ekspertu ziņojumu Padomju savienībā 1986.g. naftas produkcijas plāns palika neizpildīts: iztrūka vairāk nekā 4 miljoni tonnu. Saskaņā ar plānu līdz 1990. gadam paredzēts iegūt 630 milj. tonnu naftas. Angļu eksperti to apzīmēja par ,,fantaziju'' un uzsvēra, ka to bija paredzēts sasniegt jau 1985.g., bet iegūts bija tikai 595 milj. tonnu, kas ir mazāk nekā 1983.g. (616 milj.t.)

Beidzot arī padomju speciālisti atzinuši, ka naftas ražošana sasniegusi neprofitāblas robežas. Arī zemes gāzes iegūšana vairs neatrodas tālu no šīs kritiskās robežas.

Kā ziņots, jau 1982.g. Padomju savienība bija spiesta naftas eksportu uz sociālistiskām valstīm samazināt par 6 proc. Uz rietumiem padomju naftas eksports jau 1985.g. samazinājās par vienu trešdaļu, un tas notiek laikā, kad naftas cenas pasaules tirgū bija sevišķi zemas. Līdz ar to ļoti saruka arī Pad. savienības rietumu cietās valūtas ieņēmumi.

Stipri samazinās arī Pad. savienības pirkšanas spējas pasaules tirgū, jo tās tirdzniecības piedāvājumi balstās vienīgi uz izejvielām. Padomju savienība nespēj vairs iepirkt tik ļoti nepieciešamo rietumu moderno aparātūru un technoloģiju naftas produkcijas un transporta iekārtai. Lielas grūtības sagādā novecojušās iekārtas remonts, jo tam trūkst materiālu un kvalificētu strādnieku.

Naftas un zemes gāzes iegūšana no jaunatklātiem avotiem Sibirijā sniedzas pāri Padomju savienības financiālām un techniskām spējām. Bez rietumu kapitāla tomēr šis pasākums nav reālizējams. Rietumu uzņēmumus un bankas no tā atbaida pastāvošas pārmērīgās grūtības un lielais risks; uz to japāņi un amerikāņi neielaidās arī pēc konstruktīvām sarunām ar padomju ministrijām.

Milzīgie enerģijas krājumi zem vienmēr dziļi sasalušās zemes vēl ilgi paliks neizmantoti. Nākotnē tas var negātīvi ietekmēt austrumu tirdzniecību un arī politiku. Ja Padomju savienība vairs nespēs ar savas naftas produkciju apmierināt iekšējā tirgus prasības un Vidusaustrumu naftas tirgū uzstāsies kā galvenais pircējs, tas ievērojami cels naftas cenas un ļoti negātīvi ietekmēs tautsaimniecības attīstību rietumu rūpniecības valstīs. Padomju savienība naftu iepērk arabu valstīs daļēji jau tagad. Maksājot par naftu ar ieroču piegādi, Padomju savienība uztur konfliktu Vidējos austrumos un dara šīs valstis atkarīgas no savas politiskās stratēģijas. **I. Blaževics**

Atbīvoti arī Baltieši

Kā liecina no dažādiem avotiem saņemtā informācija, līdz pagājušās nedēļas nogalei no ieslodzījuma padomju soda nometnēs priekšlaicīgi atbrīvoti arī vairāki baltieši — igauņi, latvieši un lietuvieši. Šajā, pagaidām vēl nepilnīgajā, sarakstā iekļauti sekojoši vārdi: no Igaunijas — Heiki Ahonens, kas izcieta 5 gadus stingrā režīma nometnē, Lagle Pareka, kas izcieta 6 gadus stingrā režīma nometnē; no Latvijas — Gunārs Freimanis, kas izcieta 4 gadus stingrā režīma nometnē, Jānis Rožkalns, kas stingrā režīma nometnē izcieta 5 gadus ieslodzījumu; un no Lietuvas — Antans Terlecks, kas atradās nometinājumā Magadānas apgabalā, un Vlads Lapienis, kas izcieta 4 gadus ieslodzījuma stingrā režīma nometnē.

Lielākais latviešu veikals Toronto

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

(Izmantots apgāda "Imanta" 1956. g. izdevums - 12 sējumi)

Iznākuši 1 – 6 sējumi, katrs USA $22.–

7. un 8. sējums sagatavošanā

Pasūtināt: JĀŅA ZĪTARA GRĀMATNĪCA
24087 Azevedo Ave.,
Hayward, CA 94541 Tāļr. (415) 582–7276

Šī ir mana zeme...
O CANADA

Kanada ir mūsu zeme. Mums dota iespēja paturēt savas izcelsmes kultūrālo mantojumu un reizē iekļauties Kanadas dzīvē. Mūsu dažādība Kanadu iekļauj globālā sabiedrībā. Mūsu kopīgās saitēs kā kanadieši mēs ceļam un stiprinām mūsu zemi.

Department of the Secretary of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Multiculturalisme

Canada

Migrācija vai kolonizācija?

Kopš dažiem gadiem okupētās Latvijas rakstos atļauts uzmanīgi runāt arī par krievu iecelotāju ieplūšanu Latvijā. Šādu rakstu uzdevums — iemācīt tautai skatīties uz šo parādību ar Maskavas acīm. Viens tāds raksts nesen iespiests Cīņā (1987. g. 11. februārī) ar virsrakstu ,,Iedzīvotāju migrācija. Faktori un tendences'', un tā autors N. Baranovskis titulēts par ekonomisko zinātņu doktoru. Viņš agrāk rakstījis par darba spēka jautājumiem okupētajā Latvijā.

Kā redzams, autors iecelotāju ievešanu okupētajā Latvijā slēpj ar svešvārdu ,,migrācija''. Tas, protams, izklausās nevainīgi, jo migrācija t. i. iedzīvotāju brīvprātīga pārcelšana no vienas dzīves vietas uz otru, notiek visā pasaulē. Tālāk viņš to tēlo kā darba spēka izlīdzināšanas procesu: no vietām, kur darba roku par daudz, cilvēki plūst uz turieni, kur darba roku trūkst.

Tas ir noveikls mēģinājums pārnest rietumu pasaules jēdzienus uz padomju sistēmu. Viegli saprast, ka autors mēģina lasītāju apmuļķot. Ja kādā nozarē rietumos trūkst darba roku, tad uzņēmējs mēģina tās piesaistīt, solot labāku algu un piedāvājot citas priekšrocības. Padomijā nekas tamlīdzīgs nav iespējams, jo algas ir normētas. Padomju direktori spiesti normas respektēt, par normu pārkāpumiem soda. Ir gan dzirdēts par dažādiem paņēmieniem, kā normas apiet. Bet tie var būt tikai izņēmumi, ar to nevar motivēt masveida iecelotāju kustību.

Daži autora konstatējumi, kas liekas ticami, var interesēt arī plašāku sabiedrību. Piemēram: Nav tādas dzīves sfairas, kurā neparādītos migrācijas (t.i. krievu iecelošanas) ietekme. Migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits okupētajā Latvijā vienmēr palielinās, un patlaban Latvijā dzīvo vairāk nekā 2,6 miljoni iedzīvotāju. Trīs ceturtdaļas migrantu ir jaunieši, vecumā līdz 30 gadiem. Migrantu pamatplūsma virzīta uz pilsētām, un sekas ir strauja urbānizācija.

Arī migrācija nevar apmierināt visas vajadzības pēc darba spēka, tāpēc kopš 60. gadu vidus rēgulāri jūtams darba spēka trūkums. Taču pēdējos gados situācija sākot mainīties. Darba vietās tiekot izdarīta ateštācija un racionālizācija. Ar to tiekot labāk izmantoti esošie resursi, tāpat samazināšoties migrantu pieplūdums. Ražošanas sfaira esot labāk piemērota racionālizācijai nekā pakalpojumu sfaira. Un to var saprast. Grūti iedomāties, kā frizieris varētu ātrāk nodzīt bārdu vai skolotājs ātrāk iemācīt bērniem reizes rēķinu.

Migrācijai veltīti raksti arī okupētajā Latvijā izdotajās enciklopēdijās. Sacīts, ka arī ,,buržuju Latvijā'' ik gadus ievesti poļu un baltkrievu laukstrādnieki, ,,lai vergotu buržujiem''. Parasti bija runa par sezonas strādniekiem, kas rudenī atkal atgriezās mājās pie savām ģimenēm, kaut arī viens otrs palika Latvijā uz dzīvi. Viņu skaits minēts ar precīzitāti līdz vienai dvēselei, turpretim velti meklēt kādus skaitļus par migrāciju padomju gados, kaut arī te runa par desmitiem un simtiem tūkstošiem. Varasvīri acīm redzot nav pārliecināti, vai tauta sapratīs. Migrācijas pamatā ir konkrētas cilvēku vajadzības, tā apgalvo raksta autors ,,Cīņā.''

Tāds apgalvojums noteikti jānoraida. Tas satur mēģinājumu attaisnot visu to, ko padomju autori paslēpj ar jēdzienu ,,migrācija''. To varētu akceptēt, varbūt, tikai šaurā, ierobežotā nozīmē — piemēram, tad, kad cilvēki pārceļas no laukiem uz pilsētu vai arī no vienas pilsētas uz otru.

Kādām konkrētām vajadzībām kalpo tūkstošiem cilvēku pārvietošana pāri etniskām robežām, no vienas tautas dzīves telpas uz otru? Tā kalpo tikai varasvīru imperiālistiskiem mērķiem. Tādai norisei ir cits vārds nekā migrācija — tā ir kolonizācija. Un kolonizācija mūsu dienās un Eiropā ir nosodāms noziegums. **LNF**

Latvija — šodien un rīt!

1987. gada 2x2 nometne notiks Kastlē (40 km no Nirnbergas), Bavārijā, 11.g.s. benediktīniešu bijušā klostera telpās, no 21. līdz 31. jūlijam. Nometnes temats būs ,,Latvija — šodien un rīt''.

Katrs jaunietis, kas vēlas spodrināt savu latvisko apziņu, iegūt jaunus latviešu draugus, iepazīt Latviju šodien, kā arī gara un prāta acīm skatīt Latviju rīt, ir mīļi aicināts piedalīties gadskārtējā Divreizdivi.

Nometnes norisē ietilps sekojošās ieviržu programmas: latviešu valoda, literātūra, dzīvā ticība, vēsture, žurnālistika, mūzika un politika, kā arī projekti... tautas dejas, koris, teātris, rotu kalšana, latviskā virtuve, koklēšana, literātūra un tulkošana, latvisku jostu aušana un video projekts. Nometnes dalībnieki varēs izveidot programmu, ar kuŗu Divreizdivi patstāvīgi piedalīsies Minsteres dziesmu dienās.

Būsim kopā! Būsim radoši! Būsim latviski!

Nometnes vadītājs — Uģis Ziemelis, bet tuvākas ziņas un pieteikšanās materiālus var saņemt no nometnes administrātores Daces Veinbergas, Salzmannstr. 152, 4400 Muenster, 251/21 70 17, West Germany.

Solidāritātes iedīgļi okupētajā Latvijā

Okupētajā Latvijā pēdējos gados veidojas jaunas cilvēku tiesību aizstāvju kustības, pareizāk būtu jāsaka — iedīgļi. Tie drosminieki, kas savas politiskās prasības manifestē atklāti ar uzvārdiem un adresēm, padoti mums visiem zināmiem likumiem — čekas vajāšanām.

Citādi rīkojas poļu strādnieku Rīgā ierosinātās solidāritātes kustības pionieŗi dažās rūpnīcās Rīgā, arī Olainē un Līgatnē. Šī kustība mēģina izaugt pagrīdē. Tās spēku un organizēšanās veiksmi rādīs nākamība.

*

Narkotikas posts skāris netikai okupēto Latviju, bet arī Lietuvu — sevišķi Viļņu. Pēdējā narkomāņu grupas mēģinot dziedināt ar speciāliem dievkalpojumu seansiem. Katoļi stipri ticībā. Okupētajā Latvijā vislielāko narkomāņu skaitu uzrāda Olaine, Rīgas rajons un Rīga, Rēzekne, Liepāja, Daugavpils, Jelgava, Jūrmala, Gulbenes rajons un Ogre. **LNF**

Mūsu mīļais krusttēvs un draugs

inž. Stanislavs Purmalis

dzimis 1911. gada 23. novembrī Latvijā,
miris 1987. gada 26. februārī.
Apbedīts 3. martā Vinipegā, Bruksaides kapos.

Requiem aeternam dona ei, Domine,
et lux perpetua luceat ei.

Mīlestībā un sērās viņu piemin

**Andrejs Taškārs ar ģimeni,
Al. Taškāns, L. un A. Staudžs ar ģimeni,
J. Staudžs, D. un Z. Stafeckis ar ģimeni,
brāļa dēli ar ģimenēm dzimtenē,
studentu biedrības Dzimtene biedri
Latvijā un svešumā.**

Mūsu sirsnīgais draugs

mag. iur.

Jānis Valdemārs Fogels

dzimis 1912. gada 11. oktobrī Ventspilī,
miris 1987. gada 6. februārī Toronto.

Vieglas smiltis!

Viņu mīļā piemiņā paturēs

**Pauls Brunavs un
Charis Lūks Otavā**

Pārdodami

1. Etnografiski pareizs, pilnīgs Ventspils tautas tērps. Šis tērps bija izstādīts lietiskās mākslas izstādē Toronto.
2. Vidzemes vidienes Cēsu pagasta tautas tērpa brunču drēbe.

Lūdz zvanīt vai rakstīt:
**Rutai Korei
12139 W. Waterford Ave.,
Greenfield, WI 53228 U.S.A.
(414) 541-0484**

Mēs esam pārvietojušies
GARDENIA FLOWERS & GIFTS INC.
5165 YONGE ST. WILLOWDALE, ONT.
M2N 5P5
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
**ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI**
Veikals atrodas pie Park Home apakšzemja, ko atklās š.g. maijā.
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.

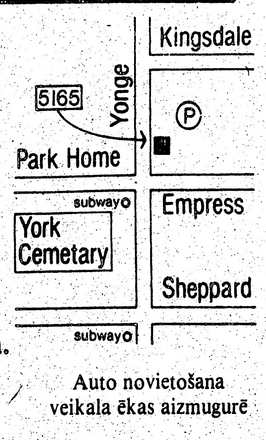

Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē

Ērgļu ligzdas medus
**30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563**
S. Vasarājs

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Vanadžu pilnsapulci Ņujorkas DV namā Bronksā 28.februārī vadīja D.Vallena, piedaloties 18 vanadzēm. Valdes sastāvs paliek iepriekšējais. No jauna darbosies priekšnieces vietniece Anita Šēnfelde, priekšniece ir Lilija Tomase. Sapulce ilga trīs stundas, pie kam visvairāk laika prasīja pārrunas par vanadžu kopas darbu. Vanadzes darījušas daudz tādu darbu, kas pārskatos neparādās. Citas organizācijas rīko sarīkojumus, bet vanadzes strādā katru nedēļas nogali. Tās rīkojušas vakariņas Patiesības Fondam un uzņēmušas Bostonas jauniešu grupu, kad tā piedalījās uzvedumos pie Brīvības statujas pagājušo vasaru. Šovasar Vanagu namā pārnakšņos Saules josta no Austrālijas, pacienāšanu veiks vanadzes. Sarīkota E. Ķezberes godināšana, Bauskas novada vakars, Ziemas svētku tirdziņš, sagatavotas 54 svētku dāvanas. Ar līdzekļiem atbalstīta latviešu jaunatne vasaras vidusskolās un Minsterē, atbalstīts BATUN, Patiesības Fonds, Vīnes konferences dalībnieki, bet DV nama uzturēšanai no vanadžu līdzekļiem izdoti 3107 dolari. Kopā ar igauņu un lietuviešu organizācijām izkārtota brošūras ,,Baltiešu sievietes Padomju cietumos'' izdošana.

Pēc grāmatnieka L. Rumaka nāves vanadzes iekārtojušas grāmatu galdu, kur pagaidām dabūjamas tikai pēdējā laikā izdotās grāmatas. Pārrunāja literārās kopas dibināšanas iespējas, kaut līdz šim katru gadu noticis vismaz viens literārs sarīkojums. Turpmāk varētu rīkot literāras sanāksmes darbdienās, jo vairums vanadžu ir pensionāres. DV namā nedēļu nogalēs notiek daudz sarīkojumu, darbdienu sanāksmes šos sarīkojumus netraucētu. Tur varētu pārrunāt izlasītās grāmatas vai citus literārus jautājumus. Pagaidām nevarēja atrast vadītāju šādai literārai kopai. Apsvēra jautājumu par elektriska celtņa ierīkošanu ēdienu un trauku nogādāšanai no virtuves uz zāli.. Ierosināja arī pieņemt aptīrītāju DV nama apkopšanai, ko pagaidām veic vanadzes. Šo jautājumu pārrunās apvienības biedru gada sapulcē.

● Ņujorkas latviešu draudzes Ziemeļu novada dāmu komiteja pēc dievkalpojuma 1.martā lejas zālē bija rīkojusi pankūku ēšanu. Ap 100 apmeklētāju varēja nogaršot dažāda veida pankūkas. Lejas zālē draudzes priekšnieks V. Zālīte un novada vecākais I. Zariņš pasniedza draudzes valdes piešķirtos atzinības rakstus Irmgardei Kražei, Vilmai Leitenei, Verai Lurei. Skolotājs F. Kurats nolasīja humoresku par pankūkām un zapti. Darbojās grāmatu galds un daiļamatniecības stends.

● Lietuviešu informācijas centrs Ņujorkā ziņo, ka 5. februārī no padomju ieslodzījuma nometnes atlaists Vitautas Skuodis, kas ir ASV pavalstnieks, dzimis Čikagā. Šī gada janvārī viņš beidza izciest 7 gadu sodu pie stingra režīma, bet viņam vēl bija piespriesti pieci gadi izsūtījumā. Šīs ziņas apstiprinājusi ASV Ārlietu ministrija. Tomēr pēc citām ziņām Skuodis bija sūtīts uz izsūtījuma vietu Magadanā, bet Čeljabinskā izsēdināts no vilciena un ievietots būrī ar dzeloņdrāšu logiem, kur pavadījis divas nedēļas. Skuodis tomēr atteicies parakstīt solījumu, ka nākotnē nepiedalīsies pretpadomju aktīvitātēs, taču vēlāk parakstījis pārveidotu tekstu. Viņš apmeklējis ASV sūtniecību Maskavā, kur apstiprinājis savu vēlēšanos kopā ar ģimeni izceļot uz ASV.

Vk

Milvoku DV apvienības Latviešu leģiona atceres sarīkojumā. Referents V. Kore (labā pusē) un V. Zālītis pie N. Uldriķa Volchovas foto uzņēmumu skates.

Foto V. Jaunkalnietis.

MILVOKI

● Daugavas Vanagu apvienība Latviešu Namā rīkoja Latviešu Leģiona dibināšanas atceri. Sarīkojumu atklāja priekšn. V. Zālītis iepazīstinot ar leģiona izaugšanu un nozīmi.

Par svētku runātāju rīkotāji pārmaiņas dēļ bija izraudzījuši bijušo leģiona aktīvu dalībnieku un apv. biedru Dr. Valentinu Kori.

Atšķirīgs un ļoti īpatnējs ir V. Kores kara stāsts. Tur ir uzbrukumi, ielenkumi un atpūtas mirkļi draugu vidū kauju starpbrīžos. Humors un atjautība dara viņa stāstu saistošu. Grūtajām kauju norisēm viņš pāriet pāri nemanot, tās raksturodams kā atjautīgs šacha partijas dalībnieks. Klātesošais DV darbinieks V. Jaunkalnietis, kas sakārtojis un pārfotografējis daļu no bijušā leģiona virsseržanta Nikola Uldriķa Volchovas cīņās uzņemtām filmām, paskaidroja uzņēmumu drāmatisko tapšanu. Šie vēsturiskie palielinātie uzņēmumi izstādīti gar telpas sienām, drāmatiski rādot, kā latvieši cīnījušies un atdevuši dzīvības Volchovas purvos to vidū leģendārais pulkvedis Veiss. 132 uzņēmumi dod liecību par latviešu cīņas garu un neatlaidību. Katram uzņēmumam pievienots īss un lakonisks paskaidrojums. Skatītājiem acis kļuva mitras, skatoties skumjos un vientulīgajos apbedīšanas skatos, kur pavadītājos ir tikai cīņu biedri...

Pēc akta dzirdējām DV vīru koŗa četras dziesmas diriģenta Ernesta Brusubārdas III vadībā. Ar parasto veiksmi šī vecākā DV vīru koŗa vienība atskaņoja J. Graubiņa Padziedami nu, bāliņi, K. Alberta Par zemi, ko mīlam, I. Saksa aranžējumu Jau saule riet (atkārtoja) un E. Siliņa Paliec sveiks. **E.P.**

GRAND RAPIDI

● DV apvienības gada sapulcē 22. februārī priekšnieks A. Balodis ziņoja par aizvadītā gada darbību un veikumiem. Apvienībā 98 biedri — 58 vanagi un 40 vanadzes. Organizēti vairāki sarīkojumi, izkārtotas divas ziedojumu vākšanas akcijas, atbalstīti kaŗa invalidi u.c. Patiesības Fondam kopā ar vanadzēm ziedots 488 dol., Latvijas brīvības fondam līdz šim iemaksāts 1.400 dol. Tāpat nav aizmirsti pasākumi, kas saistās ar latvisko izglītību, kultūru un nacionālpolītiskiem mērķiem. ,,Šo darbu nedrīkst pārtraukt, tas jāturpina'', priekšnieks uzsvēra. Finanču lietas un kases stāvokli izklāstīja K. Spolītis. Materiālā ziņā bijis labs gads. Atlikums uz 1987. g. 1. janvārī 3,022.87 dol. Par sab. kultūrālām norisēm informēja E. Brūna, par aprūpi K. Rozenbergs, īsus papildinājumus sniedza vēl citi.

Par vanadžu kopas darbu ieskatu deva priekšniece V. Riepniece un kasiere V. Pole, šaušanas sportu — U. Kalējs.

Par apvienības priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo A. Balodi, bet valdē — E. Brūnu, K. Rozenbergu, K. Spolīti, A. Māleru, R. Bergmani, J. Siliņu, Ņ. Graubi un L. Lapiņu. Revīzijas komisijā: U. Kalēju, P. Kaminski un D. Poli. Sapulce apstiprināja darbības plānu un budžetu 1987. g., kas līdzsvarots — organizācijas līdzekļos uz 3.900 dol. un aprūpes līdzekļos 1.400 dol. apmērā.

A. Balodis nolasīja arī aicinājumu, kas būtu jāievēro DV organizācijas biedriem, lai darbs un pūliņi veiktos sekmīgāk, tāpat attiecībās vienam pret otru.

● **Grand Rapidu latviešu pensionāru biedrības kārtējā sanāksmē Velta Lapiņa runāja par tematu, kam varētu būt vairāki virsraksti. Populārākie no tiem: esi priecīgs, esi labs, smieties ir veselīgi. Referente strādā veterānu slimnīcā —atpūtas namā, tur guvusi lielu pieredzi praktiskā darbā, piedalījusies dažādos sēmināros, sekojot jaunākiem atzinumiem, kas parādījušies dažādos ārstniecības žurnālos par veselības kopšanas un saglabāšanas jautājumiem. Īpaši tie skar bijušos kaŗa veterānus un vecos ļaudis. Savā stāstījumā viņa bija ietilpinājusi dzeju, dainu citējumus un atziņas, tā apskatāmo vielu padarot dzīvu un saistošu. Nozīmīga dzīves sastāvdaļa esot darbs. Jāizvēlieties pēc iespējas tāds, kas sagādājot prieku un gandarījumu, sevišķi tas esot iespējams vecumā. Zālēm labs palīgs varot būt domu ievirzīšana priecīgākā gultnē, smieties esot veselīgi. Ikvienam dzīvē jācenšoties būt labākam, jāpalīdz citiem, nekad nevajagot zaudēt cerību, ja arī liekas, ka viss zaudēts. Neiegrimt depresijā! Pēc V. Mežules informācijas veco ļaužu mītnēs, slimnīcās un atpūtas namos vienmēr esot pieejamas dažādas programmas, lai nebūtu jānīkst bezcerībā un tukšumā. Tas aizpildot dienas gaitu, laiks ejot ātrāk. Bija vairāki jautājumi referentei un pārrunas.**

V. Zirnītis

Valteram Grīnbergam 80 mūža gadi

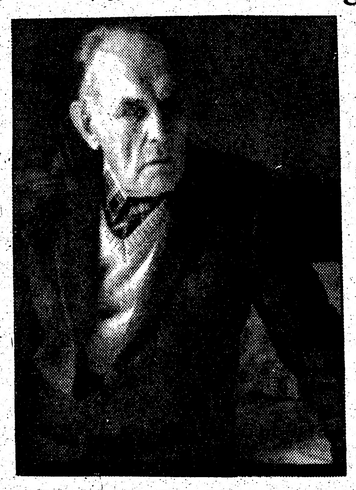

Kalamazū Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes priekšniekam un ērģelniekam, Valteram Grīnbergam šā gada 24. janvārī apritēja 80 mūža gadi. Viņš dzimis 1907. gada 24. janvārī Ziemeļvidzemē, Naukšēnu pagastā. Pēc pirmās izglītības iegūšanas Rūjienas pilsētas pamatskolā 1922. gada rudenī iestājās Priekuļu lauksaimniecības vidusskolā, kuŗu beidza 1926. gadā. Pēc kaŗa dienesta strādā par lauksaimniecības vadītāju. Vācijas bēgļu nometnēs, 1949. gadā iecelo ASV . Sākumā Dienvidkarolinā, bet pēc viena gada pārceļas uz Michigenu, Kalamazū pievārtē. 1956. g. iepērk māju Kalamazū un tur pārceļas uz dzīvi. Kalamzū V. Grīnbergs strādā papīra rūpniecībā. Šai laikā viņš sāk aktīvi darboties sabiedriskā dzīvē. Ar 1967. gadu ir Sv. Jāņa draudzes priekšnieks. Viņš ir arī draudzes Palīdzības Fonda valdes priekšsēdis un valdes loceklis vairāk nekā desmit gadus.

V. Grīnberga sirdslieta ir mūzika, it īpaši garīgā mūzika. Jau ar 10 gadu vecumu viņš sācis spēlt klavieres un mācījies tās pie klavieru skolotājas. Pārceļoties uz Ameriku, viņš klavieŗu mūziku nomainījis pret ērģeļu mūziku. Pirmos 6 gadus spēlējis ērģeles arī amerikāņu draudzē, bet no 1970. gada ir Kalamazū Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes ērģelnieks, kā arī Lansingas ev. lut. latviešu draudzes ērģelnieks.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes dāmu komiteja rīkoja pēc dievkalpojuma pusdienas,kuŗās savas draudzes ilggadējo priekšnieku un ērģelnieku sveica draudzes vicepriekšsēdis J. Vīgants ar adresi, bet dāmu komitejas priekšniece I. Ose ar ziediem. Tiem pievienojās vesela rinda apsveicēju. No Lansingas draudzes sveica tās priekšnieks P. Kubuliņš, pasniegdams aploksni, bet R. Kubuliņa sveica no Lansingas draudzes dāmu komitejas ar ziediem. Vēl no pašu pilsētas Kalamazū DV ansambļa pr-niece V. Vīgante, no DV apvienības E. Ozola, no Gaŗezera latviešu ciema pārvaldes K. Krasta, no skautiem sveica R. Rollis, no bijušiem priekuliešiem agr. J. Venners; pēdējais sveicējs bija J. Kincēns no Kalamazū latviešu sabiedriskā nama būvkomisijas dibinātājiem un ir nama būvkomisijas padomes loceklis. Visu pēcpusdienu vadīja A. Artmanis.

Jānis Ķinens

Anšlavs Eglītis

Moskītu piekraste

Mosquito Coast, S. Zentz Co.

Par Moskītu krastu dēvē Vidusamerikas piekrasti Atlantijas okeāna pusē, kas stiepjas no Belizes par Gvatemalu, Honduru, Nikaragu, Kostariku līdz Panamas pilsētai Kolonai. Tas ir reti apdzīvots primitīvs apgabals, kuŗā džungļi nereti nonāk līdz pašam liedagam un dziļāk iekšzemē var nokļūt tikai pa Amacones tipa gausi plūstošām upēm. Uz šo piekrasti pārved savu ģimeni konektikietis Fokss, *izgudrotājs* un fantasts, kam apriebusies civilizācija. Viņš ieskata, ka Savienotajās valstīs piesārņota ne vien zeme un gaiss, bet arī ļaužu prātus piesārņo nebeidzamie televīzijas slepkavu stāsti un serijas, rokmūziķu ālēšanās un bļaustīšanās, komerciālizētā reliģija un bez tam vēl visam pāri atomkaŗa iznīcības draudi.

Viņš vēlas savu ģimeni, divus dēlus 12—13 gadus vecus, un divas 8 gadīgas meitenes audzināt dabiskos apstākļos, nepiesārņotā vidē, no kuŗas pēc atomkaŗa katastrofas varētu rasties jauna, cerīgāka cilvēce. — Sieva un bērni par šo nodomu nebūt nav sajūsmināti, bet Fokss likvidē savu Konektiketas iedzīvi, nopērk Moskītu piekrastē kādu pamestu ciemu un cerību un sajūsmas pilns, pārceļ ģimeni uz turieni.

Pamestais, džungļu krūmos ieaugušais miestiņš, pastāv no pāris nožēlojamām dēļu būdām, bet Foksa sajūsma un enerģija aizrauj arī pulciņu vietējo; pamazām tiek uzceltas jaunas ēkas, neparasti auglīgajā zemē iekārtoti dārzi un dažādas labierīcības, no kuŗām ievērojamākā ir saldētava, kas ražo ledu. Ledus tropos, pēc Foksa ieskata, ir pozitīvās civilizācijas augstākais sasniegums. Netālu džungļos kāds misionārs iekārto savu nometni un piedāvā Foksam ,,garīgo aprūpi'', Fokss tomēr uzlūko misionāru par godkārīgu komerciālistu, un viņi šķiras kā ienaidnieki.

Kādu laiku Foksa ciemā klājas itin jauki, bet uzklīst trīs bruņoti vīri, atbiras no pilsoņu kariem, un uzmetas ciemiešiem par kaklakungiem. Par ieročiem, par cīnīšanos Fokss, dodamies uz tropu paradīzi, nav domājis. Būdams attapīgs, viņš ieviļina un ieslēdz neliešus savā saldētavā un rauga nosaldēt. Mēģinādami izlauzties, bandīti saspridzina saldētavu. Eksplosija iznīcina jauncelto ciemu un saindē visu apkārtni ar saldēšanai lietotām ķīmikālijām. Ciemieši izklīst, un Fokss ar savu ģimeni pussadragātā laivā nokļūst piekrastē.

Ar neatslābstošu enerģiju, Fokss tagad patiesi ar gluži primitīviem līdzekļiem uzceļ jaunu apmetni ģimenei. Fokss nezina, ka sezonas vētras periodiski apslīcina piekrasti. Jaunā nometne iet bojā, un Foksa ģimene, gluži noplicināta, izglābjas, iekuģodama ar savu laivu pa upi dziļāk iekšzemē. Tur Fokss uzdurās misionāra ciematam, glītai baznīcai un dzīvojamām mājām. Greizsirdībā viņš naktī iezogas ciemā un aizdedzina baznīcu, bet misionārs, kas gādājis par ieročiem, viņu sašauj. Nāvīgi ievainotu, ģimene ved viņu savā laivā — uz tuvāko pilsētu, lai atgrieztos Konektiketā, kas sen jau bijusi slepena visu viņa ģimenes locekļu vēlēšanās.

Filmas iespaidīgākajā skatā sieva melo mirstošajam vīram, ka viņi kuģo augšup pa džungļu upi, kur vismežonīgākajā biezoknī īstenos viņa sapni par dabisko dzīvi, prom no civilizācijas posta. —

Pēc Paula Toro (Theroux) bestsellera darinātā filma vispirms valdzina ar krāšņām džungļu, džungļu upes un kalnāju ainavām, kas sameklētas Belizes mazvalstiņā, dienvidos no Meksikas Jukotanas pussalas, kur daba saglabājusies neskarta.

Sarežģīto un dažādo Foksa lomu tēlo interesants aktieris — Harisons Fords. Viņa karjēra pieredzējusi smagas svārstības. Pirms 23 gadiem Kolumbijas studija viņu kā cerīgu iesācēju saistīja ar kontraktu uz 7 gadiem, bet jau pēc pirmās sīklomas nezināja, ko ar viņu iesākt. Atklājās, ka viņam pilnīgi trūkst sekmīgam filmu aktierim nepieciešamo īpašību: viņš tēlojis pārāk reālistiski, un viesnīcas kalpotāja lomā patiesi izskatījies kā necils un parasts kalpotājs.... Ar ,,gaŗiem zobiem'' studija viņu nodarbināja ''B'' filmās, vai aizdeva citām studijām, kā tas daudzgadīgo kontraktu laikos bija parasts. Beidzot kontraktu pēc appusējas vēlēšanās anulēja.

Fords pameta aktieŗa profesiju un vairākus gadus pelnīja iztiku kā galdnieks. Forda karjēra negaidot iesparojās, kad producents Džordžs Lukass saistīja viņu telpas kuģinieka Solo lomai sekmīgajā fantastikas trioloģijā Zvaigžņu kaŗi (Star Wars).

Lukasa partneris, Spilbergs saistīja Fordu neparasti sekmīgajām dēku filmām Raiders of the Lost Ark un Indiana Jones and the Temple of Doom, un Fords kļuva par vienu no visienesīgākiem aktieŗiem filmu industrijā, taču tikai ,,vieglās'' dēku filmās. Bet ar filmas Witness un Moskītu krasts, Fords pierādījis, ka ir izcils drāmatisks aktieris ar mutuļojošu enerģiju un jo plašiem un dažādiem izteiksmes līdzekļiem. Šogad viņš kandidē uz Zelta globu un, paredzams, arī Oskaru.

Foksa sievu, un izticīgo līdzgaitnieci visās nedienās, tēlo izcila skatuves un arī vairāku ievērojamu filmu tēlotāja Helena Mirena (Mirren). Interesanti ir bērnu tēlotāji. Rivers Fenikss (Phoenix) ar saviem 15 gadiem ir jau īsts filmu veterāns, tēlojis plašas bērnu lomas veselā rindā filmu. 8 gadus vecās dvīnītes, Hilarija un Rebeka Gordonas (Gordon) ir populāras modelētājas, daudz redzētas modes žurnālos... Arī visām blakus lomām rūpīgi izmeklēti interesanti tēlotāji, piem. Foksu piedzīvotāju nēgerieti spēlē Baterflija Mekkvīna (McQueen), kas savā laikā, kā Skarletes Ohares aukle daudzinātajā filmā Gone With The Wind, iedzīvināja ,,klasisko'' nēgeru aukles tēlu.

MAPLE LEAF TRAVEL

Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.

Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.

Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351

655 St. Clair Ave W.

DRAUDZĪBAS LOKĀ 22.-30.VIII.87 ASV

Pavadiet atvaļinājumu Mičiganā no 22. lidz 30. augustam

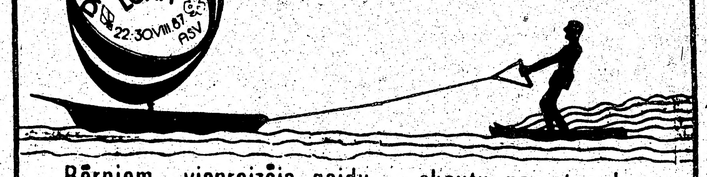

Bērniem vienreizēja gaidu – skautu nometne !
Ģimenēm: plūdmale – kāpas – meži – upes – golfs – zveja – tenis – 100 citi vasaras prieki !

Nometnē aicinam arī zēnus un meitenes kas nepieder latviešu skautu un gaidu kustībai. Izziņu par nometni un atvaļinājuma iespējām sniedz J. Pūlipš 3831 N. Oakley, Chicago, IL 60618. (312) 478-6358.

Nometnes rīkošanai vēl ir nepieciešami papildus līdzekļi. Ziedojumi DRAUDZĪBAS LOKĀ ir atbrīvoti no ASV ienākuma nodokļa un tos ar pateicību saņem Ilmārs Dumpis, 5715 W. Byron, Chicago, IL 60634.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

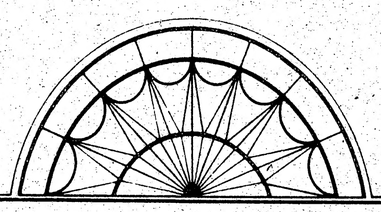

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1987.G.
APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ *„LATVIJA"*
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI un TALLINA
VISĀM GRUPĀM 12 vai 13 DIENAS RĪGĀ

1) No 8.—23. maijam	Can. $2100.00	12 dienas Rīgā
2) No 22.maija—6.jūn.	Can. $2200.00	12 dienas Rīgā
3) No 12.—27. jūn.	Can. $2300.00	12 dienas Rīgā
4) No 26.jūn.—11.jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
5) No 10.—25. jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
6) No 24.jūl.—8.aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
7) No 7.—22. aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
8) No 21.aug.—5.sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā
9) No 4.—19. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts: lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes, u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 — BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. — 287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Silgailis — Latvian Legion $25.00
A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas $12.00
Latvju Enciklopēdija 1 ..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2 ..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums ..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti ..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis ..... $ 6.60
Garīgs apskats II $15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām $12.00
Latviešu lietiskā daiļdare $20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams $18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā $16.00
Padomju varas ienaidnieki ..... $ 7.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas . $14.00
Cēsu pulka atmiņas $15.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi $14.00
Latvijas dzirnavas $39.00
Dainu izlase — Ozols $12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem $19.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm $12.50
Latvija — sienas kartes $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums ... $15.00
K. Osis — Uz utopiju tilta $13.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa 40.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns ... $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm $24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III $42.00
O. Perro — Vestures veidotāji $20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.) $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer

Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

Thermo Windows

534-2926

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

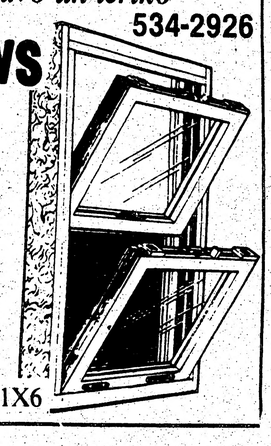

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

VALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji liela izvēle.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

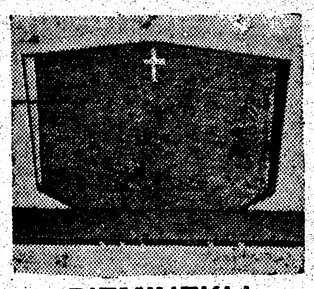

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO

R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlen.u nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Foto G. KRAUJA

73 Westbourne Ave., Scarborough, Ont.
(416) 755-2932.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Trīsreiztrīs nometne ASV Rietumkrastā

Trīsreiztrīs nometnes rīkotāji aicina visus latviešus, kas šovasar gatavojas ceļot pa ASV Rietumkrastu, iegriezties arī Rietumkrasta 3 x 3 nometnē, kas notiks no 16. līdz 25. jūnijam Latviešu Izglītības Centrā, Šeltonā, Vašingtonā, kas ir ap divu stundu auto braucienā no Sietlas vai vienu stundu no pavalsts galvas pilsētas Olimpijas.

Rietumkrasta 3x3 nometni šovasar vadīs ziemeļkaliforniete Rita Petričeka (350 Olive St., Menlo Park, CA 94025, tel. 415-324-2066), bet viņas palīdze un labā roka būs Biruta Zommere (1905 SW Pheasant Drive, Aloha, OR 97006, tel. 503-649-7880). Finanču pārzinis ir Juris Petričeks, par informāciju gādā Māra Celle.

Rīta posmos nometnē notiks šādas ievirzes: latviešu valoda, folklora (vad. Dagnija Staško), keramika (vad. Biruta Zommere), rotkalšana (aicināts vad. Juris Kļaviņš) un būvniecība (vad.Uldis Nollendorfs). Pēcpusdienas posmu ievirzes būs: literātūra (vad. Olafs Stumbrs), politika, latviskā virtuve (vad. Mirdza Sarkanbārde), teātris un ,,latvian heritage'' (angļu valodā) (vad. Gvīdo Augusts). Ik dienas paredzētas nodarbības bērnu un jauniešu grupām, gan latviski runājošiem, gan latviski nerunājošiem. Pēdējiem paredzēta iespēja iepazīties ar latviešu valodu dziesmās un rotaļās, bet pārējais laiks paies praktiskās nodarbībās. Latviski runājošo bērnu grupu vadīs Edīte Reba. Vakaros būs nodarbības visiem kopā: dziedāšana, ugunskuri, priekšnesumi, lekcijas, paneļdiskusijas.

Vēlams pieteikties pirms 5. maija, jo tai datumā jāizlemj, vai ir pieteicies pietiekams skaits, lai nometne financiāli segtu savus izdevumus. Tuvāka informācija un pieteikšanās anketes dabūjamas no Ritas Petričekas. Pieteicoties uz nometni, jāiesūta dalības maksa ($50.- par personu vai $125.- par ģimeni, vai $25.- par vecvecāku, kas piedalās kopā ar ģimeni). Pēc 5. maija dalības maksa būs augstāka. Ierodoties nometnē, būs jānokārto maksa par uzturu un apmešanos: $130.- pieaugušiem, $100.- 6—18 g.v. bērniem un jauniešiem, $65.- bērniem, jaunākien par 6 g. Nedēļas nogales vai vienas dienas dalībniekiem noteiktas speciālas likmes.

Ap 120 akru lielais latviešu īpašums ASV ziemeļrietumos atrodas ezera krastā, ko iekļauj lapu un skuju koku mežs. Pašu latviešu rokām jau uzceltas vairākas pamatīgas ēkas: pārgulēšanai, ēšanai, sarīkojumiem, klasēm. Pagājušā vasarā pabeidza būvēt peldbaseinu. Klimats vasarā tur līdzīgs Latvijas klimatam: ap Jāņu laiku, kad notiks nometne, varētu uzlīt gan lietutiņš, gan spīdēt saule. Pļavas būs vienos ziedos.

Māra Celle

Meklējam aukli

gadu vecai meitiņai

Avenue Rd. un Lawrence rajonā. Lūdz zvanīt 781-2641.

Piedāvāju pakalpojumu bērnu uzraudzīšanai

EAST YORK RAJONĀ.

Lūdz zvanīt **425-0907.**

S. Krūmiņa

Izīrējama

MĒBELĒTA ISTABA

Gerrard-Woodbine rajonā.

Zvanīt 691-3980.

Latviešu Dziesmu svētki Minsterē

1987.g. no 2.—9. augustam

Lidojumi vien. sākot ar $619.

Vienas nedēļas grupu lidojuma maksa, sākot ar $1310 Kan. ($975 US)

Maksā ieskaitīts turp un atpakaļ lidojums **Toronto-Diseldorfa; abos virzienos** autobuss **Diseldorfa-Minstere; viesnīca ar brokstīm ik dienas,** nodokļus ieskaitot.

Brošūru ar sīkākiem paskaidrojumiem un rezervēšanu lūdz pieprasīt:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9

Tel. (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

KANADAS MEŽSAIMNIECĪBAS DIENESTS

AIZSARGĀ MŪSU VISVĒRTĪGĀKĀS DABAS BAGĀTĪBAS

Vairāk nekā 90 gadu Kanadas mežsaimniecības dienests ir bijis iesaistīts mūsu zemes mežu pārraudzības nozarē. Mūsu mežu vērtība sasniedz 33 bilj. dolarus Kanadas saimniecībā.

Jūs varat paļauties uz Kanadas mežsaimniecības dienestu, lai sekmētu mežu izmantošanu saimnieciskām, sociālām un brīvās dabas izmantošanas iespējām visiem kanadiešiem par labu.

Tuvākai informācijai par Kanadas mežu aizsardzības dienestu rakstait:

THE CANADIAN FORESTRY SERVICE
351 St. Joseph Boulevard
Hull, Quebec
K1A 1G5

Canadian Forestry Service / Service Canadien des forêts

Canada

Latviešu...

(Turpinājums no 1. lp.)

vairs dzīvajo vidū! Nupat februārī miris LKOK plkv. Alberts Liepiņš. Uz dižiem 90 mūža gadiem augustā atskatīsies cits Cēsu kauju dalībnieks — LKOK Voldemārs Ķeņģis. Viņu un neskaitāmu citu tā laika varoņu un cīnītāju uzvaras ierakstīja jo spožas lappuses Latvijas vēsturē, kas nesa valsts brīvību un neatkarību, ko neviens ienaidnieks nekad vairs nespēs izdzēst!

Latviešu leģiona dienas atzīmēšanu, sekojot Daugavas Vanagu toreizējā priekšnieka plkv. Viļa Januma ierosinājumam, pirms 35 gadiem (aprīlī) izlēma organizācijas centrālā valde sēdē, kas notika Londonā. Datuma ziņā to saistīja ar 16. martu, kad leģiona abu divīziju vienības pašu virsnieku vadībā uzvarēja, spītējot ienaidnieka materiālam un skaitliskam pārsvaram, un maskaviešiem nosprostoja ceļu uz tikai dažus desmitus kilometru attālo Latvijas austrumu robežu. Nav jau tik izteikti svarīgi — vai te pieminētā ir pati iezīmīgākā Latviešu leģiona kauja, bet ir gan noteikti svarīgi, lai reizi gadā apliecinām goddevību mūsu nacionālo karavīru upuriem, ko tie nesa Otrā pasaules karā.

Pērnajā oktobrī pagāja 45 gadi, kopš latvju pirmais bataljons izbrauca no Rīgas uz Austrumu fronti. Par šīs vienības komandieri brīvu prātu bija kļuvis Latvijas armijas pulkvedis-leitnants Kārlis Mangulis. Kā jauneklis viņš bija, no skolas sola nākdams piedalījies Latvijas atbrīvošanas karā. Kā Kara skolas kadets 1919. g. 11. novembrī pieredzējis Rīgas — Torņkalna atbrīvošanu. Baigajā gadā zaudēja vienīgo dēlu, Rīgas ģimnazistu, kā arī savu brāli. Jaunekļa pārgalvībā dēls bija iedrošinājies izkārt Latvijas karogu, par ko čekisti viņu ar rupju varu izrāva no satriektās mātes rokām un pazudināja uz visiem laikiem! Māte dvēseliskās sāpes cieta līdz savai kapa malai trimdā. Vai kādam vēl būtu jājautā: kāpēc Kārlis Mangulis brīvprātīgi aizgāja karā?

Pirmajam bataljonam sekoja citi, tad pulki, divīzijas un atsevišķas vienības, kopskaitā ap 146.000 karavīru. Pēc aizgājušiem gadu desmitiem tagad var spriedelēt par vācu okupētajā zemē izdarītās mobilizācijas tiesiskumu un vienas vai otras personas, kā arī tā laika iestādes rīcību. Diemžēl, pelēkās dzīves īstenība nu bija tāda, kāda tā bija; tajā tikpat kā nekā grozīt nevarējām. Bēdīgā patiesība tāda, ka tie, kuŗi spēja no iesaukšanas leģionā izvairīties vai citi, kuŗus tā vispār neskāra — pēdīgi bija, drebēdami par savu kailo dzīvību, bez ierunām spiesti pakļauties sarkano mobilizācijai, kad Padomju savienības spēki no jauna Latviju okupēja 1944. g. otrā pusē!

Otra pasaules kaŗa mainīgajos apstākļos un dotajā ģeopolītiskajā stāvoklī — nacionālajiem kaŗavīriem par nākotnes izredzēm, vismaz sākotnēji, varēja vēl būt kāda cerība un mazākais illūzija. Arī Jānis Rainis, zīmējoties uz latvju (vecajiem) strēlniekiem, bija rakstījis: ,,Tautai, kuŗai savs kaŗaspēks — tā jau ir ceļā uz savu valsti...'' Turpretim tiem, kas bija spiesti kaŗot sarkanarmijas sastāvā — nebija vietas pat ne labticīgai nākotnes iztēlei! Divas Padomju savienības okupācijas, tas ir — 1919. un 1940./41. g., jau padomju vaŗas kailo varmācību bija ar augļiem atklājušas!

Leģionāru daļa, kuŗai Otrā pasaules kaŗa beigās bija lemts nonākt un atrasties, kā arī palikt rietumos, ir bijis jūtams balsts un pamats tās politiskās trimdas kopības izveidošanai un darbībai, kādu to pazīstam tagad, savu rīcību visumā izvēršot Daugavas Vanagu organizācijas ietvaros, un ne tikai tajos vien. Lai tē atzīmēts tikai viens izcils piemērs, proti— pērn savas zemes latviešu centrālai pārstāvībai 100,000 dol. ziedojumu nodevis bij. leģionārs (iepriekš pieminētās 1944. g. 16. marta kaujas dienas rītā ievainotais). Ar to tas rādījis ne vien cēlu piemēru citiem, bet izteikti rosinājis un licis pamatu politiskās trimdas sūtības sevišķai turpināšanai ar gara ieročiem tālā, tālā nākotnē!

Kronvaldu Atis kā vienu no tēvzemes mīlestības avotiem ir atzīmējis varonības daudzināšanu, teiktdams: ,,Latviešu vidū godājami vīri atrodami gan senos, gan jaunos laikos. Ja jauno paaudzi iemācīs cienīt un godāt tautas krietnākos dēlus, tad tā aus kājas krietniem darbiem.''

Daugavas Vanagi, Sasauksimies!

Harija Celma īsluga Tautiska būšana Toronto Austrumu draudzes pavasaŗa sarīkojumā 22. martā pl. 14.30 Sv. Barnabas baznīcas sarīkojumu telpās. Izrādē piedalās: 1.r. Aina Barone; 2.r. no kr. — Veronia Liepkalna, Olga Vandele, Irma Vasere; 3.r. no kr. H. Miķelsons (izrādes sagatavotājs), Lidija Misbacha, Laura Eglīte un Vera Balode.

Foto H. Miķelsons

Toronto ziņas

● Sv. Jāņa draudzes 29. marta dievkalpojumā atzīmēs gaidu kustības 65 gadu jubileju, piedaloties gaidu vienībām no Toronto un Hamiltonas. Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja rīko Lieldienu brokastis 19. aprīlī pēc pirmā Lieldienu svētku dievkalpojuma.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā, ko vadīja māc. J. Cālītis, 11. martā Centrā referēja viesis māc. J. Jurgis no Anglijas par tematu Nacionālisms kristīgā skatījumā, ko noklausījās ap 100 dalībnieku. Referāta doma ir, ka nacionālisms atbalstāms un veidojams, ja ir kristīgs pamats, ideāli un vērtības. Lūgšanu teica māc. F.T. Kristbergs, kopīgi dziedātiem korāļiem klavieŗpavadījumus spēlēja A. Plampe. Nākamā reliģisko pārdomu pēcpusdienā 1. aprīlī pl. 13; māc. J. Cālīša referāts par tematu: Ateiskās audzināšanas efektivitāte Latvijā.

● Latviešu Centrā 29. martā pl. 15.30, direģentes Vizmas Maksiņas ierosmē un vadībā notiks jauniešu mūzikālo talantu pēcpusdiena. Programmā piedalās vairāki jaunieši: soprāns Lisa Bourre, zēnu soprāns Pēteris Daugavietis, akordeoniste Daina Eislere, čellists Guntis Eislers, 6 gadus vecā Ariana un Tedijs Murata (klavieres), jauniešu soprāns Konrads Ozols, kas šī gada Kiwanis festivālā ieguvis pirmo vietu sava vecuma grupā. Vēl piedalās Maikels un Patriks Rundāni (klavieres), Pēteris Semenovs (vijole), spēlējis jauniešu koncertā dziesmu svētku laikā Toronto. Sarīkojumu kuplinās koklētāju ansamblis Auseklītis ar vadītāju Arianu Liepiņu, jaunatnes kamerkoris Dzirksts, diriģente Vizma Maksiņa. Ieeja pret ziedojumiem par labu jauniešu mūzikālajai izglītībai, 1987. gada Mount Orfordas mūzikas nometnes apmeklēšanai Kvebekas provincē. Pirmā mūzikas nometne 1985. gadā bija ļoti sekmīga prof. T. Ķeniņa, pianista Artura Ozoliņa un vijolnieces Rasmas Lielmanes vadībā. Šogad nometnē cer iesaistīt vairāk jauniešu. Mūzikālo talantu pēcpusdienas rīkotāja ir Latviešu Centra sarīkojumu daļa.

● Dainas koŗa pilnsapulce 2. martā bija labi apmeklēta, piedaloties ap 75 proc. koristu. Pēc 5 gadu darbošanās koŗa priekšnieka amatā koŗa priekšnieks J. Tērauds vairs nevēlējās kandidēt. Jauniem kandidātiem nepieteicoties, sapulce ar aklamāciju tomēr ievēlēja amatam uz nākošajiem diviem gadiem līdzšinējo priekšnieku. Tāpat amatā atstāja līdzšinējos valdes locekļus — par priekšnieka palīgu J. Paliepu, sekretāri Arianu Liepiņu, kasieri Guntu Reinoldu un mantzini Gundu Bernau. Koŗa priekšnieks J. Tērauds atskatījās uz koŗa veikumiem un runāja par turpmāko darbību. Ar jaunu koristu piesaistīšanu nav sekmējies kā bijis iecerēts, kādēļ koŗa sastāva papildināšanai vērība piegriežama jaunajām balsīm arī turpmāk. Koris dziedās Lieldienu dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā Toronto, jaunākie dziedātāji piedalīsies Jaunatnes dziesmu svētkos un kādi desmit dainiešu šovasar brauks uz PBLA dziesmu dienām Minsterē. Pašu koŗa koncerts paredzēts rudenī. Jaunu koristu pieteikšanās pirmdienu vakaros, koŗa mēģinājumu laikā Sv. Jāņa baznīcas telpās pl. 19:30 vakarā.

● Latviešu koncertapvienības šīs sezonas pēdējais koncerts 2. aprīlī pl. 20:00 Jane Mallet teātrī. Dzirdēsim pazīstamo mecco soprānu Olgu Griķi ar pianistu Pēteri Zariņu pie klavierēm. Olga Griķe saistījusies pastāvīgā darbā Vankuveras operā. Dziedājusi rietumkrasta koncertapvienību koncertos, bijusi soliste Portlandes un Vankuveras dziesmu svētkos. Pērngada beigās aicināta par solisti Austrālijas latviešu Kultūras dienās.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ražens Trīsvienības draudzes gads Montrealā

Montrealas latviešu Trīsvienības draudzes gada sapulce notika 15. februārī. Aizvadītā gadā aizejošā draudzes mācītāja — prāvesta A.Voitkus vietā stājās jaunais draudzes mācītājs G. Hūns, kas ziņoja par draudzes darbību. Mācītājs piedalījies Austrumu Kanadas sinodē un Draudžu dienās Katskiļos, kā arī LELBAs austrumu apgabala mācītāju konferencē Toronto un arī mācītāju un draudžu darbinieku konferencē Hamiltonā.

Aizvadītajā gadā kristīti 2 bērni, bet miruši 8 draudzes locekļi. Draudzē pavisam ir 282 iesvētīti draudzes locekļi, 78 bērni, kopā 359 dvēseles. Notikuši 47 dievkalpojumi ar kopā 1720 dievlūdzējiem, 7 dievkalpojumi ar dievgaldu. Draudzes valdē darbojas māc. G. Hūns, V. Golde, V. Hūns, G. Jakobsons, A. Jekste, E. Kajaks, R. Kalniņš, L. Koppels, E. Leimanis, M. Peize, A. Spura, L. Plūme, M.Štauvers, J. Tērauds, A. Vītiņš, bet goda priekšn. ir A. Spūrmanis. Revīzijas komisijā darbojās A. Kraulis, A. Krievs, J. Lukstiņš un A. Vikmanis. Par pērmindeŗiem darbojas E. Auders, A. Bērzonis, V. Hūns, un J. Tērauds. Bēŗu fondu vada M. Frišmane, bet draudzes kartotēku pārzina A. Timbers. Draudzes dāmu komiteju vada H. Šmita. Vislielāko salikumu deva draudzes bazārs 3228.14 dol.

Uz 7. janvāri Bēŗu fondā bija 316 pieaugušie un 7 bērni un fonda kapitāls uz šo dienu bija 39,571 dol. Deviņos bēŗu gadījumos izmaksāti 4500 dol. Aizvadītā gada budžets 32,700 dol. uzrādīja 2912.11 lielu atlikumu. Pagājušā gada izdevumi zīmējās šādi: Sinodei — 1519.50 dol., LELBAi — 1730 dol., LELBAs Kanadas apgabalam — 110.25 dol., Baznīcas Rītdienas fondam — 200 dol., Veco mācītāju papildus pensijas fondam — 200 dol., Minsteres Latviešu ģimnazijai — 200 dol., Baznīcai dzimtenē — 400 dol., Ārmisijai — 50 dol., Latviešu nac. fondam — 50 dol., Luterāņu semināram — 116 dol. un Jaunatnes dziesmu svētku mūzikas nometnei — 250 dol., kopā izdoti 4808.75 dol.

Budžets 1987. gadam līdzsvarots 33,000 dol. apmērā.

Aizvadītajā gadā tika izvadīti trīs redzami draudzes darbinieki: prof. Alfreds Tauriņš, kas bija draudzes dibinātājs un vairākus gadus draudzes priekšnieks; ilggadējais draudzes ērģelnieks Daumants Vītols un ilggadīgais draudzes pērminderis Jānis Niedra. Viens no lielākiem draudzes projektiem bija draudzes nama ārsienas salabošana, par ko sirsnīgi pateicās draudzes locekļiem R. Kalniņam un A. Vītiņam. Draudzes ienākumi sadalījušies šādi: Kollektes — 3,000 dol., draudzes nodeva — 12.500 dol., ziedojumi — 11,000 dol. Sarīkojumi devuši 3,000 dol. un daži citi ienākumi 3,500 dol. Jau vairākus gadus draudzes nodeva nav paaugstināta, bet atstāta līdzšinējā 4.50 dol. no katra iesvētītā draudzes locekļa mēnesī. Tas panākts tikai ar draudzes locekļu nedalītu atsaucību savai draudzei, kas pierāda, ka draudzes kopējā nodevas summa ir gandrīz tikpat liela kā saņemts ziedojumos no draudzes locekļiem — 11,000 dol. gadā.

Sapulce bija lietiska un notika vienprātības garā.

J. Skrastiņš